

**ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ayşenur AKSOY

**İLKÖĞRETİM OKUL BAHÇELERİNİN YETERLİLİKLERİNİN
İNCELENMESİ: ADANA KENTİ ÖRNEĞİ**

PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

ADANA-2021

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

İLKÖĞRETİM OKUL BAHÇELERİNİN YETERLİLİKLERİNİN İNCELENMESİ: ADANA KENTİ ÖRNEĞİ

Ayşenur AKSOY

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
PEYZAJ MİMARLIĞI ANABİLİM DALI

Danışman : Doç. Dr. Cengiz USLU
Yıl: 2021, Sayfa: 160
Jüri : Doç. Dr. Cengiz USLU
: Prof. Dr. M. Faruk ALTUNKASA
: Dr. Öğr Üyesi Mustafa ATMACA

Bu çalışma ile Adana kentindeki ilköğretim okullarının peyzaj açısından yeterliliklerinin incelenmesi ve yetersizliklerin iyileştirilmesine yönelik önerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma dört aşamada yürütülmüştür : 1) Okul bahçeleri için yapılan çalışmalardan, yasa ve yönetmeliklerden yararlanarak okul bahçelerinin yeterliliğini tespit etmeye yarayacak ölçütlerin ortaya konulması ve kaynaklar ışığında okul bahçelerinin yeterliliklerine yönelik yapılan çalışmalardan bilgiler edinilerek yeni çalışma için ölçütler oluşturulması 2) Çalışma alanlarının belirlenerek mevcut durum analizlerinin yapılması ve okul bahçelerinde yer alan kullanımların 0 (yok) - 1 (yetersiz) - 2 (orta) - 3 (yeterli) şeklinde puanlanarak sayısallaştırılması ile yeterlilik düzeyi puanlanması ve yeterliliklerin saptanması 3) Anket çalışması düzenlenerek okul bahçesinde yer alan, alan kullanımlarının en doğru hangi konumda konumlandırılması gerektiği ve okul bahçelerinde yer alması istenen kullanımlar ve en çok şikayet edilen durumlar hakkında görüş ve önerilerin belirlenmesi 4) Anket bulguları doğrultusunda farklı alan büyüklüklerine sahip 7 adet okul için ölçütler, anket çalışmaları ve literatür çalışmaları sentezlenerek, tasarım önerileri oluşturulması. Mevcut durum analizleri sonucunda Adana kentinde yer alan okul bahçeleri bir çok anlamda yetersiz olup görüş ve öneriler belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İlköğretim, Tasar, Okul bahçeleri, Kavramsal tasar, Paydaş

ABSTRACT

MSc THESIS

EXAMINATION OF QUALIFICATIONS OF PRIMARY SCHOOL GARDENS: THE CASE OF ADANA CITY

Ayşenur AKSOY

**ÇUKUROVA UNIVERSITY
INSTITUTE OF NATURAL AND APPLIED SCIENCES
DEPARTMENT OF LANDSCAPE ARCHITECTURE**

Supervisor : Assoc. Prof. Dr. Cengiz USLU
Year: 2021, Page: 160
Jury : Assoc. Prof. Dr. Cengiz USLU
: Prof. Dr. M. Faruk ALTUNKASA
: Asst. Prof. Dr. Lecturer Mustafa ATMACA

With this study, it was aimed to examine the adequacy of the primary schools in Adana in terms of landscape and to develop suggestions for improving the inadequacies. The study was carried out in four stages: 1) To reveal the criteria to determine the adequacy of the school gardens by making use of the studies made for school gardens, laws and regulations, and to determine the adequacy of the school gardens in the light of the sources. Establishing criteria for a new study by obtaining information from the studies conducted on the competency of the students. level scoring and determining the qualifications 3) A survey study was conducted to determine the most accurate location of the land use in the school garden, the desired uses in the school gardens, and the most Determining opinions and suggestions about the most frequently complained situations 4) Creating design proposals by synthesizing criteria, survey studies and literature studies for 7 schools with different area sizes in line with the survey findings. As a result of the current situation analysis, the school gardens in the city of Adana are insufficient in many ways and opinions and suggestions are stated.

Keywords: Primary Education, Design, School gardens, Conceptual design, Stakeholder

GENİŞLETİLMİŞ ÖZET

Çocukların zamanının büyük bir kısmının geçtiği ortamlar olan okullar çocukların ihtiyacı olan bilgilerin öğrenildiği bir yer değil aynı zamanda hayata dair bir takım tutum, değer, beceri ve davranışların da kazanılacağı bir çevre olmalıdır. Öğrencilerin zihinsel, bedensel ve ruhsal gelişmelerine katkı sağlayan sosyal mekânlar olarak okul bahçeleri, eğitimin sürekliliğinin sağlanması ve kalitesinin artırılmasında önemli bir paya sahiptir. Çocukların çevreye duyarlı bireyler olabilmeleri için de okul bahçelerinin çevreye yönelik bir takım bilgi, tutum, beceri ve davranışların kazandırılacağı bir mekân haline dönüştürülmesi gerekmektedir.

Okul bahçelerinde sadece açık alan ayırmakla dış mekan sorunlarına çözüm getirmenin mümkün olmadığı günümüzde okulun niteliği, eğitim derecesi, şekli, fonksiyonları, bulunduğu çevrenin sosyal karakteri ve rekreasyon imkanları da dikkate alınarak planlanması gerekliliğinden hareketle (Akdoğan, 1972; Algan ve Uslu, 2008) yürütülen çalışma, Adana kent merkezinde bulunan Çukurova, Seyhan, Yüreğir ve Sarıçam ilçelerindeki ilköğretim okullarından şehir merkezine yakın olarak seçilen devlet okullarını kapsamaktadır.

Çalışma okul bahçelerinin öğrenciler için yeterliliklerinin saptanması, öğrenci odaklı, anket bulguları doğrultusunda fiziksel, sosyal ve mental gelişimlerini olumlu yönde geliştirecek tasarım önerileri geliştirmeyi hedeflemiştir.

Adana kentindeki okul bahçelerinin peyzaj açısından yeterliliklerinin incelenmesi ve yetersiz bulunan okul bahçelerine yeni yaklaşım getirmeyi hedefleyen çalışma 4 aşamada gerçekleştirilmiştir. Aşamaları;

1. Okul Bahçelerinin Yeterlilik Düzeylerinin Saptanmasında kullanılan ölçütlerin belirlenmesi,
2. Okul Bahçelerinin mevcut durumlarının ve yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi,

3. Anket Çalışması,
4. Anket Bulguları Doğrultusunda Adana kentinde yer alan okullar üzerinde tasarım alanlarının geliştirilmesi şeklinde sıralamak mümkündür.

Birinci aşamada; literatür taraması yapılmış, bulunan yerli ve yabancı kaynaklar, makaleler, tez çalışmaları incelenmiştir. İncelenen kaynaklar ışığında okul bahçelerinin yeterliliklerine yönelik yapılan çalışmalardan bilgiler edinilerek yeni çalışma için ölçütler oluşturulmaya çalışılmıştır.

İkinci aşamada; Adana kent merkezinde dört ilçede yer alan devlet okulları saptanarak bu okulların bahçeleri birinci aşamada belirlenen ölçütler temel alınarak gerek yerinde gözlemler gerekse internet kaynakları ile mevcut durumun analizleri yapılmıştır. Bu aşamada; Okul bahçelerinin konumu, alan büyüklüğü, okul bahçelerinde yer alan oyun alanları, aktif ve diğer yeşil alan büyüklükleri ve diğer alan kullanımları belediyeden edinilen vaziyet planları ile öğrenci başına düşen m²'leri hesaplanmıştır. Ayrıca okulların mevcut durumları da incelenmiştir. Okul bahçelerinde yer alan kullanımlar 0(yok)-1(yetersiz)-2(orta)-3(yeterli) şeklinde puanlanarak sayısallaştırılmış olup yeterlilik düzeyi puanlanmıştır ve yeterlilik yüzdesi oluşturulmuştur. Yetersiz alanlar belirlenmiştir.

Üçüncü aşamada; bir anket çalışması düzenlenerek okul bahçesinde yer alan, alan kullanımlarının en doğru hangi konumda konumlandırılması gerektiği ve okul bahçelerinde yer alması istenen kullanımlar ve en çok şikayet edilen durumlar hakkında görüş ve önerilere başvurulmuştur.

Dördüncü aşama; Anket çalışması ile varılan sonuçlar değerlendirilmiş olup Adana kentinden büyük, küçük, orta büyüklüklere sahip okullardan seçilerek örnek tasar alanı oluşturulmuş mevcut durum iyileştirilmeye çalışılmıştır.

Çalışmadan elde edilen çıktılar ve geliştirilen öneriler, Adana kenti dışında diğer kentlerde yapılacak ya da yenilenecek okul bahçesi tasarımına ve uygulamalarına ışık tutabilecektir.

TEŞEKKÜR

Çalışmanın yürütülmesinde ve sonuçlandırılmasında katkı, yönlendirme ve desteklerini esirgemeyen danışman hocam Sayın Doç. Dr. Cengiz USLU'ya içten şükranlarımı sunarım.

Çalışmanın değerlendirilmesindeki görüş, öneri ve destekleri için Sevgili Hocam Prof. Dr. M. Faruk ALTUNKASA'ya içten teşekkürlerimi sunarım.

Çalışma süresince destek ve katkılarını esirgemeyen Ç.Ü Peyzaj Mimarlığı Bölümü öğretim elemanları Sayın Dr. Ahmet ÇİLEK'e, Araştırma Görevlisi Sayın Müge ÜNAL'a ve Yüksek Peyzaj Mimarı arkadaşlarım Sayın Evcan KALFA ve Ceren ALTUNKASA'ya içten teşekkürlerimi sunarım. Çalışma sürecinde destek ve katkılarını esirgemeyen Peyzaj mimarı arkadaşlarım Ersin YAVAŞ ve Hasan YÜCEOL'a içten teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmanın Netcad ile ilgili veri analizlerinde Adana Büyükşehir Belediyesi olanaklarından yararlanmamı sağlayan değerli belediye çalışanları Mehmet ÇULCU ve ekip arkadaşlarına içtenlikle teşekkür ederim.

Çalışmaya sağladıkları maddi destekleri için Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimine teşekkür ederim.

Çalışmanın basıma hazırlanması ve çoğaltılmasındaki yoğun emekleri için Giriş Kırtasiye çalışanlarına teşekkür ederim.

Yoğun özveri ve emekleriyle benim yüksek lisans mezuniyet aşamasına gelmemi sağlayan çok değerli aileme en içten şükran ve sevgilerimi sunarım.

İÇİNDEKİLER

SAYFA

ÖZ	I
ABSTRACT.....	II
GENİŞLETİLMİŞ ÖZET	III
TEŞEKKÜR.....	V
İÇİNDEKİLER	VI
ÇİZELGELER DİZİNİ	VIII
ŞEKİLLER DİZİNİ	XIV
1.GİRİŞ	1
1.1.Okul Bahçelerinin Tarihçesi	2
1.2. Okul Bahçelerinde Bulunması gereken alanlar.....	3
1.3.Okul Bahçeleri İle İlgili Standartlar.....	4
2.ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR	9
3. MATERYAL VE METOD	25
3.1 Materyal	25
3.2. Metod.....	33
3.2.1. Okul Bahçelerinin Yeterlilik Düzeylerinin Saptanmasında Kullanılan Ölçütlerin Belirlenmesi	33
3.2.2 Okul Bahçelerinin mevcut durumlarının ve yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi.....	34
3.2.3. Anket Çalışması	39
3.2.4. Anket Bulguları Doğrultusunda Adana kentinde yer alan okullar üzerinde tasarım alanlarının geliştirilmesi.....	41
4. ARAŞTIRMA BULGULARI.....	43
4.1. Araştırma alanında ilçe düzeyinde örneklenen okul bahçelerinin yeterlilik düzeyleri	43
4.2. Araştırma kapsamında gerçekleştirilen anket bulguları.....	118

5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	133
5.1. Öneriler	136
KAYNAKLAR	147
ÖZGEÇMİŞ	151
EKLER.....	152

ÇİZELGELER DİZİNİ

SAYFA

Çizelge 3.1.	Çukurova İlçesinde bahçeleri incelenen okullar	27
Çizelge 3.2.	Sarıçam İlçesinde bahçeleri incelenen okullar	28
Çizelge 3.3.	Seyhan İlçesinde bahçeleri incelenen okullar	30
Çizelge 3.4.	Yüreğir İlçesinde bahçeleri incelenen okullar	32
Çizelge 3.5.	Okul Bahçelerinin yeterlilik sınıfları.....	38
Çizelge 3.6.	Anket formunda kullanılan grid sistemi.....	40
Çizelge 3.7.	Araştırma yöntemi akış şeması	42
Çizelge 4.1.	Çukurova ilçesinde çalışmaya dahil edilen ilköğretim okullarının açık ve kapalı alan büyüklükleri(m ²) ve kişi başına düşen açık alan miktarları (m ²)	44
Çizelge 4.2.	Çukurova İMKB İlkokulu Mevcut Durumu.....	46
Çizelge 4.3.	Çukurova Kurttepe İMKB İlkokulu Mevcut Durum.....	46
Çizelge 4.4.	Mehmet-Bedia Kipri İlkokulu Mevcut Durumu	47
Çizelge 4.5.	Yunus Emre İlkokulu Mevcut Durumu.....	47
Çizelge 4.6.	Sabancı İlkokulu Mevcut Durumu	48
Çizelge 4.7.	Semiha Yücel Akdeğirmen İlkokulu Mevcut Durumu	48
Çizelge 4.8.	Ayşe Atıl İlkokulu Mevcut Durumu	49
Çizelge 4.9.	Nigahi Soykan İlkokulu Mevcut Durumu	49
Çizelge 4.10.	Attila İlkokulu Mevcut Durum.....	50
Çizelge 4.11.	Hoca Ahmet Yesevi İlkokulu Mevcut Durumu	50
Çizelge 4.12.	İbn-i Sina İlkokulu Mevcut Durumu	51
Çizelge 4.13.	Kenan Çetinel İlkokulu Mevcut Durumu	51
Çizelge 4.14.	Şehit Tolga Özdiñ İlkokulu Mevcut Durumu.....	52
Çizelge 4.15.	Hacı Nazım Turgut İlkokulu Mevcut Durumu	52
Çizelge 4.16.	Adana Tabipler Odası İlkokulu Mevcut Durumu.....	53
Çizelge 4.17.	Emine Sapmaz İlkokulu Mevcut Durumu.....	53

Çizelge 4.18.	Gönül-Ferhat Baykara İlkokulu Mevcut Durumu	54
Çizelge 4.19.	Necip Fazıl İlkokulu Mevcut Durumu	54
Çizelge 4.20.	Emine Nabi Menemencioğlu Mevcut Durumu	55
Çizelge 4.21.	Alparslan İlkokulu Mevcut Durumu	55
Çizelge 4.22.	Ertuğrul Gazi İlkokul Mevcut Durumu	56
Çizelge 4.23.	Edebali ilkokulu Mevcut Durumu	56
Çizelge 4.24.	Adana ticaret odası 125. Yıl ilkokulu Mevcut Durumu	57
Çizelge 4.25.	Çukurova ilçesi okul bahçelerinin yeterlilik düzeyleri.....	58
Çizelge 4.26.	Sarıçam ilçesinde çalışmaya dahil edilen ilköğretim okullarının açık ve kapalı alan büyüklükleri (m ²) ve kişi başına düşen açık alan miktarları (m ²)	60
Çizelge 4.27.	Beyceli İlkokulu Mevcut Durum.....	61
Çizelge 4.28.	Buruk İlkokulu Mevcut Durumu.....	62
Çizelge 4.29.	Uluğ Bey İlkokulu Mevcut Durumu	62
Çizelge 4.30.	Arif Nihat Asya İlkokulu Mevcut Durumu	63
Çizelge 4.31.	Ata İlkokulu Mevcut Durumu	63
Çizelge 4.32.	Remzi Oğuz Arık İlkokulu Mevcut Durum	64
Çizelge 4.33.	Çeaş Sofulu İlkokulu Mevcut Durum	64
Çizelge 4.34.	Hüseyin Avni Coş İlkokulu Mevcut Durum	65
Çizelge 4.35.	Veli Yavuz İlkokulu Mevcut Durum.....	65
Çizelge 4.36.	Erdoğan Şahinoğlu İlkokulu Mevcut Durum	66
Çizelge 4.37.	Sarıçam ilçesinde değerlendirilen okul bahçelerinin yeterlilik düzeyi	67
Çizelge 4.38.	Seyhan ilçesinde çalışmaya dahil edilen ilköğretim okullarının açık ve kapalı alan büyüklükleri (m ²) ve kişi başına düşen açık alan miktarları (m ²)	68
Çizelge 4.39.	29 ekim ilkokulu Mevcut Durum	71
Çizelge 4.40.	Yeşilevler Şehit Duran Keskin İlkokulu Mevcut Durum	71

Çizelge 4.41.	Petrol Ofisi İlkokulu Mevcut Durum	72
Çizelge 4.42.	Celalettin Sayhan İlkokulu Mevcut Durumu.....	72
Çizelge 4.43.	Hayriye Kemal Kusun İlkokulu Mevcut Durum	73
Çizelge 4.44.	Cafer Recai Gizer İlkokulu Mevcut Durum	73
Çizelge 4.45.	Bahçelievler İlkokulu Mevcut Durumu.....	74
Çizelge 4.46.	Şehit Erhan Taştımur İlkokulu Mevcut Durum.....	74
Çizelge 4.47.	Şehit Gökhan Aygöl ilkokulu Mevcut Durumu	75
Çizelge 4.48.	Süreyya Nihat Oral İlkokulu Mevcut Durum.....	75
Çizelge 4.49.	Kanuni İlkokulu Mevcut Durum	76
Çizelge 4.50.	Necatibey ilkokulu Mevcut Durum	76
Çizelge 4.51.	Fatih Mehmet İlkokulu Mevcut Durum	77
Çizelge 4.52.	Lütfiye Kısacık İlkokulu Mevcut Durum.....	77
Çizelge 4.53.	Adnan Menderes İlkokulu Mevcut Durum	78
Çizelge 4.54.	Sengül Kenan Şenbayrak İlkokulu Mevcut Durum	78
Çizelge 4.55.	Yıldırım Bayazıt İlkokulu Mevcut Durumu	79
Çizelge 4.56.	Ziya Gökalp İlkokulu Mevcut Durum.....	79
Çizelge 4.57.	İkinci İnönü İlkokulu Mevcut Durum	80
Çizelge 4.58.	Turhan Cemal Beriker İlkokulu Mevcut Durumu	80
Çizelge 4.59.	Cumhuriyet İlkokulu Mevcut Durum.....	81
Çizelge 4.60.	Cebesoy İlkokulu Mevcut Durum	81
Çizelge 4.61.	Birinci İnönü İlkokulu Mevcut Durum	82
Çizelge 4.62.	Toros İlkokulu Mevcut Durum	82
Çizelge 4.63.	Turgut Reis İlkokulu Mevcut Durum.....	83
Çizelge 4.64.	Şehit Mehmet Volkan İlkokulu Mevcut Durum.....	83
Çizelge 4.65.	Öğretmen Ayfer Doğruol İlkokulu Mevcut Durum	84
Çizelge 4.66.	İsmail Hazar İlkokulu Mevcut Durum	84
Çizelge 4.67.	İsmet İnönü İlkokulu Mevcut Durum.....	85
Çizelge 4.68.	Anafartalar İlkokulu Mevcut Durum.....	85

Çizelge 4.69.	Milli Mensucat İlkokulu Mevcut Durum	86
Çizelge 4. 70.	Ahmet Karabucak İlkokulu Mevcut Durum.....	86
Çizelge 4.71.	Şehit Murat Savaş Kale İlkokulu Mevcut Durum	87
Çizelge 4.72.	Mimar Kemal İlkokulu Mevcut Durum	87
Çizelge 4.73.	Atatürk İlkokulu Mevcut Durum.....	88
Çizelge 4.74.	Ömer Haluk Özuçak İlkokulu Mevcut Durum.....	88
Çizelge 4.75.	Mustafa Kemal Atatürk İlkokulu Mevcut Durum	89
Çizelge 4.76.	Bekir Hanife Akata İlkokulu Mevcut Durum.....	89
Çizelge 4.77.	Mithatpaşa İlkokulu Mevcut Durum	90
Çizelge 4.78.	Yeşilyuva İlkokulu Mevcut Durum.....	90
Çizelge 4.79.	Manas İlkokulu Mevcut Durum	91
Çizelge 4.80.	Gazipaşa İlkokulu Mevcut Durum	91
Çizelge 4.81.	Mehmet Selahattin Çolak İlkokulu Mevcut Durumu	92
Çizelge 4 82.	Seyhan ilçesinde değerlendirilen okul bahçelerinin yeterlilik düzeyi	93
Çizelge 4.83.	Yüreğir ilçesinde çalışmaya dahil edilen ilköğretim okullarının açık ve kapalı alan büyüklükleri (m ²) ve kişi başına düşen açık alan miktarları (m ²)	95
Çizelge 4.84.	Mehmet Ali Yılmaz İlkokulu Mevcut Durum.....	97
Çizelge 4.85.	Mareşal Çakmak İlkokulu Mevcut Durum.....	97
Çizelge 4.86.	Mimar Sinan İlkokulu Mevcut Durum.....	98
Çizelge 4.87.	Mustafa Cahit Kıraç İlkokulu Mevcut Durum	98
Çizelge 4.88.	Dervişler Şehit Cevdet Özdaş İlkokulu Mevcut Durum	99
Çizelge 4.89.	Semerkant İlkokulu Mevcut Durum.....	99
Çizelge 4.90.	Çetin Topçuoğlu İlkokulu Mevcut Durum.....	100
Çizelge 4.91.	Şehit Emre Mücahit Topal İlkokulu Mevcut Durum	100
Çizelge 4.92.	Şehit Ali Gaffar Okkan İlkokulu Mevcut Durum	101
Çizelge 4.93.	Tahsilli Şehit Hulisi Emre Dilci İlkokulu Mevcut Durum	101

Çizelge 4.94.	Necmiye Coşkuntuncel İlkokulu Mevcut Durum	102
Çizelge 4.95.	Prof.Dr.Salih Öven Çolakoğlu İlkokulu Mevcut Durum	102
Çizelge 4.96.	Şehit Avukat Mehmet Özel İlkokulu Mevcut Durum	103
Çizelge 4.97.	Ticaret Borsası İlkokulu Mevcut Durum.....	103
Çizelge 4.98.	Yahya Kemal Beyatlı 100.Yıl İlkokulu Mevcut Durum	104
Çizelge 4.99.	Kışla Şehit Orçun Kubat İlkokulu Mevcut Durum	104
Çizelge 4.100.	Toki Köprülü İlkokulu Mevcut Durum.....	105
Çizelge 4.101.	Makimsan İlkokulu Mevcut Durum.....	105
Çizelge 4.102.	Cengiz Topel İlkokulu Mevcut Durum	106
Çizelge 4.103.	Seniha Çobanoğlu İlkokulu Mevcut Durum	106
Çizelge 4.104.	Mutlu İlkokulu Mevcut Durum	107
Çizelge 4.105.	Ethem Kuzucu İlkokulu Mevcut Durum.....	107
Çizelge 4.106.	Gazeteci Adem Yavuz İlkokulu Mevcut Durum.....	108
Çizelge 4.107.	Emine Türkan İkiz İlkokulu Mevcut Durum.....	108
Çizelge 4.108.	Gazi Osman Paşa İlkokulu Mevcut Durum.....	109
Çizelge 4.109.	Kiremithane Şehit Kadir Görgülü Mevcut Durum.....	109
Çizelge 4.110.	Ömer Refika Halıcılar İlkokulu Mevcut Durum	110
Çizelge 4.111.	Karşıyaka İlkokulu Mevcut Durum.....	110
Çizelge 4.112.	Karacaoğlu İlkokulu Mevcut Durum.....	111
Çizelge 4.113.	Güney Sanayi Çalışanları İlkokulu Mevcut Durum	111
Çizelge 4.114.	Ulubatlı Hasan İlkokulu Mevcut Durum.....	112
Çizelge 4.115.	Albay İbrahim Karaoğlu İlkokulu Mevcut Durum.....	112
Çizelge 4.116.	Vehbi Necip Savaşan İlkokulu Mevcut Durum	113
Çizelge 4.117.	İstiklal İlkokulu Mevcut Durum.....	113
Çizelge 4.118.	Anadolu Efes İlkokulu Mevcut Durum	114
Çizelge 4.119.	Yüreğir ilçesinde değerlendirilen okul bahçelerinin yeterlilik düzey	115

ŞEKİLLER DİZİNİ

SAYFA

Şekil 3.1. Araştırma kapsamında dahil edilen mahalleler	25
Şekil 3.2. Çukurova ilçesinde bahçeleri incelenen okulların konumları	26
Şekil 3.3. Sarıçam ilçesinde bahçeleri incelenen okulların konumları	28
Şekil 3.4. Seyhan ilçesinde bahçeleri incelenen okulların konumları	29
Şekil 3.5. Yüreğir ilçesinde bahçeleri incelenen okulların konumları	31
Şekil 3.6. Anket formunda kullanılan grid sistemi	40
Şekil 3.7. Araştırma yöntemi akış şeması	42
Şekil 4.1. Katılımcıların Anaokulunun okul bahçesindeki konumu için tercih oranları	119
Şekil 4.2. Katılımcıların Kantin binasının konumuna ilişkin tercih oranları	121
Şekil 4.3. Katılımcıların otoparkın okul bahçesindeki konumu için tercih oranları	121
Şekil 4.4. Katılımcıların saha oyunlarının okul bahçesindeki konumuna ilişkin anket sorusu için tercih oranları	123
Şekil 4.5. Katılımcıların yer oyunlarının okul bahçesindeki konumu için tercih oranları	124
Şekil 4.6. Katılımcıların öğretmenler için ayrılmış dinlenme alanlarının okul bahçesindeki konumu için tercih oranları	124
Şekil 4.7. Katılımcıların kayma, el ya da ayaklarla asılma alanları ile ilgili anket sorusu için okul bahçesindeki konumuna yönelik tercih oranları	125
Şekil 4.8. Katılımcıların doğal tepeciklerden oluşmuş tırmanma alanları ile ilgili anket sorusu için okul bahçesindeki konumuna yönelik tercih oranları	126

Şekil 4.9. Katılımcıların açık hava dersliği ya da küçük amfi tiyatro ile ilgili anket sorusu için okul bahçesindeki konumuna yönelik tercih oranları	127
Şekil 4.10. Katılımcıların uygulama bahçeleri ile ilgili anket sorusu için okul bahçesindeki konumuna yönelik tercih oranları.....	128
Şekil 4.11. Anket formu Bahçe büyüklüklerine göre kullanım alanlarının seçilmesi ile ilgili sonuçlar.....	129
Şekil 4.12. Anket çalışması kapsamındaki kullanımlar için en çok tercih edilen konumlar.....	132
Şekil 5.1. Yunus Emre İlköğretim Okulu-Çukurova.....	137
Şekil 5.2. Ertuğrul Gazi İlköğretim Okulu-Çukurova	138
Şekil 5.3. Erdoğan Şahinoğlu İlköğretim Okulu-Sarıçam.....	140
Şekil 5.4. Mithat Paşa İlköğretim Okulu-Seyhan.....	141
Şekil 5.5. Koza İlköğretim Okulu-Yüreğir.....	142
Şekil 5.6. Mehmet Ali Yılmaz İlköğretim Okulu -Yüreğir	143
Şekil 5.7. Yahya Kemal Beyatlı İlköğretim Okulu	144

1. GİRİŞ

Günümüzde kentleşmenin artması ve yeşil alanların azalması ile çocukların oyun alanları daralmaktadır. Bununla birlikte teknolojik gelişmeler ve çevreye olan güvenin de azalmasıyla çocuklar artık dışarıda zaman geçirmemekte, arkadaşlarıyla koşup oynayabileceği serbest oyunlar oynamamaktadırlar. Açık alanda oynamak için geçirecekleri zamanı bilgisayar başında geçirmektedirler. Fakat açık alanda geçirilen zamanın çocukların gelişimleri üzerine etkilerinin göz ardı edilemeyecek kadar faydalı olduğu yapılan birçok araştırma ile desteklenmektedir.

Eğitim;çocukların ve gençlerin toplum yaşayışında yerlerini almaları için gerekli bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine, okul içinde veya dışında, doğrudan veya dolaylı yardım etme olarak anlatılmaktadır (TDK,2021). Bu yüzden her çocuk eğitim alma hakkına sahiptir.

Okul ise; Türlü bilgi, beceri ve alışkanlıkların belli amaçlara göre düzenli bir biçimde öğretildiği ve kazandırıldığı eğitim kurumu olarak tanımlanmaktadır. Okul çevreden ayrı düşünülemez bir mekandır (Karatekin ve Çetinkaya 2013). Eğitim kurumları kültür üreten, aktaran yerlerdir ve amaçları kişinin topluma uyumunu sağlamaktır ve çocukların yer aldığı ilk toplumsal mekanlardır.Çevreyi ve toplumu değiştirecek bir dinamiğe sahiptir. Toplum için bilgilenme-bilinçlenme ve kültürlenme amaçlı evrensel bir platformdur.Modern toplumlarda tüm çocukların okula gitmesi sağlanarak eğitimin kapsamı genişletilmektedir (Selçuk, 1997;Aksu ve Demirel 2011).

Türkiye'de 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu ile belirlenmiş olan Millî Eğitim Sistemi, Örgün Eğitim ve Yaygın Eğitim olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır.İlköğretim kurumları dört yıl süreli ve zorunlu ilkokullar ile dört yıl süreli zorunlu ve farklı programlar arasında tercihe imkan veren ortaokullar ile imam hatip ortaokullarından oluşur.**222 Sayılı İlköğretim ve eğitim kanunun 1. maddesine göre;** ilköğretim, kadın erkek bütün Türklerin milli

gayelere uygun olarak bedeni, zihni ve ahlaki gelişmelerine ve yetişmelerine hizmet eden temel eğitim ve öğretimdir (TC. Cumhurbaşkanlığı Mevzuat Bilgi Sistemi, 2021).

İlköğretimin amacı; Her Türk çocuğunun iyi birer vatandaş olabilmesi için, gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlık kazanmasını, millî ahlak anlayışına uygun olarak yetişmesini, ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden hayata ve bir üst öğrenime hazırlanmasını sağlamaktır. Mecburi ilköğretim çağı 5 yaş-13 yaş grubundaki çocukları kapsar.

İşte bu amaç kapsamında çocukların becerilerini, davranışlarını, zihinsel ve ruhsal açıdan gelişimlerini destekleyen okul bahçeleri çevreye olan güvenin azalmasıyla birlikte günümüzde çocukların koşup oynayacağı oldukça önemli bir görev üstlenmektedir.

Bu çalışmanın amaçları;

- Adana kentinin yoğun kentsel yerleşim alanını oluşturan 4 merkez ilçesindeki okul bahçelerinin mevcut durumlarının belirli nitelikler göre analiz edilmesi,
- Okul bahçelerinde yer alması gereken önemli donatıların okul binasına göre mekânsal konumlarının paydaşların görüşleri doğrultusunda belirlenmesini,
- Mevcut durum analizi ve paydaş görüşleri doğrultusunda farklı nitelikli okul bahçeleri için tasarım önerileri geliştirmektir.

1.1.Okul Bahçelerinin Tarihçesi

Okul bahçeleri; Genel manada okul binalarının dış çevreleri olarak tanımlanmaktadır. Eğitim ile bahçenin birleştirilmesi çocukların gelişimleri açısından çok değerlidir. Eğitim ile bahçenin birleştirilmesi günümüzde ortaya atılmış bir konu olmayıp tarihte her dönemde karşımıza çıkmaktadır. Bahçenin

eğitim ile bağlantısı milattan önceki dönemlere kadar uzanmaktadır.Gedikler Gölgesiz(2018)'e göre; Eğitimde bahçe çalışmaları milattan önce soyluların çocuklarına bahçe eğitiminin verildiği dönemlere kadar uzanmaktadır.

- 17. Yüzyılda filozoflar bahçe eğitiminin önemini kavrayarak bahçeciliğin çocuklara doğayı takdir etme duygusu aşıladığını düşündüklerini aktarmıştır(Gedikler Gölgesiz, 2018).
- 18. yüzyılda doğayı öğrenme ortamı olarak gören öncüler JeanJacques Rousseau, Johan H. Pestolozzi, Fröbel olmuştur. Fröbel, Pestolozzi'den etkilenecek çocuk bahçesi (kindergarden) hareketini kurmuştur. Çocukların doğada oyunla öğrenmesi gerektiğini düşünerek bahçeyi eğitim aracı olarak kabul etmiştir (Gedikler Gölgesiz, 2018).
- 19. yüzyılın ikinci yarısında ise Avrupa'da ve ABD de okul bahçelerinin açılmaya başlandığı araştırmalar arasındadır (Gedikler Gölgesiz, 2018).
- 20. yüzyılda Avrupa ve ABD'de park ve okul bahçesi ikilisi fikrine oldukça önem verilmiş, mali kaynaklar sağlanıp şehir idarecileri ve eğitimciler birlikte çalışmaya başlamışlardır (See,1954; Akdoğan, 1972).

1.2. Okul Bahçelerinde Bulunması gereken alanlar

Sağlıklı ve güvenli olarak tasarlanması gereken eğitim kurumları aynı zamanda işlevsel ve estetik değere sahip olmalıdır. Çocukta olumlu toplumsal ilişkilere olanak tanınmalı ve arkadaşlık grupları kurmaya da elverişli mekanlar olmalıdır.

Okul bahçelerindeki alanlar;

1. Fiziksel aktivite,
2. Tören,
3. Sanat,

4. Müzik,
5. Gösteri ve kutlama,
6. Dinlence, sessiz,
7. Doğal,
8. Özel ve aktivite cepleri olmak üzere sekiz başlık altında incelenebilir (Algan, 2008).

1.3.Okul Bahçeleri İle İlgili Standartlar

Okul bahçeleriyle ilgili yapılan çalışmalar incelendiği zaman sabit bir standarda ulaşmak mümkün değildir. Yapılan araştırmalar sonucu varılan ortak sonuç okul bahçelerinin okul nüfusuna göre oranlanarak her bir öğrencinin bahçede oynayacağı alan planlanarak düzenlenmesidir.

Fakat hızlı kentleşme ile birlikte okul bahçelerine gereken önemin verilmemesi belirlenen standartlara uyulmamasına sebep olmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 153. ve 154. maddelerinde okul bahçelerinin oyun alanları ve uygulama bahçeleri ile ilgili açıklamalar aşağıdaki gibidir.

- **Madde 153 (Değişik:RG-02/05/2006);** Okulda, öğrencilerin gezip oynamaları ve sportif faaliyetlerde bulunmaları için çevre imkânlarından yararlanılarak; kum havuzu, voleybol, basketbol sahaları gibi yerler ile asılma, tırmanma, denge, atlama gibi araçlar sağlanır. Bu araçların düzenli olarak bakımı ve onarımı yapılır.
- **Madde 154 (Değişik:RG-21/7/2012);** Bahçesi elverişli olan okullarda tarım çalışmaları ve denemeleri yapılır, süs bitkileri ve ağaçlar dikilir, çim alanları düzenlenir. Köylerdeki ilköğretim kurumlarının uygulama bahçelerinde uygun olan yerlere meyve ağaçları dikilir, arıcılık ve tavukçuluk yapılabilir' denilmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı 2015 Eğitim Yapıları Asgari Tasarım Standartları kılavuzu incelendiğinde yapay ve doğal çevre elemanlarının, eğitim alanının %50-65'lik bölümünü oluşturduğu, açık alan ve peyzaj düzenlemeleri tasarlanırken iklimsel verilerin ön planda tutulması gerektiğinden söz edilmiştir.2015 Yapıları Tasarım standartları kılavuzuna göre okul bahçeleri açık alan düzenlemeleri aşağıdaki gibidir;

Açık Alan Düzenlemeleri

- Tasarım aşamasında mümkün olduğunca arazinin doğal yapısına sadık kalınmalıdır.
- Engelliler için kesintisiz ulaşımı sağlayacak çözümler üretilmelidir.

Sosyal Alanlar, Kentsel Donatılar

- Tören alanı, amfi tiyatro, satranç sahası, ilkokullar için sek sek sahası vb. geleneksel oyunlar için ayrılmış alanlar, oturma grupları gibi mimari ve kentsel donatıları içinde barındıracak alanlar tasarlanmalıdır.
- Amfi tiyatrolar en az 2 sınıfın aynı anda açık havada ders işlemesine imkan sağlayacak büyüklükte ve düzende olmalıdır. Sıcak ve yağışlı bölgelerde amfi tiyatro sahnesi üzerine asma- germe örtü sistemleri yapılmalıdır.
- Peyzaj düzenlemesi içerisinde oturma gruplarının yanı sıra yürüyüş ve gezinti yolları kenarlarında, tören alanının yanlarında oturma bankları, çöp kutuları, aydınlatma elemanları yerleştirilmelidir.
- Eğitim programına uygun şekilde öğrencilerin doğayı deneysel olarak tanıyabilecekleri ekim alanları oluşturulmalıdır.

- Zeminlerde mümkün olduğunca doğal malzeme kullanılmaya çalışılmalı seçilen malzemeler darbelere dayanıklı olmalıdır. Kullanılacak ahşap elemanların nem oranı TS standartlarına uygun olmalıdır. Ahşap malzeme kurtlanmaya ve çürümeye karşı insan sağlığına zararlı olmayan kimyasallarla emprenye edilmelidir.

Açık Spor Alanları

- Okul bahçesi içerisinde standart boyutlarda en az 1 adet basketbol-voleybol sahası bulunmalıdır. İmkan olduğu takdirde her 300 öğrenci için ek 2 adet basketbol potası eklenmelidir.
- Okul alanlarının elverişli olduğu büyük kapasiteli okullarda, birden fazla basketbol-voleybol sahası ve imkanlar dahilinde mini futbol sahası düzenlenmelidir
- Basketbol-voleybol sahası yüzey sertleştirici uygulanmış beton döşemeye sahip olmalıdır. Sahanın çevresi top kaçmalarına karşılık min. 5 metre yükseklikte tel çitle kaplanmalıdır. Bitişik spor alanları birbirinden tel çitle ayrılmalıdır.
- Arazi eğimine bağlı olarak basketbol-voleybol sahalarının kenarında oturma tribünleri ve yürüyüş yolları tasarlanmalıdır.
- Basketbol-voleybol sahaları kuzey-güney doğrultuda yer almalıdır.
- Gezinti yolları ile farklı dış alan kullanımlarında alanlar arası geçişlerde tampon bölgeler oluşturulmalıdır.
- Yürüme yolları, üzerinde su birikmeyecek şekilde, engebesiz ve takılmaya olanak vermeyen düzgün yüzeyli, çamurdan arınmış bir şekilde düzenlenmelidir.
- Gezinti yolları, kenarlarına yerleştirilecek kentsel donatı elemanları (bank, çöp kutuları, su sebilleri vb.) ile desteklenmelidir.

- Engelli yada engelsiz tüm kullanıcılar için dolaşım alanlarında zemin ve döşeme yüzeyleri sert sabit, dayanıklı ve kaymaz (ıslak/kuru) özellikte olmalıdır.
- Gezinti yolları zemin kaplaması suyu hızla emen, çabuk kuruyabilen özellikte olmalıdır.
- Döşemelerde tehlike yaratacak sert ve sivri uçlar bulunmamalıdır.
- Arsanın konumu gereği farklı kotlar söz konusu olması durumunda maksimum %6 eğime sahip rampalar düzenlenmelidir. Rampalar düz sert, sabit ve kaymaz (ıslak/kuru) yüzeye sahip olmalıdır.
- Eğimler şev ve kademelerle geçilmeli ve tehlike yaratabilecek yüksek istinat duvarlarından kaçınılmalıdır. Zorunlu durumlarda kullanılacak istinat duvarlarında metal korkulukla güvenlik önlemi alınmalıdır.
- Şev alanlarında eğim 1/3'ü geçmemelidir.
- Zorunlu merdiven kullanımlarında bahçe içerisinde 3'ten fazla basamak olması durumunda metal korkuluk ve küpeşte yapılmalıdır

Otopark Ve Servis Araçları

- Eğitim yapısı arsaları üzerinde ticari amaca yönelik otopark, dükkan vb. mekanlar düzenlenmeyecektir.
- Gece için iyi aydınlatılmış, güvenli, öğretmenler kadar öğrenci velileri, ziyaretçiler ve engelli otoparkı için de yeterli park alanları ayrılmalıdır.
- Otopark alanları, tören alanı ve öğrencilerin yoğun olduğu alanlardan uzak yerlerde tampon bölgelerle ayrılarak konumlandırılmalıdır.
- Otopark alanlarında, su birikimine izin vermeyecek şekilde eğim verilmeli ve yüzey suyu iyi drene edilmiş olmalıdır.
- Otomobil park alanları çizgilerle ya da farklı döşeme kaplamalarıyla servis ve dolaşım yollarından ayrılmalıdır.

- Servis yollarında, tören alanı ya da öğrencilerin bulunduğu alanlara geçişi engelleyici tedbirler alınmalıdır.
- Açık otopark alanında en az bir engelli araç parkı planlanmalıdır.
- Otoparklar düzenlenirken taşınalı eğitim araçlarının öğrenci indirme ve bindirme alanları ayrıca tasarlanmalıdır.
- Park yerleri minibüs, midibüs gibi servis araçlarına öğrencilerin hiçbir aracın önüne geçmeden doğrudan binebilmesine olanak verecek şekilde tasarlanmalıdır.
- Servis indirme-bindirme yerlerinin servis yolları üzerinden yapılması durumunda yol genişlikleri araçların kaldırım kenarına tek sıra halinde dizilmesine olanak verecek, öğrencilerin indirme-bindirme sırasında araç yolundan geçmesi engellenecek şekilde tasarlanmalıdır.

2. ÖNCEKİ ÇALIŞMALAR

Yılmaz (1995) Erzurum kent merkezindeki okul bahçelerinin Peyzaj Mimarlığı ilkeleri yönünden incelenmesini hedefleyen çalışmada; kent merkezindeki ilk ve orta dereceli toplam 78 okul üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma etüd, analiz ve sentez aşamalarından oluşmaktadır. Konuyla ilgili bilgiler, Milli Eğitim İl Müdürlüğü, Okul Müdürlükleri, kaynak araştırmaları ve okullar gezilerek yerinde yapılan tespitlerden elde edilmiştir. Erzurum kentindeki okulların bina ve bahçe alanlarının kaç m² olduğu okul müdürlükleri ve Milli Eğitimden alınan verilerle hesaplanmıştır. Bulunan bu değer mevcut öğrenci sayısına oranlanarak öğrenci başına kaç m² alan düştüğü saptanmıştır. İmar Kanununda okul bahçelerine ait standartlar kentlerde anaokulu 0.7 m²/kişi, ilkokul 2 m²/kişi, ortaokul 1.8 m²/kişi ve lise 2.0 m²/kişi olarak belirlenmiştir, standartlarla ilgili yapılan önceki çalışmalar ile birlikte elde edilen sonuçlar karşılaştırıldığında öğrenci başına düşen oyun ve yeşil alanların, donatı elemanlarının yetersiz olduğu belirtilmiştir. Tören ve teneffüs alanlarının yetersiz olduğu sonucuna varılmış olup örnek bir okul bahçesi planı oluşturulmuş ve okul bahçelerine gereken önemin verilmesinin hem öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmesi hem de mahalle sakinleri açısından rekreasyonel bir seçenek haline gelmesi açısından önemli olduğu savunulmuştur.

Zengin (2001) oyun alanlarının yetersizliğine çözüm oluşturmak amacıyla 3 farklı semtteki 9 ilköğretim okulunda, okul bahçelerinin oyun alanı olarak kullanılabilirliği üzerine yürüttüğü araştırmada anket ve yerinde gözlem metodu kullanılmıştır. Anket çalışmasına toplam 394 ilköğretim öğrencisi katılmıştır. Etiler, Bakırköy ve Fener-Cibali bölgesi anket için seçilmiştir. Anket sonuçları öğrenci ailelerinin sosyo-ekonomik özellikleri, öğrencilerin yakın çevreleriyle ilgili değerlendirmeleri, oyun alanlarında olmasını istedikleri özellikler, oyun oynama ve okul bahçesi kullanımı ile ilgili eğilimleri, rekreasyon alanları kullanım periyotları,

oynamak istedikleri oyun alanları ile ilgili çizdikleri resimlerin değerlendirmesi şeklinde olmak üzere 6 kategoride incelenmiştir. Anket sonuçlarında genel olarak öğrencilerin daha çok oyun alanına ihtiyacı olduğu ve okul bahçelerinin okul dışı zamanlarda kullanılmadıkları sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlar doğrultusunda basketbol, futbol, voleybol ve tören alanı olarak kullanılabilecek sert zemin alanları, oyun ekipmanlarıyla beraber kullanılan bir kum havuzu, macera oyunları için doğal arazi formunda bir oyun alanı, açık hava dersleri için hazırlanmış sınıflarla bağlantılı açık hava sınıfı, okul bahçesini kuşatan ve öğrencilerin doğayla iç içe olacakları çeşitli bitkilerden oluşan yeşil bant gibi farklı etkinlik ve oyun alanlarına cevap verecek alanların düzenlenebileceği önerisi getirilmiştir.

Kuş (2001) Ankara kenti Yenimahalle ilçesinde okul bahçelerinin önemini ve kent içindeki yerini incelemek amacıyla yaptığı çalışmada farklı grupta okullar incelenmiştir. Araştırma kapsamında 80 ilköğretim okulu, 3 özel ilköğretim, 1 engelli ilköğretim, 13 lise, 3 Anadolu lisesi, 3 özel lise, 12 meslek lisesi olmak üzere 115 okul incelenmiştir. Okullarla ilgili yapılan çalışmalardan, ilköğretim ve eğitim kanunundan yararlanılmıştır. Yenimahalle ilçesindeki okullar listelenmiş, okul bahçeleri yeşil alan bazında değerlendirilip dar alan, geniş alan, yeterli bahçe, yetersiz bahçe olarak gruplara ayrılmıştır. Gruplara ayrılan okullarla ilgili görsellere yer verilmiştir. Çalışma sonucunda okul bahçelerine gereken özenin gösterilmediği, kuşatma elemanlarının seçiminde daha titiz davranılması, teneffüs ve tören için ayrılan alanların arttırılması, spor alanlarının bakımının daha dikkatli yapılması, okul bahçelerinde botanik bahçesi gibi daha farklı kullanımlara da yer verilmesi, okul bahçelerindeki donatı elemanlarının bakımının titizlikle yapılması, otopark alanlarının düzenlenmesi gerektiği bahsedilen öneriler arasındadır.

Özgüç Erdönmez (2007) İlköğretim okul bahçelerinin oyun alanı dışında eğitim için kullanılmasını sağlayacak peyzaj tasarım normlarını ortaya koymak amacıyla yürüttüğü çalışmada çocukların doğa ile iç içe olacağı hem eğlenip hem öğreneceği bahçe bölümlerine ihtiyaç duyulduğundan bahsedilmiştir. İlköğretim

okul bahçelerinin işlev alanları ilişki çizelgesi oluşturulmuştur. Bu çizelge oluşturulurken yaş grupları dikkate alınmamıştır. Dinlenme amaçlı olarak teneffüs ve tören alanları, fiziksel ve ruhsal gelişim amaçlı olarak spor ve oyun alanları, eğitim amaçlı olarak açık hava dersliği, botanik ve zooloji bahçeleri, uygulama bahçesi, özel bahçeler ve otopark alanlarının, ideal bir okul bahçesinde yer alması gerektiği üzerinde durulmuştur. Okul bahçelerinin de eğitim alanı olarak kabul edilip gereken önemin verilmesi gerektiğinden bahsedilmiştir. İlköğretim bahçeleri planlanırken okul bahçesinden yararlanacak öğrencilerin yaş grupları, öğretmen, veli istekleri ve pedagog görüşleri alınması gerektiği, planlama yapılırken engelli bireylerinde göz önünde tutulması gerektiği önemle vurgulanmıştır. Önerilen alanların hepsinin bir arada bulunmasının mümkün olmadığı durumlarda bazı alanlar birlikte düşünülebileceğinden bahsedilmiştir. Yapılan öneriler ışığında mevcut ilköğretim okullarının ve diğer eğitim kurumlarının yeniden ele alınması, eksikliklerin saptanması, düzeltmelerin yapılması ve yeni yapılacak okul bahçelerinin bu hususlar göz önüne alınarak planlama yapılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Algan ve Uslu (2009) Çalışmada ilköğretim okul bahçelerinin tasarımında, kullanım alanındaki paydaşların istekleri doğrultusunda, yapılan önerilerin geliştirilmesini ve yeni inşa edilecek ilköğretim okul bahçelerinin tasarımı için bir model oluşturmayı amaçlamışlardır. Çalışma Adana kent merkezinde 5 farklı bölgeden 10 resmi okulu kapsamaktadır. Araştırma 4 aşamada gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın birinci aşamasında daha önce yapılan çalışmalardan yararlanılarak tasarlama ölçütleri belirlenmeye çalışılmıştır. İkinci Aşamada alanının mevcut durum analizi yapılmıştır. Örnek olarak seçilen 10 ilköğretim okulunun öğrenci başına düşen bahçe büyüklüğü, oyun alanları, spor alanları, dinlenme alanları, oyun birimleri, gölgelik birimler, oturma birimleri ve alanların çok amaçlı kullanım özelliklerinin tespitine yönelik bir analiz yapılmıştır. Çalışmanın üçüncü aşamasını ise anket çalışmaları oluşturmuştur. Anketler hazırlanırken konu ile ilgili

literatürlerden yararlanılmış bununla birlikte paydaşların görüşleri de dikkate alınmıştır. Çalışmanın son aşamasında ise yapılan anket çalışmaları ve literatür taramaları doğrultusunda en büyük ve en küçük özelliklere sahip 2 okul bahçesi üzerinde kavramsal tasar ve model olabilecek öneriler gerçekleştirilmiştir.

Özdemir (2011a) Bartın Akpınar İlköğretim Okulu bahçesinin değişim ve dönüşüm süreci üzerine yaptığı çalışmada; eğitim gören öğrenci sayısı, çocukların yaşı, istekleri ve gereksinimleri dikkate alınmıştır. Değerlendirmeler doğrultusunda Bartın Akpınar İlköğretim Okuluna özgü, okul bahçesine yönelik, ekolojik ve pedagojik yaklaşım ile alan kullanımı ve mekânsal önerileri içeren peyzaj tasarım projesi hazırlanmıştır. Araştırmada çocuk bahçelerinin çocuklar üzerinde yarattığı olumlu etkilerden bahsedilmiştir. Araştırma Bartın Akpınar köyünde 258 öğrencinin kullandığı okul bahçesi üzerinde gerçekleşmiştir. Okul müdürü ile yapılan görüşmeler sonucunda okul bahçesinin ekolojik ve pedagojik yaklaşım ile düzenlenmesi konusunda karar verilmiştir. Araştırma beş aşamada gerçekleştirilmiştir. 1. Aşamada mevcut durum analizi yapılmıştır. Okulun eksikleri, Okulun türü, Öğrencilerin yaş grubu, Öğrenci sayısı tespit edilmiştir. 2. Aşama planlama aşamasıdır. Anket çalışmaları ile ortak hedefler belirlenmiş ve birleştirilmiştir. 3. Aşama ise tasarım aşamasıdır. Bu aşamada okul bahçesi ile öğrencilerin istek ve gereksinimlerine göre bir tasarım planlama süreci geliştirilmiştir. 4. Aşamada maliyet aşamasını oluşturmaktadır. Okul Müdürü ve İl Milli Eğitim Müdürü ile yapılan görüşmede uygulama aşamasında projenin uygulanması konusunda gereken destek sağlanmıştır. 5. Aşamada hazırlanmış olan peyzaj projesinin, Bartın Üniversitesi Peyzaj ve Süs Bitkileri Programının Bitkisel Uygulama Tekniği ve Peyzaj Uygulamaları dersleri kapsamında II. sınıf öğrencilerin, velilerin katılımı sağlanmıştır. Okul personelinin, öğretmenlerin ve çevre halkın desteği ile öğrencilerin istek ve beklentilerine yönelik uygulanmasına karar verilmiştir.

Özdemir (2011b) Bartın merkez ilçesindeki ilköğretim bahçelerinin mevcut durumunun incelendiği çalışmada, okul bahçelerinin peyzaj tasarım anlayışındaki değişiminin uygulamaya yansımalarının Bartın kentinde irdelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma materyalini, Bartın Kent Merkezi'nde bulunan 12'si devlet, 2'si özel olmak üzere toplam 14 ilköğretim okul bahçesi oluşturmaktadır. Araştırma 3 aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşama okul bahçelerine ilişkin literatür taramalarından oluşmaktadır. Bu aşamada Almanya'da yer alan ilköğretim okullarında yapılan gözlemler araştırma sürecine katkı sağlamıştır. Araştırmanın ikinci aşamasında araştırma yapılacak okul bahçelerinin mevcut durumu tanımlanmıştır. Araştırma yapılacak olan okullarla ilgili verilere Bartın il Milli Eğitim Müdürlüğü ve okul yönetimlerinden ulaşılmıştır. Öğretmenler ve öğrencilerle yüz yüze görüşmeler yapılarak okul bahçelerinin durumları hakkında bilgiler toplanmıştır. Mevcut durumlar fotoğraflar ve uydu görüntüleri ile desteklenmiştir. Çalışmanın son aşamasında birinci ve ikinci aşamadaki bilgi ve bulgulardan yararlanarak okul bahçelerine yönelik öneriler geliştirilmiştir. Öğrencilerin teneffüs vakitlerini geçirmek için okul bahçelerinin yetersiz olduğu sonucuna varılmıştır. Bu alanların düzenlenmesi için farklı meslek disiplinleri (mimar, peyzaj mimarı, şehir bölge plancısı) ile yerel yönetimlerin birlikte çalışması gerektiği savunulmuştur.

Aksu ve Demirel (2011) Trabzon kenti ilköğretim okulları üzerinde yaptıkları çalışmada okul bahçelerinin açık ve yeşil alan yeterliliği, öğrenci başına düşen yeşil alan miktarı, alan kullanımlarının işlevsel ve görsel yeterliliği, donatı elemanları, okul çevresi alan kullanımları gibi dış mekân özellikleri gözlem ve incelemelerle tespit edilmeye çalışılmıştır. Okul bahçeleri için verilen genel bilgiler ve standartlar incelenmiş, öğrenci başına 25 m² alanın asgari standart olarak önerildiği ve birçok ülkede uygulandığı saptanmıştır. Trabzon kent merkezinde araştırma kapsamındaki 35 ilköğretim okuluna yer verilmiştir. İncelenen alanlar genel standartlar ile karşılaştırılmıştır ve eksiklikler saptanmıştır. Trabzon kenti

ilköğretim okul bahçelerinde öğrenci başına düşen açık-yeşil alan miktarı yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Her okul için öğrenci sayısı ve bahçe alanı oranına bakıldığında, öğrenci başına düşen yeşil alan miktarı birçok okul için standartların çok altında olduğu sonucuna varılmıştır. Trabzon kenti için yapılan bu çalışma da, okul bahçelerine tasarım konusunda gereken önemin verilmediği ortaya çıkmaktadır. Son olarak Trabzon kenti ve ülke genelinde yaşanan sorunların gündeme getirilmesi sağlanmalı ve konu ile ilgili araştırmalara öncelik verilmesi gerektiği önerileri sunulmuştur.

Arslan Muhacir ve Özalp (2011) Artvin ilindeki okul bahçelerinin mevcut durumunun ortaya konularak nitelik ve nicelik açısından incelenmesini amaçlamıştır. Çalışma 8 ilköğretim okulu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Kişi başına düşen yeşil alanların yeterliliklerini belirlemek için yasa ve yönetmeliklerden yararlanılmıştır. Bu bilgiler ışığında okul bahçelerinin sahip olduğu alanlar belirlenerek kişi başına düşen yeşil alan miktarı ve yeterliliği saptanmıştır. Her okulun etki alanı CBS ile belirlenerek okulların yeterliliği ve erişilebilirliği sorgulanmıştır. Ayrıca okul bahçeleri yapısal elemanlar, donatılar, bitkisel materyal, fonksiyonel ve estetik açıdan yeterliliği değerlendirilmiştir. Yeterlilik ve yetersizlik durumu öğrenci sayısı ve bahçe alanına göre değerlendirilmiştir. Standartlar baz alınarak yapılan çalışmada okul bahçelerinde kişi başına düşen alanların standartların çok altında olduğu görülmüştür. Okul bahçelerinin hiç birinde düzenlenmiş bir yeşil alan olmadığı, bitkisel olarak yetersiz olduğu, okul bahçelerinin zemin uygulamasında da istisnalar haricinde özel bir uygulama olmadığı görülmüştür. Donatılar incelendiğinde bank, çöp kutusu, aydınlatma elemanlarının da eksik olduğu sonucuna varılmıştır. Bahçe alanlarında özel bir otoparkın olmadığı ve genel manada bahçenin otopark olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. Okullarda çeşme dışında su ögesi bulunmadığı da dikkat çekmiştir. Yapılan çalışmalar doğrultusunda mevcut okul bahçelerinin genişletilmeye uygun olmadığını fakat nitelikli hale getirilebileceği, yeni yapılacak olan okul

bahçelerinin ise niceliksel ve niteliksel açıdan standartlara uygun yapılması gerektiği savunulmuştur.

Şişman ve Gültürk (2011) Tekirdağ kent merkezinde rastgele seçilen 11 ilköğretim okul bahçesinin peyzaj planlama ve tasarım ilkeleri bakımından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada veri toplama, analiz ve sentez metodu kullanılmıştır. Seçilen okullar yerinde incelemeler yapılarak mevcut durumlarıyla ilgili veriler toplanmıştır. Okul bahçelerinde öğrenci başına düşen açık alanlar hesaplanmıştır. Hesaplamalar sonucunda okulların % 55'inin standardın altında bahçe alanına sahip olduğu saptanmıştır. Bu standartlar öğrenci başına 25 m² (Akdoğan, 1972), minimum koşullarda 5 m² (Kelkit ve özel, 2003) verileri dikkate alınarak hesaplanmıştır. Genel olarak elde edilen bulgular okullarda bir çok konuda eksikliklerin olduğu yönündedir. Otopark ve oyun alanları birliktedir. Hiçbirinde tematik bahçe yoktur. Okulların hiçbirinde bitkisel tasarım ilkelerine uyulmamıştır. Bu bilgiler ışığında araştırmacılar bir takım öneriler geliştirmiştir. Okul bahçeleri tasarlanırken yaş grupları, öğrenci, öğretmenler, idareciler, velilerin görüş ve önerilerinin dikkate alınması, bitkisel materyalin oyun alanlarına uygun olarak seçilmesi, beton ve asfalt zemin döşemelerinin yaralanmalara sebep olacağından dolayı kauçuk, sıkıştırılmış ağaç kabuğu ve çim yüzeyler ile döşenmesinin daha sağlıklı olacağı öne sürülmüştür. Otopark ve oyun alanlarının birlikte olduğu alanlarda ise güvenlik amacıyla bitkisel materyal ile ayrılması gerektiği üzerinde durulmuştur. Ayrıca okul bahçelerinde çocukların doğayı daha iyi anlayabilmeleri açısından botanik - zooloji bahçelerine yer verilmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Özdemir ve Çorakçı (2011) Ankara'da okul bahçelerinin katılımcı yöntemle yenilenmesini inceleyen çalışma 5 okulda 1729 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Öğretmen ve müdürlerle görüşülerek bahçelerin geliştirilmesi ve yenilenmesi üzerine öneriler değerlendirilmiştir. Ayrıca öğrencilerin daha iyi anlayabilmeleri için bahçelerin mevcut ve uygulama sonrası alacağı görünümle ilgili çizimler 1 hafta boyunca okul bahçesinde sergilenmiş ve yazılı yorumlar

alınmıştır. Sonuç olarak öğrencilerin çoğunun geniş bahçeli okulları beğendiği ve peyzaj açısından yetersiz bulunan okulların öğrenciler tarafından beğenilmediği, daha yeşil ve verimli bahçeler için öğrenciler ile sürdürülebilir okul ortamı oluşturulabileceği sonucuna varılmıştır.

Yılmaz (2012) Okulların fiziksel yapılarının eğitim öğretim açısından uygunluğunu inceleyen çalışma Afyonkarahisar'da bir ilköğretim okulunda 249 öğrenci üzerinde yapılan anketlerle gerçekleştirilmiştir. Anket içeriği okul binası ve okul bahçesiyle ilgili sorulardan oluşmaktadır. Okul bahçeleri/bina dışı ile ilgili anket içeriği incelendiğinde donatı elemanları, ağaçlandırma, okul dış cephe boyası, kantin yeterliliği, oyun bahçesi yeterliliği, bahçe duvarı ile ilgili sorular yer almaktadır. Anket sonuçlarına göre problemler tek tek irdelenmiştir. Genel olarak tüm bulgular değerlendirildiğinde okul binalarıyla ilgili olarak verilen cevapların okul binalarının yetersizliği yönünde, okul bahçeleri ile ilgili verilen cevapların ise genel ortalamaya bakıldığında yetersiz düzeyde olduğu belirtilmiştir. Sonuç olarak okullar yapılırken tip proje yerine 'Okullar Hayat Olsun' projesinin esaslarının dikkate alınması ve coğrafi şartlarında göz önünde bulundurulduğu makro projelerin yapılmak suretiyle her türlü değişikliklere uygun esnek mimari tarz düşünülmesi gerektiği üzerinde durulmuştur.

Karadağ ve ark (2012) Düzce kentinde okul bahçelerinin oyun açısından yeterliliği üzerine yapılan çalışmada 29 okul bahçesi incelenmiştir. Veri toplama, analiz, sentez yöntemleri kullanılarak oluşturulmuştur. İncelenecek olan okullardaki öğrenci sayısı ve bahçe alanları bulunarak kişi başına düşen en büyük ve en küçük alanlara sahip okullar tespit edilmiştir. Okullardaki kullanımlar ve donatı elemanları incelenmiş olup bunlara ilişkin tablolar oluşturulmuştur. Tüm bu bulgular sonucunda incelenen okullarda bahçe alanının kişi başına düşen miktarı yetersiz bulunmuş, incelenmiş okul bahçelerinin çocuklar açısından psikolojik, sosyolojik, fiziksel ve güvenlik açısından da yetersiz olduğu, bazı okullarda otoparkın okul bahçesinin içinde yer aldığı, zemin döşemelerine gerekli önemin

verilmediği, eğitime destek verecek tasarımların da yer almadığı sonucuna varılmıştır. Tüm bu sorunlar ele alınarak birçok öneri getirilmiştir. Bu öneriler oyun çevresinde boş arazi olan okulların bahçelerini genişleterek daha büyük oyun bahçesi yaratmak, otoparkın bahçe dışına taşınması, yapısal duvarlar yerine bitkisel çalışmalarla daha doğal ortamlar geliştirmek, spor ve oyun alanlarının arttırılması, çocukların doğayla bütünleşmesini sağlayacak alanların oluşturulması, tören alanlarındaki bankların kaldırılması ve dinlenme alanları için daha sessiz bölgelerin tercih edilmesi yönünde olmuştur.

Yenice (2013) İlköğretim okullarının mekânsal yeterlilik ve erişebilirlik ölçütlerine göre yeterliliğini saptamak amacıyla yürüttüğü çalışmayı Burdur kentinde 23 ilköğretim okulu üzerinde gerçekleştirmiştir. Araştırmanın temel materyalleri, Burdur kenti 1/1.000 ölçekli hâlihazır haritası, mahalle sınırları ve nüfus bilgileri ile ilköğretim okullarına yönelik mevcut durum analizleri ve Burdur İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden elde edilen niceliksel verilerden oluşmaktadır. Araştırmanın yöntemi üç aşamadan meydana gelmektedir. Birinci aşama Burdur kentindeki ilköğretim okullarının alansal ve konumsal olarak belirlenmesidir. Bu aşamada mahalle sınırları, mahalle nüfus büyüklükleri, mevcut okulların konumları, okulların yapı alanı, bahçe alanı ve toplam alan büyüklükleri ile öğrenci sayılarını içeren veriler CBS ile oluşturulan veri tabanına tanımlanmıştır. İkinci aşama ise kent bütününde ve mahalle düzeyinde ilköğretim okulu alanlarının kişi başına düşen değerler açısından irdelenmesidir. Bu aşamada Türkiye ve Avrupa'daki standartlar mevcut durum ile karşılaştırılarak yeterlilik durumu ortaya konmuştur. Üçüncü aşama ilköğretim okullarının mahalle düzeyinde erişebilirlikleri üzerine yapılan değerlendirmeleri kapsamaktadır. İdeal yürüme mesafesi baz alınıp, okulların etki alanları bulunarak bu hizmetten yoksun kentsel bölgeler belirlenmiştir. Sonuç olarak; Burdur kenti ilköğretim okullarının mahalle bazında hizmet eden ve nüfus büyüklüğü-etki alanı kapsamında daha etkin olarak yeniden yapılandırılması gerektiği, ideal alan büyüklüklerinin altında yer alan

İlköğretim okullarının alan büyüklüklerinin arttırılmasına veya daha etkin kullanımlarına dönük mekânsal düzenlemelere gidilmesi üzerinde durulmuştur. İlköğretim okullarının kentsel mekânda dengeli dağılımı sağlanarak kent içi yeşil koridorlar ile bütünleştirilmeli; okul çağı çocukların yaya-bisiklet ulaşımı ile erişebilecekleri mekânsal düzenlemeler sağlanması gerektiği de bir diğer öneriyi kapsamaktadır.

Karatekin ve Çetinkaya (2013) İlköğretim okul bahçelerinin çevre eğitimi açısından değerlendirmesini amaçlayan çalışma; Manisa ilindeki 32 ilköğretim okul bahçesi üzerinde yürütülmüştür. Bu okul bahçelerine ilişkin kaynaklar yerinde gözlemler ve okul yönetimlerinden elde edilen bilgiler ile sağlanmıştır. Söz konusu çevre eğitimlerinin ortak bir ölçütü olmadığı için araştırmacılar tarafından bir form oluşturulmuştur. Oluşturulan form da şu ölçütler dikkate alınmıştır: Öğrenci sayısı, bahçe alanı, kişi başına düşen bahçe alanı, beton alan, toplam ağaç sayısı, uygulama bahçesi ve alanı, çöp kutusu sayısı, geri dönüşüm kutusu sayısı, çiçekli alan, çalılık alan, ağaç türlerini tanıttıcı etiket, küçük hayvanat bahçesi, kompost makinesi, kum havuzu, ağaç parkı, cam sera, yapay gölet (süs havuzu), kuş evleri, kuş yemlikleri, kuş havuzları, böcek otelleri ve spiral ot bahçesi. Yapılan analizler sonucu beton zemin ile yeşil alan miktarları saptanmıştır. Standartlar incelenmiş Aksu ve Demirel (2011)'in yaptığı çalışmaya göre öğrenci başına düşen bahçe alanının asgari 25 m² ve kişi başına düşen yeşil alan miktarının ise asgari 10 m² olduğu Manisa ilinde yapılan bu çalışma kapsamında ise öğrenci başına düşen yeşil alan miktarının 0,9 m² olduğu ve standartların çok çok altında olduğu, ilköğretim okullarında çevre eğitimi açısından gerekli olan uygulama bahçelerinin, çocukların ilgisini çekecek peyzaj donatılarının ve alanlarının olmadığı görülmüştür. Araştırma sonucunda yapılan öneriler ise çocukların okul bahçelerinde ilgilerini çekecek kuş evleri, böcek otelleri kurarak doğal hayatı gözlemlemeyeceği, kompost makineleri kullanarak organik tarım hakkında bilgi sahibi olabilecekleri, okul bahçelerinde küçük hayvanat bahçeleri ile hayvan sevgisi kazanmalarının

destekleneceği küçük alanlar yaratarak doğal hayatın önemine varacakları doğrultusunda olmuştur.

Karakaya ve Kiper (2013) Edirne kentindeki bazı okulların peyzaj tasarım ilkeleri açısından değerlendirilmesini amaçlayan çalışma 10 ilköğretim okulu üzerinde gerçekleştirilmiştir. Mevcut durum analizleri ile yapısal ve bitkisel materyal ve m² açısından değerlendirilmeler yapılarak öğrenci sayıları bulunmuş olup kişi başına düşen bahçe alanları hesaplanmıştır. Çalışmada Akdoğan (1972)'ye göre öğrenci başına 25 m², Kelkit ve Özel (2003)'e göre minimum koşullarda 5 m² standardı dikkate alınmıştır. Yerinde yapılan gözlem ve görsel analizler ile okullar hakkında elde edilen verilerden, çizelgeler oluşturularak peyzaj tasarımı açısından tüm kriterler irdelenmiştir. Verilen standartlar dikkate alındığında sadece 2 ilkokulun standartları sağladığı, mevcut okulların konut alanları ile çevrili olduğu için genişletilme şansı olmadığı, peyzaj, oyun ve dinlenme faaliyetleri açısından yetersiz olduğu ve bu eksikliklere yönelik düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu sonucuna varılmıştır.

Cengiz ve Doğtaş (2015) İlköğretim çağındaki çocukların açık yeşil alan kullanım alışkanlıklarının belirlenmesini amaçlayan çalışma, Çanakkale kent merkezinde bulunan 6 ilköğretim okulundaki 6-12 yaş arası ilköğretim çağındaki çocuklar ve ebeveynleri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Oğuz ve ark. (2011) 'in çalışmasından faydalanarak hedef kitlenin; açık-yeşil alanlara erişilebilirliği, kullanım sıklığı, kullanım amacı, kullanım süresi, açık-yeşil alanlarda gerçekleştirdikleri fiziksel aktiviteleri, açık-yeşil alanlara ilişkin olumlu ve olumsuz yaklaşımlarını anket yöntemi ile irdemişlerdir. Anket çalışması iki aşamalı olarak gerçekleştirilmiştir. İlk aşamada okullarda birebir öğrencilerle serbest zamanlarında katıldıkları ve yapmayı istedikleri dış mekân faaliyetlerine ilişkin veriler “Çiz-ve-Yaz” tekniği olarak bilinen yöntem ile toplanmıştır. İkinci aşamada ise, ebeveynlerin konu ile ilgili fikirlerini öğrenmek amacıyla açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Her okula 40

adet olmak üzere toplam 240 anket yapılmıştır. Bu anketlerden 134 adetinin değerlendirilmeye uygun olduğu tespit edilmiştir. Anket çalışmaları ile çocukların serbest zamanda istedikleri dış mekân faaliyetleri genel olarak paralel cevaplarla sonuçlanmıştır. Çiz ve yaz tekniğini kullanan çocukların istekleri top oynamak, arkadaşlarıyla zaman geçirmek, geniş oyun alanlarına sahip olmak yönündedir. Ebeveynler ile yapılan anket çalışmasında ise yeterli yeşil alan bulunmadığı, çocukların zamanını geçirebilecekleri güvenli alanların az olduğu saptanmıştır. Çalışma sonunda getirilen öneriler açık-yeşil alan kullanımlarını arttırmak için her yaş grubundaki çocuklara hitap edecek oyun alanlarının tasarlanması, açık-yeşil alanların birer eğitim alanı gibi düşünülmesi, çocukların yaratıcılıklarını geliştiren mekanlar haline dönüştürülmesi yönünde olmuştur.

Karaburun ve ark. (2015) Okul bahçelerinin okullardaki öğrenci sayısına göre alansal olarak uygunluğunun değerlendirilmesini amaçlayan çalışma İstanbul Avrupa yakasındaki ilköğretim ve ortaöğretim kurumları olmak üzere iki kategoride gerçekleştirilmiştir. Toplam okul sayısı 1.323'dür. Okulların bahçe alanları Cbs programı yardımıyla bulunmuş. Her okul bahçesine ait öznetelik tabloları çıkarılarak öğrenci başına düşen bahçe alanı hesaplanmıştır. Çalışmada TSE'nin kişi başına 5 m² standardı dikkate alınmıştır. Genel olarak okulların bahçe alanlarının öğrenci sayıları açısından yetersiz olduğu tespit edilmiştir. Okul bahçelerinin öneminin farkına varılması, okul bahçelerinin öğrencilerin çok yönlü ihtiyaçlarını dikkate alarak gerekli detaylarla donatılması gerektiği, mevcut ve yeni yapılacak okulların ulusal ve uluslararası standartlara sahip ve farklı etkinliklere cevap verecek nitelikte olması, kent merkezinde öğrenci başına düşen bahçe alanının yeterli olmadığı alanlarda, farklı stratejilerle öğrenci başına düşen bahçe alanlarının arttırılmaya çalışılması ve yeni yapılacak okulların belli standartları sağlaması gerektiği getirilen öneriler arasındadır.

Bitiktaş (2015) İlkokul ve ortaokul bahçelerinin peyzaj tasarım ilkeleri açısından incelenmesi yönünde gerçekleştirilen çalışma Isparta ili, Eğirdir ilçesinde

bulunan 7 okul, 600 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Önceki çalışmalardan faydalanılarak okul bahçelerinin tasarım kriterleri belirlenmiştir. Bu kriterler her okul için tek tek incelenmiştir. Çalışma kapsamındaki okullarda anket çalışmaları yapılmıştır. Yapılan anket çalışmaları ve yerinde gözlemler ile birlikte incelenen okulların, yeşil alan ve donatı elemanları açısından yetersiz olduğu, sert zeminlerin fazlalığı ile birlikte bir çok okulun bahçesinde otopark olmadığı ve okul bahçelerinin otopark olarak kullanıldığı, yeterli miktarda oyun ve spor alanının olmadığı sonucuna varılmıştır. Tüm bu sorunlar göz önünde bulundurularak; gürültülü ve sessiz alanların ayrı yerlerde konumlandırılması, gölgeleme ve oturma birimlerinin birlikte düzenlenmesi, bahçelerin tüm faaliyetlerin gerçekleştirilmesine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmesi, oyun aletlerinin dayanıklı materyallerden yapılması, asfalt veya beton zeminler yerine daha yumuşak zeminler düşünülmesi, alan koşullarına göre kişi başına 20-25 m² alan hesap edilmesi gibi öneriler sunulmuştur.

Tandoğan (2016) Çocuklar için daha yaşanılabilir okul bahçesi kriterlerinin çocukların gözünden nasıl olması gerektiği üzerine yürüttüğü çalışma iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada dünyada ilkökul bahçeleri üzerinde yapılmış çalışmalar incelenmiştir. İkinci aşamada rastgele bir okul seçilmiş ve 7-10 yaş arasında 17 çocuğa hayallerindeki okulun nasıl olduğu sorulmuş çocukların görüşleri doğrultusunda ilkökul bahçelerinde olması gereken unsur ve nitelikler belirlenmiştir. Yapılan çalışmalar sonucunda çocukların okul bahçelerini oyun alanı olarak değerlendirdiği ve koşup, oynayacağı doğal materyallerin iç içe olduğu peyzaj temelli bir yaklaşım ile tasarlanması sonucuna varılmıştır.

Vural ve Yılmaz (2018) Araştırmada okul bahçesinde yapılan fiziki iyileştirmelerin öğrenciler üzerine katkılarının belirlenmesinin amaçlandığı çalışmanın materyalini Erzurum kent merkezinde belirlenen ilköğretim kurumu oluşturmuştur. Araştırma peyzaj tasarım süreci, uygulama çalışmaları ve veri toplama çalışmaları olarak 3 aşamada tamamlanmıştır. Seçilen okul üzerinde

peyzaj tasarımı yapılmıştır. Bu süreçte katılımcı yaklaşımla öğretmen, öğrenci ve okul yöneticilerinin görüşleri alınmıştır. Hazırlanan tasarımın yetersiz bütçe nedeniyle sınırlı bir kısmı alana uygulanmıştır. Örneklenen okul için uygulama öncesi ve sonrası olmak üzere anket çalışması yapılmıştır. Her iki ankete de aynı grup öğrenci katılmıştır. Anket sonuçlarına göre; eğitim-öğretim ortamı olarak düzenlenen okul bahçelerinin öğrencinin yeni şeyler öğrenmesine ve akademik başarısına etki ettiği, çocukların çevre bilincini kazanmaları, psikolojik olarak rahat hissetmeleriyle birlikte öğrenci memnuniyetlerinin ve kullanımının arttığı gözlenmiştir. Sonuç olarak okul bahçelerinin, öğrenciler üzerinde yarattığı olumlu etkiler nedeniyle üzerinde durulması gereken bir konu olduğundan bahsedilmiştir. Okul bahçesi tasarım ve uygulama sürecinde öğrenci, öğretmen, veli ve yönetici grubunu barındıran hedef kitlenin katılımının sağlanmasının öneminden söz edilmiş olup planlama sürecinde farklı meslek disiplinlerinin bir araya gelerek bir ekip kurulması ve öğrencilerin her türlü ihtiyaçlarını karşılayacak faktörlerin göz önünde bulundurulmasının daha sağlıklı olacağı vurgulanmıştır.

Aydın Türk (2018) İlkokul düzeyindeki çocukların okul bahçelerini kullanım biçimlerini analiz etmek üzere yapılan çalışma Trabzon kentindeki bir ilkokulda gerçekleştirilmiştir. Çalışmada mekân-odaklı davranış haritası oluşturma yöntemi kullanılmıştır. Çalışma için seçilen okulda farklı 4 noktaya gizli kameralar yerleştirilerek kullanıcıların davranışları gözlemlenmiştir. Gözlemler teneffüsler ve öğle arasını kapsayacak şekilde düzenlenmiştir. Gözlem sonucu elde edilen veriler analiz edilerek davranış haritaları oluşturulmuştur. Pasif aktiviteler, oyun aktiviteleri ve spor aktiviteleri şeklinde gruplandırılmıştır. Çalışma sonucunda bahçenin aktif olarak kullanıldığı fakat bahçenin yetersizliklerinden söz edilmiştir. Pasif ve aktif alanlar için yönlendiricilerin bulunmadığı çocukların genel olarak macera oyunlarına yönelik aktiviteler gerçekleştirdiği fakat bunun için uygun ortam olmadığı ve bu ortamı sağlamak için okul binasındaki nişleri, okul bahçesinin köşeleri, kolon, direk, pota gibi alanlarda toplanarak oynadığı

gözlemlenmiştir. Bu gözlemler dikkate alınarak okul bahçelerinin daha çok aktiviteye olanak sağlayacak düzenlenmesi ve geliştirilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur.

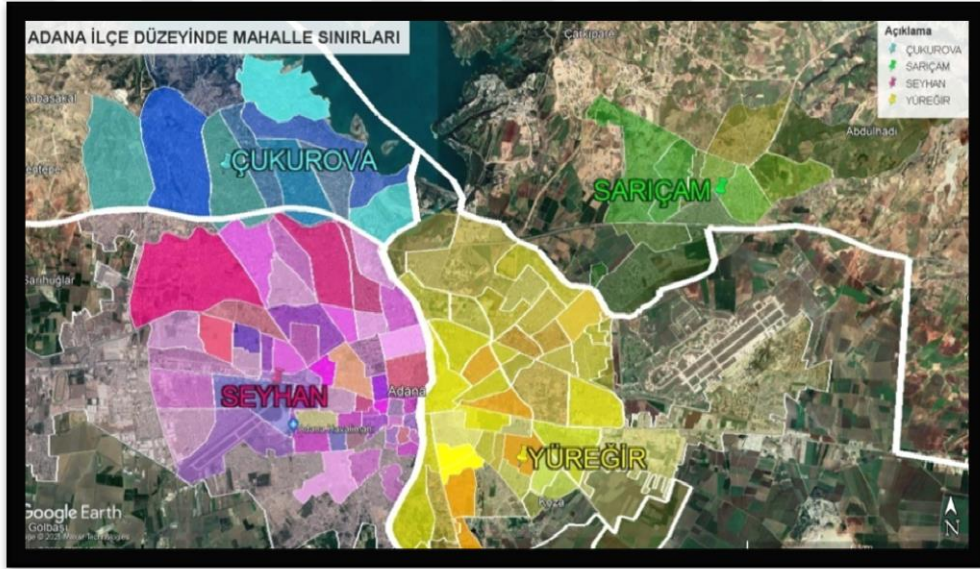
Önder ve Akay (2018) MEB'e bağlı bazı okul bahçelerinin yeterliliklerinin sorgulanması, eksikliklerinin belirlenmesi ve çözüm önerileri sunmayı amaçladıkları çalışmada ülkemizdeki ilgili kanun, yönetmelik ve protokollerden yararlanılmıştır. Ayrıca yapılan literatür çalışmaları ile okul bahçelerinin işlevleri 5 başlık altında toplanmıştır. Okul bahçelerinin eğitim ve öğretime, ruhsal ve bedensel gelişmeye, rekreasyonel, fiziksel aktivite ve oyun olanağı sağlamaya, çevre ve doğa bilinci oluşturmaya üzerine katkıları şeklinde başlıklar altında toplanmış, incelenmiş ve önemine vurgu yapılmıştır. Konuyla ilgili yapılan önceki çalışmalar ışığında okul bahçelerinde olması gereken alan kullanımları da belirlenmiştir. Bu alan kullanımları genel olarak 6 başlık altında toplanmıştır. Giriş ve sirkülasyon alanları, tören, teneffüs ve dış mekan etkinlik alanları, fiziksel aktivite alanları, dinlenme alanları, eğitim amaçlı alanlar- açık hava derslikleri, otopark alanları olarak belirlenmiştir. Donatıları ise yapısal ve bitkisel olmak üzere 2 başlık altında toplamışlardır. Bu alanların nasıl olması gerektiği ve öğrenciler üzerindeki etkilerinden bahsedilmiştir. Sonuç olarak ülkemizdeki okul bahçelerine yönelik planlama standartlarının yetersiz olduğu, bu konuyla ilgili olan yasal mevzuatın yeteri kadar ayrıntılı olmadığı ve bu konuyla ilgili denetimin yapılmadığı sonucuna varılmıştır. Okul bahçelerine gereken önemin verilmesi ve gerekli detaylarla birlikte peyzaj öğeleriyle donatılması gerektiği, okul bahçelerinin uluslararası standartlara erişmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılması ve uygulanması, okul bahçelerinin standartlarının artırılması ve kentsel açık yeşil alanlarla bağlantılı olarak planlanmasının kentsel açık yeşil alan sistemine önemli katkı sağlayacağı, okullara peyzaj tasarım projesi mecburiyeti getirilmesi, tasarım projeleri için uzman kişilerle çalışılmasının sürdürülebilirlik açısından doğru olabileceği yönünde öneriler getirilmiştir.

3. MATERYAL VE METOD

3.1 Materyal

Okul bahçelerinin çocukların fiziksel, sosyal ve mental gelişimleri doğrultusunda tasarlanması amacıyla yürütülen araştırma Adana ili Çukurova, Seyhan, Sarıçam, Yüreğir ilçelerindeki toplam 79 mahallede bulunan 115 ilköğretim okul bahçesi üzerinde gerçekleştirilmiş olup araştırmaya ilçe merkezinden uzak okullar ile özel okullar dahil edilmemiştir. (Şekil 3.1)

Şekil 3.1. Araştırma kapsamında dahil edilen mahalleler(Google Earth Pro, 2021)

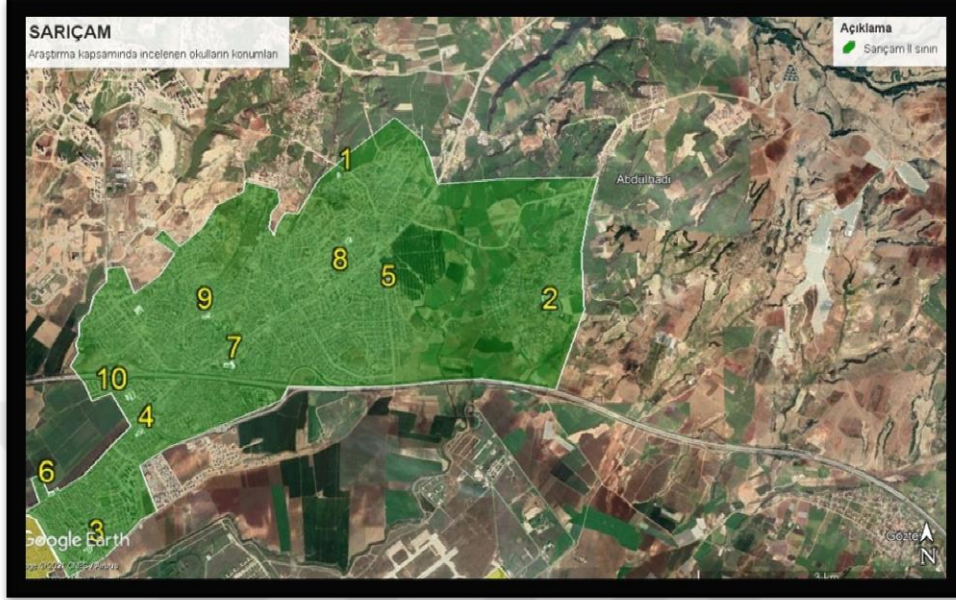
Araştırmaya dahil edilen okulların ilçe düzeyindeki konumları Şekil 3.2 ile Şekil 3.5 arasında, okul listeleri ise Çizelge 3.1 ile Çizelge 3.4 arasında verilmiştir.

Şekil 3.2. Çukurova ilçesinde bahçeleri incelenen okulların konumları (Google Earth Pro, 2021)

Çizelge 3.1. Çukurova İlçesinde bahçeleri incelenen okullar (Mebbis, 2020)

MAHALLE ADI	Okul Kodu	OKUL ADI
Belediye Evleri Mah.	1	Çukurova İMKB İlkokulu
	2	Kurttepe İMKB İlkokulu
	3	Mehmet-Bedia Kipri İlkokulu
	4	Yunus Emre İlkokulu
	5	Sabancı ilkokulu
Beyazevler Mah.	6	Semiha Yücel Akdeğirmen İlkokulu
Güzelyalı Mah	7	Ayşe Atıl İlkokulu
	8	Nigahi Soykan İlkokulu
Huzurevleri Mah.	9	Attila İlkokulu
	10	Hoca Ahmet Yesevi İlkokulu
	11	İbn-i Sina İlkokulu
	12	Kenan Çetinel İlkokulu
Karslılar Mah.	13	Şehit Tolga Özdiñ İlkokulu
Mahfesiğmaz Mah.	14	Hacı Nazım Turgut İlkokulu
	15	Adana Tabipler Odası İlkokulu
	16	Emine Sapmaz İlkokulu
Toros Mah.	17	Gönül-Ferhat Baykara İlkokulu
	18	Necip Fazıl Kısakürek İlkokulu
	19	Emine Nabi Menemencioğlu İlkokulu
Yüzüncüyıl Mah.	20	Alparslan İlkokulu
	21	Ertuğrul Gazi İlkokulu
Yurt mahallesi	22	Edebali ilkokulu
	23	Adana ticaret odası 125. Yıl ilkokulu

Şekil 3.3. Sarıçam ilçesinde bahçeleri incelenen okulların konumları (Google Earth Pro, 2021)

Çizelge 3.2.Sarıçam İlçesinde bahçeleri incelenen okullar (Mebbis, 2020)

MAHALLE ADI	Okul Kodu	OKUL ADI
Beyceli	1	Beyceli İlkokulu
Buruk Cumhuriyet	2	Buruk İlkokulu
Mehmet Akif Ersoy	3	Uluğ Bey İlkokulu
	4	Arif Nihat Asya İlkokulu
Orhangazi	5	Ata İlkokulu
Remzi Oğuz Arık	6	Remzi Oğuz Arık İlkokulu
Şahintepe	7	Çeaş Sofulu İlkokulu
Yavuz Sultan Selim	8	Hüseyin Avni Coş İlkokulu
Yeşiltepe	9	Veli Yavuz İlkokulu
Yıldırım Beyazıt	10	Erdoğan Şahinoğlu İlkokulu

Şekil 3.4. Seyhan ilçesinde bahçeleri incelenen okulların konumları (Google Earth Pro, 2021)

Çizelge 3.3. Seyhan İlçesinde bahçeleri incelenen okullar (Mebbis, 2020)

MAHALLE ADI	Okul Kodu	OKUL ADI
Alidede	1	29 ekim ilkokulu
Bahçelievler	2	Yeşilevler Şehit Duran Keskin İlkokulu
Cemalpaşa	3	Petrol Ofisi İlkokulu
	4	Celalettin Sayhan İlkokulu
Çınarlı	5	Hayriye Kemal Kusun İlkokulu
Dağlıoğlu	6	Cafer Recai Gizer İlkokulu
	7	Bahçelievler İlkokulu
Demetevler	8	Şehit Erhan Taştımur İlkokulu
Denizli	9	Şehit Gökhan Aygül ilkokulu
Döşeme	10	Süreyya Nihat Oral İlkokulu
Dumlupınar	11	Kanuni İlkokulu
Emek	12	Necatibey İlkokulu
Fatih	13	Fatih Mehmet İlkokulu
Gazipaşa	14	Lütfiye Kısacık İlkokulu
Gürselpaşa	15	Adnan Menderes İlkokulu
	16	Şengül-Kenan Şenbayrak İlkokulu
Havuzlubahçe	17	Yıldırım Bayazıt İlkokulu
Hurmalı	18	Ziya Gökalp İlkokulu
Hürriyet	19	İkinci İnönü İlkokulu
İstiklal	20	Turhan Cemal Beriker İlkokulu
	21	Cumhuriyet ilkokulu
Kurtuluş	22	Cebesoy İlkokulu
Mestanzade	23	Birinci İnönü İlkokulu
Mirzaçelebi	24	Toros İlkokulu
Mithatpaşa	25	Turgut Reis İlkokulu
Narlıca	26	Şehit Mehmet Volkan İlkokulu
Pınar	27	Öğretmen Ayfer Doğruol İlkokulu
	28	İsmail Hazar İlkokulu
Reşatbey	29	İsmet İnönü İlkokulu
Sucuzade	30	Anafartalar İlkokulu
Şakirpaşa	31	Milli Mensucat İlkokulu
Sümer	32	Ahmet Karabucak İlkokulu
Tellidere	33	Şehit Murat Savaş Kale İlkokulu
Yenibaraj	34	Mimar Kemal İlkokulu
Yeşilevler	35	Atatürk İlkokulu
Yeşilyurt	36	Ömer Haluk Özüçak İlkokulu
	37	Mustafa Kemal Atatürk İlkokulu
	38	Bekir Hanife Akata İlkokulu
Yeşilyuva	39	Mithatpaşa İlkokulu
	40	Yeşilyuva İlkokulu
Ziyapaşa	41	Manas İlkokulu
2000 Evler	42	Gazipaşa İlkokulu
	43	Mehmet Selahattin Çolak İlkokulu

Şekil 3.5. Yüreğir ilçesinde bahçeleri incelenen okulların konumları (Google Earth Pro, 2021)

Çizelge 3.4. Yüreğir İlçesinde bahçeleri incelenen okullar (Mebbis, 2020)

MAHALLE ADI	Okul Kodu	OKUL ADI
19 Mayıs	1	Mehmet Ali Yılmaz İlkokulu
Akdeniz	2	Mareşal Çakmak İlkokulu
Akıncılar	3	Mimar Sinan İlkokulu
Anadolu	4	Mustafa Cahit Kırar İlkokulu
Atakent	5	Dervişler ilkokulu
	6	Semerkant İlkokulu
Başak	7	Çetin Topçuoğlu İlkokulu
Cumhuriyet	8	Şehit Emre Mücahit Topal İlkokulu
Çamlıbel	9	Şehit Ali Gaffar Okkan İlkokulu
Dadaloğlu	10	Tahsilli Şehit Hulusi Emre Dilci İlkokulu
Güneşli	11	Necmiye Coşkunçel İlkokulu
Güzelevler	12	Prof.Dr.Salih Öven Çolakoğlu İlkokulu
Karacaoğlan	13	Şehit Avukat Mehmet Özel İlkokulu
	14	Ticaret Borsası İlkokulu
Kazım Karabekir	15	Yahya Kemal Beyatlı 100.Yıl İlkokulu
Kışla	16	Kışla şehit orçun kubat ilkokulu
	17	Toki Köprülü İlkokulu
Kiremithane	18	Makımsan İlkokulu
Köprülü	19	Cengiz Topel İlkokulu
Levent	20	Seniha Çobanoğlu İlkokulu
Mutlu	21	Mutlu İlkokulu
Özgür	22	Ethem Kuzucu İlkokulu
P.T.T	23	Gazeteci Adem Yavuz İlkokulu
	24	Emine Türkan İkiz İlkokulu
Sarıçam	25	Gazi Osman Paşa İlkokulu
Selahattin Eyyubi	26	Kiremithane Şehit Kadir Görgülü İlkokulu
	27	Ömer Refika Halıcılar İlkokulu
Seyhan	28	Karşıyaka İlkokulu
Şehit Erkut Akbay	29	Karacaoğlan İlkokulu
Ulubatlı Hasan	30	Güney Sanayi Çalışanları İlkokulu
	31	Ulubatlı Hasan İlkokulu
Yavuzlar	32	Albay İbrahim Karaoğlanoğlu İlkokulu
	33	Vehbi Necip Savaşan İlkokulu
Yenidoğan	34	İstiklal İlkokulu
	35	Anadolu Efes İlkokulu

Çalışmada ayrıca materyal olarak, okul bahçelerinin mevcut durumlarını öğrenmek amacıyla Adana Büyükşehir Belediyesinden vaziyet planları kullanılmıştır. Anket çalışmasını gerçekleştirmek amacıyla Google Formlar ile çevrimiçi anket programına başvurulmuştur. Anket verilerinin değerlendirilmesi için Excel programı kullanılmıştır. Anket sonucunda örnek kavramsal tasar planlarını oluşturmak amacıyla Autocad programı ile çalışılmıştır.

3.2. Metod

Adana kentindeki okul bahçelerinin peyzaj açısından yeterliliklerinin incelenmesi ve yetersiz bulunan okul bahçelerine yeni yaklaşım getirmeyi hedefleyen çalışma 4 aşamada gerçekleştirilmiştir. Aşamaları;

- Okul Bahçelerinin Yeterlilik Düzeylerinin Saptanmasında kullanılan ölçütlerin belirlenmesi,
- Okul Bahçelerinin mevcut durumlarının ve yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi,
- Anket Çalışması,
- Anket Bulguları Doğrultusunda Adana kentinde yer alan okullar üzerinde tasarım alanlarının geliştirilmesi şeklinde sıralamak mümkündür.

3.2.1. Okul Bahçelerinin Yeterlilik Düzeylerinin Saptanmasında Kullanılan Ölçütlerin Belirlenmesi

Okul bahçelerinin yeterliliğini tespit etmeye yardımcı olabilecek ölçütler, yurt içinde ve yurt dışında bu konuda yapılmış bilimsel yazınlardan, yasa ve yönetmeliklerden ve okul bahçeleri ile ilgili ulusal ve uluslararası standartlardan yararlanılarak araştırma alanında kullanılabilirliği irdelenmiştir.

Ölçütler oluşturulurken; MEB 2015 eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu, TSE, Temel eğitim Çalışma Grubu(1971), İmar Planı

Yapılması ve Değişikliklerine Ait Esaslara Dair Yönetmelik(1999) ve Neufert (2000) kaynakları incelenerek, bu kaynaklardan en günceli olan MEB 2015 eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzunda yer alan ölçütlerden faydalanılmıştır.Okul bahçelerini incelerken oluşturulan ölçütlerde en çok dikkat edilen kriterler öğrenci başına düşen oyun ve yeşil alanlar, çevreleme elemanları, oyun sahaları, geleneksel oyun çizgileri, tören alanları, otopark alanları, uygulama bahçesi, amfi ya da açık hava dersliği olarak belirlenmiş olup yeni çalışma için bu ölçütler dikkate alınmıştır.

3.2.2 Okul Bahçelerinin mevcut durumlarının ve yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi

Birinci aşamada belirlenen ölçütler temel alınarak gerek yerinde gözlemler gerekse yerel yönetimlerden elde edilen vaziyet planları ve uydu fotoğrafları (Google Earth pro, 2021) ile araştırmaya dahil edilen okulların bahçelerinin mevcut durum analizleri yapılmıştır. Bu aşamada; Okul bahçelerinin konumu, alan büyüklüğü, okul bahçelerinde yer alan oyun alanları, aktif ve diğer yeşil alan büyüklükleri ve diğer alan kullanımları belediyeden edinilen vaziyet planları ile öğrenci başına düşen m²'leri hesaplanmıştır.

Araştırılan okullar arasındaki durum farklılıkları, araştırılan ölçütler için oluşturulan yeterlilik sınıfları ile ortaya konulmaya çalışılmıştır. Okulların yeterlilik düzeylerinin saptanmasında kullanılan ölçütler aşağıda sıralanan niceliklerine göre 4 ayrı düzeyde değerlendirilmiştir.

- 0 -yok,
- 1- Yetersiz,
- 2 - Kısmen Yeterli,
- 3- Yeterli şeklinde puanlanmıştır.

a)Yok (0 puan):Araştırma kapsamında incelenen ölçütlerin alanda olmaması durumunda ilgili ölçüt için '0' puan verilmiştir.

b)Yetersiz (1 puan): Araştırma kapsamında incelenen ölçütlerin alanda yetersiz olması durumunda ilgili ölçüt için '1' puan verilmiştir. İncelenen ölçütler aşağıda sıralanan durumların varlığında yetersiz (1) olarak değerlendirilmiştir.

Bitkisel ve yapısal çevreleme elemanları

Okul bahçesi çevresinde bitkisel materyal açısından gerekli gölgeleme ve perdeleme alanına sahip olmayan okul bahçeleri yetersiz (1) bulunmuştur.

Okul çevresinde hiçbir güvenlik önlemi olmayan (engin ve tel örgüsüz duvar) yapısal çevrelemeye sahip okul bahçeleri yetersiz (1) bulunmuştur.

Okul Bahçesi Alan Kullanımları (Oyun sahaları)

Sahaların zeminleri için MEB 2015 Eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu dikkate alınmıştır. Buna göre;

- Basketbol-voleybol sahası için yüzey sertleştirici uygulanmamış,
- Beton döşemeye sahip olmayan,
- Düz bir zemine sahip olmayan,
- Oyun sahaları yeterli büyüklükte olmayan,
- Oyun sahaları için; çevresi top kaçmalarına karşılık min. 5 metre yükseklikte tel çitle kaplanmayan,
- Bitişik spor alanları birbirinden tel çitle ayrılmayan ve bu kriterlerin çoğunluğunu sağlamayan okul bahçeleri yetersiz (1) bulunmuştur.

Otopark ve servis yanaşma cebi:

MEB 2015 Eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu dikkate alınmıştır. Buna göre otopark ve servis yanaşma cepleri ile ilgili;

- Güvenli, öğretmenler kadar öğrenci velileri, ziyaretçiler ve engelli otoparkı için de yeterli park alanları ayrılmalıdır.
- Otopark alanları tören alanı ve öğrencilerin yoğun olduğu alanlardan uzak yerlerde tampon bölgelerle ayrılarak konumlandırılmalıdır.
- Otopark alanlarında, su birikimine izin vermeyecek şekilde eğim verilmeli ve yüzey suyu iyi drene edilmiş olmalıdır.
- Otomobil park alanları çizgilerle yada farklı döşeme kaplamalarıyla servis ve dolaşım yollarından ayrılmalıdır.
- Servis yollarında, tören alanı yada öğrencilerin bulunduğu alanlara geçişi engelleyici tedbirler alınmalıdır.
- Açık otopark alanında en az bir engelli araç parkı planlanmalıdır.
- Otoparklar düzenlenirken taşınalı eğitim araçlarının öğrenci indirme ve bindirme alanları ayrıca tasarlanmalıdır. Park yerleri minibüs, midibüs gibi servis araçlarına öğrencilerin hiçbir aracın önüne geçmeden doğrudan binebilmesine olanak verecek şekilde tasarlanmalıdır.
- Servis indirme-bindirme yerlerinin servis yolları üzerinden yapılması durumunda yol genişlikleri araçların kaldırım kenarına tek sıra halinde dizilmesine olanak verecek, öğrencilerin indirme-bindirme sırasında araç yolundan geçmesi engellenecek şekilde tasarlanmalıdır denilmektedir.

Bu standartlar göz önünde bulundurularak çocukların oyun alanını işgal eden özellikle otopark için yer ayrılmayan okullar, bozuk zemin, çizgi ile ayrılmayan alanlar, okul bahçesi içerisinde tören alanını işgal eden okullar yetersiz (1) bulunmuştur.

c) Kısmen Yeterli (2 puan): Araştırma kapsamında incelenen ölçütlerin alanda kısmen yeterli olması durumunda ilgili ölçüt için '2' puan verilmiştir. İncelenen ölçütler aşağıda sıralanan durumların varlığında kısmen yeterli olarak değerlendirilmiştir.

Bitkisel ve yapısal çevreleme elamanları;

Bitkisel materyal incelendiği zaman bitkisel çevrelemeye sahip olup tam performans göstermeyen (seyrek bitkisel çevreleme, gölge ve perdeleme görevini tam karşılamayan) durumlarda,kısmen yeterli (2) olarak puanlanmıştır.

Yapısal materyal açısından güvenlik koşulları ve sınırlama açısından tam yeterli olmayan okullar kısmen yeterli (2) olarak puanlanmıştır.

Okul Bahçesi Alan Kullanımları (Oyun sahaları)

MEB 2015 Eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu dikkate alınarak oyun sahaları ile ilgili maddeleri kısmen sağlamayan okul bahçeleri kısmen yeterli (2) olarak puanlanmıştır.

Otopark ve servis yanaşma cebi;

MEB 2015 Eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzunda bahsedilen standartlardan aşağıda sıralananları sağlayabilen okullar kısmen yeterli olarak değerlendirilmiştir.

- Oyun alanından uzak tampon bölgelerde yer alan otopark alanları,
- Öğretmenler için yeterli otopark alanına sahip,
- Öğrencilerin geçiş bölgelerinden ayrılmış otopark alanları kısmen yeterli bulunmuştur.

d)Yeterli (3 puan): MEB 2015 Eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzunda bahsedilen standartlardan araştırma kapsamında incelenen ölçütlerin(Bitkisel ve yapısal çevreleme, okul bahçesi alan kullanımları,otopark ve servis yanaşma cebi) alanda tam olması durumunda ilgili ölçüt yeterli (3) şeklinde puanlanmıştır.

Amfi, Uygulama bahçesi;

Amfi ve uygulama bahçesi varlığına bakılarak değerlendirilmiş olup var olan okullarda 3 olarak puanlanmıştır. İncelenen ölçütler tüm kullanımların varlığında yeterli olarak değerlendirilmiştir.

İnceleme kapsamında yer alan okullarda değerlendirmeye alınan ölçütler nicelik durumlarına göre puanlanmış, alınabilecek en yüksek toplam puana göre 3 gruplu sınıflama uygulanmıştır. Çalışmada puanlama sistemine göre oluşabilecek sınıflama Çizelge 3.5'de verilmiştir.

Çizelge 3.5. Okul Bahçelerinin yeterlilik sınıfları

Okul Adı	Okul Çevreleme Elemanları		Okul Bahçesi Alan Kullanımları							Eğitim ve sosyo-kültürel Alanlar		Toplam	Yeterlilik Yüzdeleri
	Bitkisel Çevreleme	Yapısal çevreleme	Futbol	Basketbol-Voleybol	Geleneksel Oyun Çizgisi	Oyun Grubu	Tören Alanı	Otopark	Servis Yanaşma Cebi	Amfi	Uygulama Bahçesi		
Yeterlilik düzeyi YÜKSEK Okul Bahçesi (100-66,67)	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33	100
Yeterlilik Düzeyi ORTA Okul Bahçesi (66,66-33,34)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	22	66,6
Yeterlilik Düzeyi DÜŞÜK Okul Bahçesi (33,33-0)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11	33,3

3.2.3.Anket Çalışması

İlköğretim okul bahçelerinde yer alması gereken alan kullanımları, bu kullanımların konumları, istenilen kullanımlar, şikayet edilen yönlerin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen anket çalışmasında 'standart anket yöntemi' kullanılmıştır. Bu yöntemin aşamaları;

- a) Anket paydaşlarının ve yönteminin seçimi,
- b) Anket formunun hazırlanması,
- c) Anket formunun ön testten geçirilmesi ve uygulanması,
- d) Anketin değerlendirilmesi

şeklinde 4 adımda gerçekleştirilmiştir.

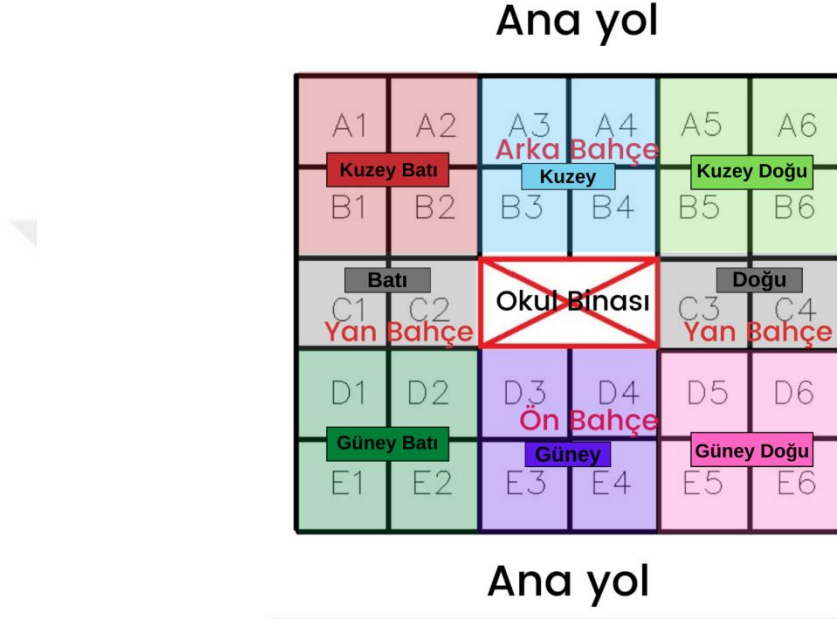
- a) Anket paydaşlarının ve yönteminin seçimi:Çalışmada anket paydaşları veliler, öğretmenler, akademisyenler arasından seçilmiştir. Anket çalışması Covid-19 salgını nedeniyle çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. Bireyler ile çevrimiçi anketler, online görüşme platformları ile yüz yüze gerçekleştirilmiştir.
- b) Anket formunun hazırlanması:İlköğretim okul bahçelerinde yer alması gereken alan kullanımları, konumları, istenilen kullanımlar, şikayet edilen yönlerin belirlenmesi amacıyla gerçekleştirilen anket formu şu bölümleri içermektedir;

Anket çalışmasının birinci bölümünde şematik okul bahçesi planı (Şekil.3.6) ile;

- Okul binasına göre bahçeler yan, ön ve arka şeklinde tanımlanarak bunların alansal büyüklükleri ve

- Planda oluşturulan gridler ve bunların kodları aracılığıyla araştırmaya dahil edilen 10adet ölçüt en uygun konumlar katılımcılara sorulmuştur.

Çizelge 3.6.Anket formunda kullanılan grid sistemi

İkinci bölümde ise; okul bahçesinde var olması gereken alan kullanımları ve eksikliği görülen alan kullanımlarına ilişkin sorular ile katılımcıların görüş ve önerileri saptanmıştır.

- c) Anket formunun ön testten geçirilmesi ve uygulanması: Oluşturulan anket formu ön testten geçirilerek içerik, şekil, anlam bakımından irdelenmiş ve en son haline karar verilmiştir. Anket çalışması ayrıca 15/07/2021 tarihinde Etik kuruluna sunularak 19/08/2021 Tarihinde Uygunluk kararı alınmıştır. Anket çalışması 20/08/2021 ile 10/09/2021 tarihleri arasında uygulanmıştır.

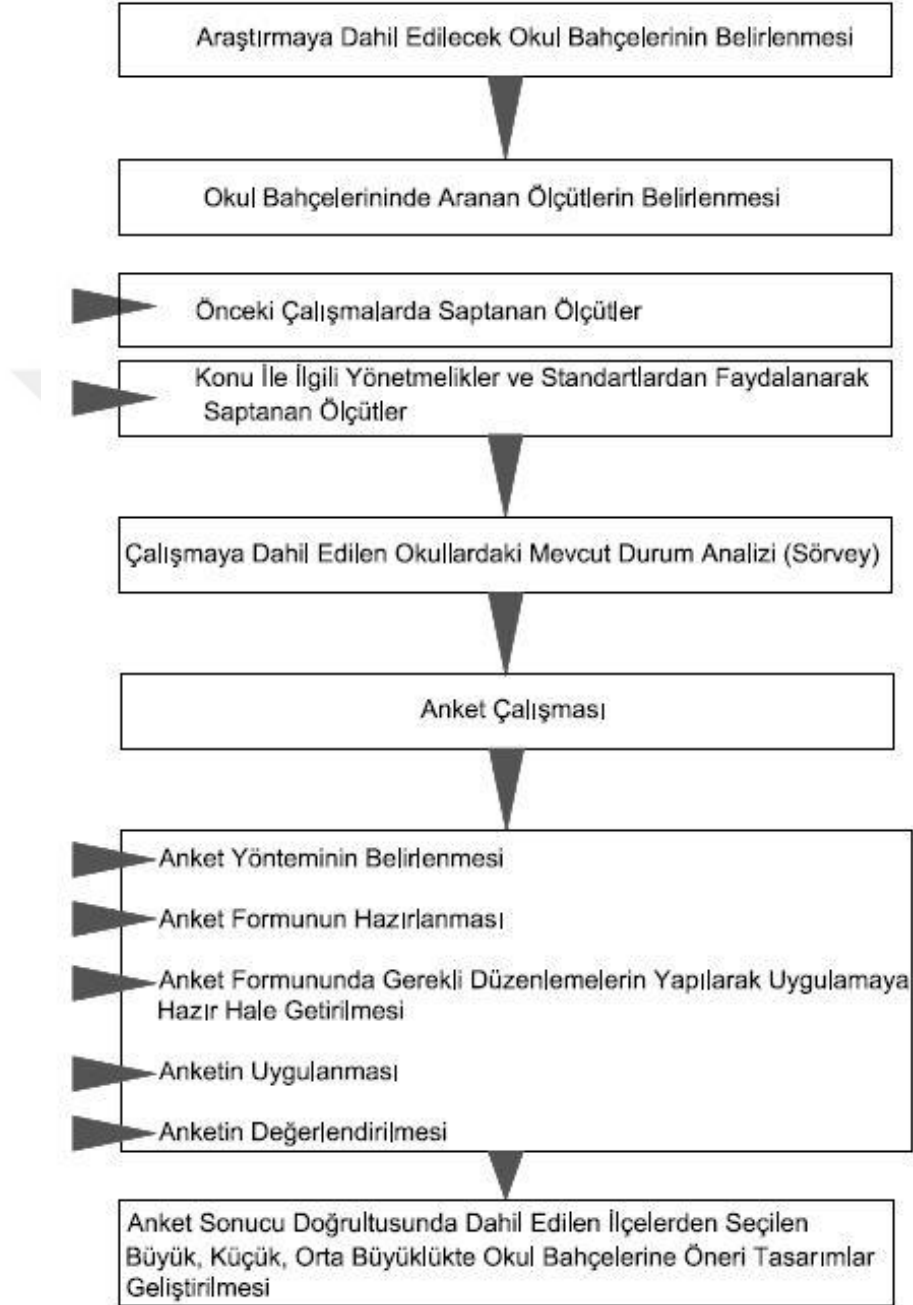
- d) Anketin değerlendirilmesi: Bu aşamada anketlerde verilen cevaplar incelenmiştir. İnceleme sonucunda eksik cevap veren bireylerin anketleri elenmiştir. Elde edilen veriler Excel üzerinde toplanarak değerlendirmeye alınmıştır. Verilen cevaplarda her kullanım için grid değerleri tek tek değerlendirilerek yüzdelik hesapları yapılmıştır. Böylece oluşturulan ölçütlerde yer alan kullanımların okul bahçesinde en iyi hangi konumda yer alması gerektiği kullanıcılar, veliler, uzman görüşü çerçevesinde analiz edilmiştir. Ayrıca Okul bahçeleri büyüklüklerine göre, araştırma kapsamında yer alan kullanımların gerekliliği ile katılımcıların şikayet istek ve önerileri de değerlendirilmeye alınmıştır.

3.2.4. Anket Bulguları Doğrultusunda Adana kentinde yer alan okullar üzerinde tasarım alanlarının geliştirilmesi

Anket çalışmaları sonucunda Adana kentinde araştırmaya dahil edilen Büyük-küçük-orta büyüklüklere sahip okul bahçeleri seçilerek, anket sonuçları ile elde edilen bulgular doğrultusunda öneri niteliğinde tasarımlar geliştirilmiştir.

Araştırma yöntemi akış şeması Şekil 3.7 'de verilmiştir:

Çizelge 3.7. Araştırma yöntemi akış şeması

4.ARAŞTIRMA BULGULARI

Çalışmada araştırma bulguları, örneklenen okul bahçelerinin mevcut durum analizleri, yeterliliklerinin saptanması ve okul bahçelerinin tasarım kararları için paydaşların görüşlerinin toplandığı anket çalışması bölümlerini ve anket çalışmaları sonucunda oluşturulan tasar alanları kapsamaktadır.

4.1. Araştırma alanında ilçe düzeyinde örneklenen okul bahçelerinin yeterlilik düzeyleri

Araştırma alanında ilçe düzeyinde örneklenen okul bahçelerinin yeterlilik düzeyleri Adana kentinin 4 merkez ilçesi olan Çukurova, Seyhan, Yüreğir, Sarıçam da örneklenen okul bahçelerinin, mevcut nitelikleri, alan ve büro çalışmaları ile incelenmiş, belirlenen değerlendirme yöntemi ile yeterlilikleri saptanmış, veriler ilçe düzeyinde irdelenmiştir.

Çukurova ilçesinde bulunan ve çalışmaya dahil edilen 23 ilköğretim okulu alan büyüklükleri ve öğrenci başına düşen açık alan miktarları belirlenmiş ve Çizelge 4.1'de verilmiştir.

Çizelge 4.1. Çukurova ilçesinde çalışmaya dahil edilen ilköğretim okullarının açık ve kapalı alan büyüklükleri(m²) ve kişi başına düşen açık alan miktarları (m²)

OKUL ADI	Anaokulu	İlkokul	Ortaokul	Tüm Alan (m ²)	Kapalı Alan (m ²)	Açık Alanı (m ²)	Öğrenci Sayısı (kişi)	Kişi başı (m ²)
Belediye Evleri Mahallesi								
Çukurova İMKB		-		7.613	1.957	5.656	1.089	5,19
Kurttepe İMKB		-		8.050	1.692	6.358	833	7,63
Mehmet-Bedia Kipri		-		3.819	750	3.069	1.004	3,06
Yunus Emre		-		13.077	3.462	9.615	955	10,10
Sabancı ilkokulu	-		-	5.768	675	5.093	505	10,10
Beyazevler Mahallesi								
Semiha Yücel Akdeğirmen	-			8.525	1.068	7.457	346	21,60
Güzelyalı Mahallesi								
Ayşe Atıl				3.896	1.105	2.791	536	5,21
Nigahi Soykan		-		6884	1498	5386	992	5,43
Huzurevleri Mahallesi								
Attila		-		9.421	1.007	8.414	1.048	8,03
Hoca Ahmet Yesevi		-		8.819	2.308	6.511	982	6,63
İbn-i Sina	-			3.750	1.127	2.623	871	3,01
Kenan Çetinel				3.283	1.422	1.861	669	2,78
Karslılar Mahallesi								
Şehit Tolga Özdiñ		-		3.950	530	3.420	114	30,00
Mahfesiğmaz Mahallesi								
Hacı Nazım Turgut		-		4.251	1.187	3.064	833	3,68
Adana Tabipler Odası		-		1.846	689	1.157	1.012	1,14
Emine Sapmaz		-		6.010	1.100	4.910	1.086	4,52
Toros Mahallesi								
Gönül-Ferhat Baykara		-		6.511	1.167	5.344	922	5,80
Necip Fazıl Kısakürek		-		10.744	1.709	9.035	1.590	5,68
Emine Nabi Menemencioğlu	-		-	7.310	2.840	4.470	655	6,82
Yüzüncüyıl Mahallesi								
Alparslan		-		7.725	1.575	6.150	988	6,22
Ertuğrul Gazi	-		-	4.794	983	3.811	889	4,29
Yurt								
Edebali		-		4.933	740	4.193	1.244	3,37
Adana ticaret odası 125. Yıl		-		4.103	944	3.159	800	3,95
ORTALAMA				6.308	1.371	4.937	868	7,14

Çizelge.4.1'de de görüldüğü gibi Adana'da ilköğretim okulları genellikle anaokulları ve çok yaygın olmamakla birlikte ortaokullarla aynı bahçeyi paylaşmaktadır. Karşılar mahallesinde yer alan Şehit Tolga Özdiñ İlkokulu ilçedeki ortalama bahçe alanı büyüklüğünün altında olmasına rağmen, öğrenci sayısının düşüklüğü nedeniyle kişi başına en fazla açık alana sahip okuldur.

Çukurova ilçesinde 9 mahallede incelenen 23 ilköğretim okulunun mevcut durum analizleri Çizelge 4.2 ile 4.24 arasında ve Çukurova ilçesi okul bahçelerinin yeterlilik düzeyleri Çizelge 4.25'de gösterilmektedir.

Çizelge 4.2. Çukurova İMKB İlkokulu Mevcut Durumu

1-Çukurova İMKB İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Sert zemin kaplama malzemesi	Parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark Alanı	Okul bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi	Kısmen yeterli
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
	Amfi	Yetersiz
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.3. Çukurova Kurttepe İMKB İlkokulu Mevcut Durum

2-Çukurova Kurttepe İMKB İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark Alanı	Okul dışında
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.4. Mehmet-Bedia Kipri İlkokulu Mevcut Durumu

3-Mehmet-Bedia Kipri İlkokulu		
 (Yandex, 2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi.	Kilit Parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark Alanı	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yetersiz
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.5.Yunus Emre İlkokulu Mevcut Durumu

4-Yunus Emre İlkokulu		
 (Yandex, 2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi.	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark Alanı	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.6. Sabancı İlkokulu Mevcut Durumu

5-Sabancı İlkokulu		
 (Yandex, 2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi.	Parke taşı-asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark Alanı	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yeterli
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yeterli

Çizelge 4.7. Semiha Yücel Akdeğirmen İlkokulu Mevcut Durumu

6-Semiha Yücel Akdeğirmen İlkokulu		
 (Yandex, 2019)	Okul Bahçesi	
	Semin kaplama malzemesi.	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri	Yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark Alanı	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.8. Ayşe Atıl İlkokulu Mevcut Durumu

7-Ayşe Atıl İlkokulu	
 (Yandex, 2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi. Asfalt-Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme Yeterli
	Yapısal Çevreleme Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası Kısmen yeterli
	Tören Alanı Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri Yeterli
	Oyun Grubu Yok
	Otopark Alanı Yok
	Servis Yanaşma Cebi Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar
	Amfi Yok
	Uygulama Bahçesi Yok

Çizelge 4.9. Nigahi Soykan İlkokulu Mevcut Durumu

8-Nigahi Soykan İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme Yeterli
	Yapısal Çevreleme Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası Yetersiz
	Basketbol Sahası -Voleybol Sahası Kısmen yeterli
	Tören Alanı Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri Yeterli
	Oyun Grubu Yok
	Otopark Alanı Yok
	Servis Yanaşma Cebi Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar
	Amfi Yok
	Uygulama Bahçesi Yok

Çizelge 4.10. Attila İlkokulu Mevcut Durum

9- Attila İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi.	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yeterli
	Otopark Alanı	Okul Bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.11. Hoca Ahmet Yesevi İlkokulu Mevcut Durumu

10- Hoca Ahmet Yesevi İlkokulu		
 (Google Earth,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi.	Parke taşı
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yeterli
	Tören Alanı	Var
	Geleneksel Oyun Çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark Alanı	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.12. İbn-i Sina İlkokulu Mevcut Durumu

11-İbn-i Sina İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Kilit parke -beton
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Yok
	Tören Alanı
	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri
	Yetersiz
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark Alanı
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.13. Kenan Çetinel İlkokulu Mevcut Durumu

12-Kenan Çetinel İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi.
	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri
	Yok
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark Alanı
	Okul Dışında
	Servis Yanaşma Cebi
	Kısmen yeterli
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.14. Şehit Tolga Özdiñ İlkokulu Mevcut Durumu

13-Şehit Tolga Özdiñ İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark Alanı
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.15. Hacı Nazım Turgut İlkokulu Mevcut Durumu

14-Hacı Nazım Turgut İlkokulu	
 (Yandex ,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi.
	Parke taşı- asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark Alanı
	Okul dışında
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.16. Adana Tabipler Odası İlkokulu Mevcut Durumu

15-Adana Tabipler Odası İlkokulu	
 (Yandex ,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi. Kilit Parke-asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme Yeterli
	Yapısal Çevreleme Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası Kısmen yeterli
	Tören Alanı Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri Yeterli
	Oyun Grubu Yok
	Otopark Alanı Yok
	Servis Yanaşma Cebi Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar
	Amfi Yok
	Uygulama Bahçesi Yok

Çizelge 4.17. Emine Sapmaz İlkokulu Mevcut Durumu

16-Emine Sapmaz İlkokulu	
 (Yandex ,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi. Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası Kısmen yeterli
	Tören Alanı Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgisi Yetersiz
	Oyun Grubu Kısmen yeterli
	Otopark Alanı Yok
	Servis Yanaşma Cebi Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar
	Amfi Yok
	Uygulama Bahçesi Yok
	Anaokulu öğrencilere hizmet veren kauçuk zemin ile döşenmiş çevresi çitlerle çevrili oyun grupları

Çizelge 4.18. Gönül-Ferhat Baykara İlkokulu Mevcut Durumu

17-Gönül-Ferhat Baykara İlkokulu	
 (Yandex ,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Parke Taşı
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri
	Yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark Alanı
	Var
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.19. Necip Fazıl İlkokulu Mevcut Durumu

18-Necip Fazıl İlkokulu	
 (Yandex ,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi.
	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun Çizgileri
	Yeterli
	Oyun Grubu
	Kısmen yeterli
	Otopark Alanı
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok
	Anaokulu öğrencilerine hizmet eden kauçuk zemin döşemeye sahip bir oyun grubu mevcuttur.

Çizelge 4.20. Emine Nabi Menemencioğlu Mevcut Durumu

19-Emine Nabi Menemencioğlu İlkokulu

(Yandex ,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Kısmen yeterli
Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
Tören Alanı	Yeterli
Geleneksel Oyun Çizgileri	Yeterli
Oyun Grubu	Yok
Otopark Alanı	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.21. Alparslan İlkokulu Mevcut Durumu

20-Alparslan İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Parke Taşı
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Yeterli
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Kısmen yeterli
Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
Tören Alanı	Yeterli
Geleneksel Oyun Çizgileri	Kısmen yeterli
Oyun Grubu	Kısmen yeterli
Otopark Alanı	Okul dışında
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.22. Ertuğrul Gazi İlkokul Mevcut Durumu

21-Ertuğrul Gazi İlkokul	
 (Yandex ,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Kısmen yeterli
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo- Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.23. Edebali ilkokulu Mevcut Durumu

22-Edebali ilkokulu	
 (Google maps,2021)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo- Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.24. Adana ticaret odası 125. Yıl ilkokulu Mevcut Durumu

23-Adana ticaret odası 125. Yıl ilkokulu		
 (Google maps,2021)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yetersiz
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yetersiz
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo- Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.25. Çukurova ilçesi okul bahçelerinin yeterlilik düzeyleri

Okul Adı	Okul Çevreleme Elemanları		Okul Bahçesi								Eğitim ve sosyo-kültürel Alanlar		Toplam	Yeterlilik Yüzde (%)
	Bitkisel Çevreleme	Yapısal çevreleme	Futbol	Basketbol-Voleybol	Geleneksel Oyun Çizgisi	Oyun Grubu	Tören Alanı	Otopark	Servis Yanaşma Cebi	Amfi	Uygulama Bahçesi			
Adana ticaret odası 125. Yıl ilk.	3	3	1	1	0	0	2	0	0	0	0	10	30,33	
İbn-İ Sina İlkokulu	2	3	2	0	1	0	2	0	0	0	0	10	30,33	
Şehit Tolga Özdiñ İlkokulu	2	2	0	2	2	0	3	0	0	0	0	11	33,33	
Kenan Çetinel İlkokulu	2	3	0	2	0	0	2	0	2	0	0	11	33,33	
Emine Sapmaz İlkokulu	2	3	0	2	1	0	3	0	0	0	0	11	33,33	
Hoca Ahmet Yesevi İlkokulu	2	3	2	3	0	0	3	0	0	0	0	13	39,39	
Yunus Emre İlkokulu	2	3	2	2	2	0	3	0	0	0	0	14	42,42	
Nigahi Soykan İlkokulu	3	3	1	2	3	0	3	0	0	0	0	15	45,45	
Adana Tabipler Odası İlkokulu	3	3	2	2	3	0	2	0	0	0	0	15	45,45	
Semiha Yücel Akdeğirmen İlk.	2	3	2	2	3	0	3	0	0	0	0	15	45,45	
Mehmet-Bedia Kipri İlkokulu	2	3	2	2	3	0	2	0	1	0	0	15	45,45	
Gönül-Ferhat Baykara İlkokulu	3	3	2	2	3	0	3	0	0	0	0	16	48,48	
Edebalı ilkokulu	3	3	2	2	3	0	3	0	0	0	0	16	48,48	
Hacı Nazım Turgut İlkokulu	2	3	2	3	2	0	3	2	0	0	0	17	51,52	
Ayşe Atıl İlkokulu	3	3	0	2	3	3	3	0	0	0	0	17	51,52	
Attila İlkokulu	3	3	2	2	0	3	3	1	0	0	0	17	51,52	
Emine Nabi Menemencioğlu İlk.	2	3	2	2	3	2	3	0	0	0	0	17	51,52	
Ertuğrul Gazi İlkokulu	3	3	2	2	2	3	3	0	0	0	0	18	54,55	
Sabancı ilkokulu	3	3	2	2	0	0	3	0	3	0	3	19	57,58	
Kurttepe İMKB İlkokulu	3	3	3	3	2	0	3	2	0	0	0	19	57,58	
Necip Fazıl Kısakürek İlkokulu	3	3	2	2	3	3	3	0	0	0	0	19	57,58	
Alparslan İlkokulu	3	3	2	2	2	3	3	2	0	0	0	20	60,61	
Çukurova İMKB İlkokulu	3	3	3	3	0	3	2	2	2	0	0	21	63,64	
0		1				2				3				
0		1-33,33%				33,34-66,66%				66,67-100%				
Yok		Yetersiz				Orta				Yeterli				

Çizelge 4.25 incelendiğinde Çukurova ilçesinde değerlendirilen okullarda nitelikler yeterliden yetersize doğru çevreleme elemanları, okul bahçesi alan kullanımları ve eğitim ve sosyal kültürel alanlar şeklinde sıralanmaktadır. Okulların genelinde yapısal çevreleme ve tören alanı kullanımları yeterli iken, otopark, servis yanaşma cebi, uygulama bahçesi, amfi yetersizdir. Çukurova ilçesinde ağırlıklı olarak toplam yeterlilik sınıfları ORTA (değerlendirilen 24 okulun 18 adedi) düzeydedir.

Sarıçam ilçesinde bulunan ve çalışmaya dahil edilen 10 ilköğretim okulu alan büyüklükleri ve öğrenci başına düşen açık alan miktarları belirlenmiş ve Çizelge 4.26' da verilmiştir.

Çizelge 4.26. Sarıçam ilçesinde çalışmaya dahil edilen ilköğretim okullarının açık ve kapalı alan büyüklükleri (m²) ve kişi başına düşen açık alan miktarları (m²)

OKUL ADI	Anaokulu	İlkokul	Ortaokul	Tüm Alan (m ²)	Kapalı Alanı (m ²)	Açık Alanı (m ²)	Öğrenci Sayısı (kişi)	Kişi başı (m ²)
Beyceli Mahallesi								
Beyceli		-		1.851	171	1.680	149	11,28
Buruk Cumhuriyet Mahallesi								
Buruk	-			9.227	704	8.523	371	22,97
Mehmet Akif Ersoy Mahallesi								
Uluğ Bey				9.499	1.921	7.578	502	15,10
Arif Nihat Asya	-			6.096	650	5.446	483	11,28
Orhangazi Mahallesi								
Ata		-		9.766	3.121	6.645	1.115	5,96
Remzi Oğuz Arık Mahallesi								
Remzi Oğuz Arık		-		6.982	1.243	5.739	403	14,24
Şahintepe Mahallesi								
Çeaş Sofulu	-			4.722	757	3.965	853	4,65
Yavuz Sultan Selim Mahallesi								
Hüseyin Avni Coş		-		8.510	992	7.518	1.126	6,68
Yeşiltepe Mahallesi								
Veli Yavuz				6.105	1.244	4.861	875	5,56
Yıldırım Beyazıt Mahallesi								
Erdoğan Şahinoğlu	-			14.834	2.695	12.139	1.046	11,61
ORTALAMA				7.759	1.350	6.409	692	10,93

Sarıçam ilçesinde 9 mahallede incelenen 10 ilköğretim okulunun mevcut durum analizleri Çizelge 4.27 ile 4.36 arasında ve Sarıçam ilçesi okul bahçelerinin yeterlilik düzeyleri Çizelge 4.37'de gösterilmektedir.

Çizelge 4.27. Beyceli İlkokulu Mevcut Durum

1-Beyceli İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Yetersiz
	Tören Alanı
	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yok
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.28. Buruk İlkokulu Mevcut Durumu

2-Buruk İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yetersiz
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.29. Uluğ Bey İlkokulu Mevcut Durumu

3-Uluğ Bey İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Parke taşı
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yok
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.30. Arif Nihat Asya İlkokulu Mevcut Durumu

4-Arif Nihat Asya İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit Parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yetersiz
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yetersiz
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Okul bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.31. Ata İlkokulu Mevcut Durumu

5-Ata İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilitli Parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.32. Remzi Oğuz Arık İlkokulu Mevcut Durum

6-Remzi Oğuz Arık İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Beton
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Yeterli
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Yetersiz
Basketbol -Voleybol Sahası	Yetersiz
Tören Alanı	Yeterli
Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4 33. Çeş Sofulu İlkokulu Mevcut Durum

7-Çeş Sofulu İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Yeterli
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Yok
Basketbol-Voleybol Sahası	Kısmenyeterli
Tören Alanı	Kısmen yeterli
Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
Oyun Grubu	Yeterli
Otopark	Okul dışında
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok
Okulda anaokulu öğrencilerine hizmet eden bir oyun grubu mevcuttur.	

Çizelge 4.34. Hüseyin Avni Coş İlkokulu Mevcut Durum

8-Hüseyin Avni Coş İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol-Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Var
	Geleneksel Oyun çizgileri	Var
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yetersiz
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.35. Veli Yavuz İlkokulu Mevcut Durum

9-Veli Yavuz İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke taşı
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.36. Erdoğan Şahinoğlu İlkokulu Mevcut Durum

10-Erdoğan Şahinoğlu İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Kısmen yeterli
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.37. Sarıçam ilçesinde değerlendirilen okul bahçelerinin yeterlilik düzeyi

Okul Adı	Okul Çevreleme Elemanları		Okul Bahçesi Alan Kullanımları							Eğitim ve sosyo-kültürel Alanlar		Toplam	Yeterlilik Yüzdeleri(%)
	Bitkisel Çevreleme	Yapısal çevreleme	Futbol	Basketbol-Voleybol	Geleneksel Oyun Çizgisi	Oyun Grubu	Tören Alanı	Otopark	Servis Yanaşma Cebi	Amfi	Uygulama Bahçesi		
Beyceli İlkokulu	2	2	0	1	0	0	2	0	0	0	0	7	21,21
Arif Nihat Asya İlkokulu	2	3	1	1	0	0	3	2	0	0	0	12	36,36
Hüseyin Avni Coş İlk.	1	3	2	2	0	0	3	0	1	0	0	12	36,36
Remzi Oğuz Arık İlk.	3	3	1	1	0	0	3	2	0	0	0	13	39,39
Veli Yavuz İlkokulu	3	3	3	3	0	0	2	0	0	0	0	14	42,42
Uluğ Bey İlkokulu	2	3	3	2	0	0	3	2	0	0	0	15	45,45
Ata İlkokulu	2	3	2	2	0	0	3	3	0	0	0	15	45,45
Buruk İlkokulu	3	3	2	2	1	0	3	2	0	0	0	16	48,48
Çeaaş Sofulu İlkokulu	3	3	0	2	0	3	2	3	0	0	0	16	48,48
Erdoğan Şahinoğlu İlk.	3	3	3	2	0	2	3	2	0	0	0	18	54,55
0	1		2			3			3				
0	1-33,33%		33,34-66,66%			66,67-100%							
Yok	Yetersiz		Orta			Yeterli							

Çizelge 4.37 incelendiği zaman genel olarak okullarda yapısal çevreleme, bitkisel çevreleme ve tören alanı konusunda yetersizlik olmadığı gözlemlenmektedir. Geleneksel oyun çizgileri, oyun grubu, amfi, uygulama

bahçesi gibi öğrencilerin fiziksel ve mental gelişimlerini destekleyecek alanlarda yetersizlik olduğu gözlemlenmiştir. İlçede incelenen 10 ilkokul bahçesi çalışmada oluşturulan yeterlilik tablosuna göre değerlendirildiğinde, büyük çoğunluğunun (9 ilkokul bahçesi orta) ORTA düzeyde olduğu saptanmıştır.

Seyhan ilçesinde bulunan ve çalışmaya dahil edilen 43 ilköğretim okulu alan büyüklükleri ve öğrenci başına düşen açık alan miktarları belirlenmiş ve çizelge.4.38' de verilmiştir.

Çizelge 4.38. Seyhan ilçesinde çalışmaya dahil edilen ilköğretim okullarının açık ve kapalı alan büyüklükleri (m²) ve kişi başına düşen açık alan miktarları (m²)

OKUL ADI	Anaokulu	İlkokul	Ortaokul	Tüm Alan (m ²)	Kapalı Alanı (m ²)	Açık Alanı (m ²)	Öğrenci Sayısı (kişi)	Kişi başı (m ²)
Alidede Mahallesi								
29 Ekim	-		-	666	346	320	257	1,25
Bahçelievler Mahallesi								
Yeşilevler Şehit Duran Keskin			-	4.489	1.906	2.583	1.492	1,73
Cemalpaşa Mahallesi								
Petrol Ofisi			-	6.045	1.068	4.977	1.113	4,47
Celalettin Sayhan			-	3626	1.487	2.139	508	4,21
Çınarlı Mahallesi								
Hayriye Kemal Kusun			-	2.090	746	1.344	417	3,22
Dağlıoğlu Mahallesi								
Cafer Recai Gizer	-		-	3.947	685	3.262	1.500	2,17
Bahçelievler			-	5.927	1.414	4.513	1.405	3,21
Demetevler Mahallesi								
Şehit Erhan Taştımur			-	3.166	838	2.328	928	2,51
Denizli Mahallesi								
Şehit Gökhan Aygül	-		-	5.035	1.492	3.543	877	4,04
Döşeme Mahallesi								
Süreyya Nihat Oral	-		-	6.186	1.524	4.662	379	12,30
Dumlupınar Mahallesi								
Kanuni	-		-	2.478	650	1.828	729	2,51
Emek Mahallesi								

Çizelge 4.38(devamı)

Necatibey	-	-	8.097	1.800	6.297	751	8,38
Fatih Mahallesi							
Fatih Mehmet		-	6.930	1.776	5.154	1.016	5,07
Gazipaşa Mahallesi							
Lütfiye Kısacık		-	2.412	730	1.682	785	2,14
Gürselpaşa Mahallesi							
Adnan Menderes		-	5.085	761	4.324	651	6,64
Şengül-Kenan Şenbayrak		-	8.320	900	7.420	944	7,86
Havuzlubahçe Mahallesi							
Yıldırım Bayazıt			7.083	2305	4.778	659	7,25
Hurmalı Mahallesi							
Ziya Gökalp		-	1.753	597	1.156	409	2,83
Hürriyet Mahallesi							
İkinci İnönü	-	-	3.563	647	2.916	501	5,82
İstiklal Mahallesi							
Turhan Cemal Beriker		-	2.860	605	2.255	393	5,74
Cumhuriyet		-	7.212	1.976	5.236	737	7,10
Kurtuluş Mahallesi							
Cebesoy		-	11.830	3.295	8.535	943	9,05
Mestanzade Mahallesi							
Birinci İnönü		-	2.637	719	1.918	662	2,90
Mirzaçelebi Mahallesi							
Toros		-	7.269	1.704	5.565	1.075	5,18
Mithatpaşa Mahallesi							
Turgut Reis		-	3.549	1.117	2.432	877	2,77
Narlıca Mahallesi							
Şehit Mehmet Volkan		-	5.858	1.493	4.365	1.056	4,13
Pınar Mahallesi							
Öğretmen Ayfer Doğruol		-	6.566	1.424	5.142	1.608	3,20
İsmail Hazar		-	6.015	1.049	4.966	1.414	3,51
Reşatbey Mahallesi							
İsmet İnönü		-	4.628	1.761	2.867	1.153	2,49
Sucuzade Mahallesi							
Anafartalar	-	-	5.894	1.632	4.262	429	9,93
Şakirpaşa Mahallesi							
Milli Mensucat		-	5.315	1.433	3.882	1.406	2,76
Sümer Mahallesi							
Ahmet Karabucak		-	1.887	788	1.099	652	1,69
Tellidere Mahallesi							

Çizelge 4.38(devamı)

Şehit Murat Savaş Kale	-	-	7.187	2.717	4.470	1.278	3,50
Yenibaraj Mahallesi							
Mimar Kemal		-	3.227	1.351	1.876	1.204	1,56
Yeşilevler Mahallesi							
Atatürk		-	22.382	5.695	16.687	1273	13,11
Yeşilyurt Mahallesi							
Ömer Haluk Özüçak		-	8.097	1.031	7.066	905	7,81
Mustafa Kemal Atatürk		-	10.140	1.407	8.733	1.193	7,32
Bekir Hanife Akata		-	3.711	806	2.905	689	4,22
Yeşilyuva Mahallesi							
Mithatpaşa	-	-	3.102	765	2.337	870	2,69
Yeşilyuva		-	4.658	921	3.737	643	5,81
Ziyapaşa Mahallesi							
Manas		-	5.213	1.241	3.972	264	15,05
2000 Evler Mahallesi							
Gazipaşa		-	8.259	2.006	6.253	1.126	5,55
Mehmet Selahattin Çolak		-	4.710	325	4.385	256	17,13
ORTALAMA			5.561	1.371	4.190	871	5,39

Seyhan ilçesinde çalışmaya dahil edilen 43 ilköğretim okulunun mevcut durum analizleri Çizelge 4.39 ile 4.81 arasında ve Seyhan ilçesi okul bahçelerinin yeterlilik düzeyleri Çizelge 4.82'de gösterilmektedir

Çizelge 4.39. 29 ekim ilkokulu Mevcut Durum

1-29 ekim ilkokulu		
 (Google earth pro,2021)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yok
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol-Voleybol Sahası	Yetersiz
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.40. Yeşilevler Şehit Duran Keskin İlkokulu Mevcut Durum

2-Yeşilevler Şehit Duran Keskin İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit Parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yok
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.41. Petrol Ofisi İlkokulu Mevcut Durum

3-Petrol Ofisi İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol- Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.42. Celalettin Sayhan İlkokulu Mevcut Durumu

4-Celalettin Sayhan İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.43. Hayriye Kemal Kusun İlkokulu Mevcut Durum

5-Hayriye Kemal Kusun İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yok
	Basketbol-Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.44. Cafer Recai Gizer İlkokulu Mevcut Durum

6-Cafer Recai Gizer İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yok
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Var
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.45. Bahçelievler İlkokulu Mevcut Durumu

7- Bahçelievler İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yetersiz
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.46. Şehit Erhan Taştımur İlkokulu Mevcut Durum

8-Şehit Erhan Taştımur İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Kısmen yeteri
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.47. Şehit Gökhan Aygül ilkokulu Mevcut Durumu

9-Şehit Gökhan Aygül ilkokulu		
 (Google earthpro,2021)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Kısmen yeterli
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.48. Süreyya Nihat Oral İlkokulu Mevcut Durum

10-Süreyya Nihat Oral İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol- Voleybol Sahası	Yok
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.49. Kanuni İlkokulu Mevcut Durum

11- Kanuni İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Yetersiz
Basketbol -Voleybol Sahası	Yetersiz
Tören Alanı	Yetersiz
Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.50. Necatibey ilkokulu Mevcut Durum

12-Necatibey ilkokulu

(Yandex,2021)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Kısmen yeterli
Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
Tören Alanı	Kısmen yeterli
Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.51. Fatih Mehmet İlkokulu Mevcut Durum

13- Fatih Mehmet İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Okul Bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.52. Lütüye Kısacık İlkokulu Mevcut Durum

14- Lütüye Kısacık İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yetersiz
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.53. Adnan Menderes İlkokulu Mevcut Durum

15-Adnan Menderes İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.54. Sengül Kenan Şenbayrak İlkokulu Mevcut Durum

16-Sengül Kenan Şenbayrak İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke taş
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yetersiz
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Kısmen yeterli
	Servis Yanaşma Cebi	Kısmen yeterli
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.55. Yıldırım Bayazıt İlkokulu Mevcut Durumu

17-Yıldırım Bayazıt İlkokulu

Yıldırım Beyazıt İlköğretim...

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
Yapısal Çevreleme	Yetersiz
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Kısmen yeterli
Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
Tören Alanı	Yeterli
Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.56. Ziya Gökalp İlkokulu Mevcut Durum

18- Ziya Gökalp İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
Yapısal Çevreleme	Yetersiz
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Yok
Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
Tören Alanı	Yetersiz
Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.57. İkinci İnönü İlkokulu Mevcut Durum

19- İkinci İnönü İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Var
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yetersiz
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yetersiz
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.58. Turhan Cemal Beriker İlkokulu Mevcut Durumu

20-Turhan Cemal Beriker İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yeterli
	Oyun Grubu	Kısmen yeterli
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.59. Cumhuriyet İlkokulu Mevcut Durum

21-Cumhuriyet İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke- beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol-Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.60. Cebesoy İlkokulu Mevcut Durum

22-Cebesoy İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol-Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

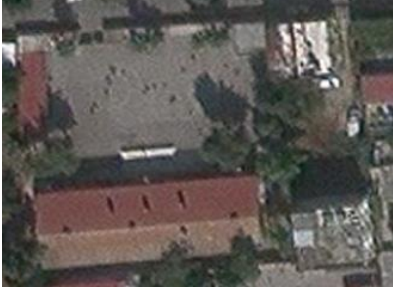
Çizelge 4.61. Birinci İnönü İlkokulu Mevcut Durum

23-Birinci İnönü İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol-Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.62. Toros İlkokulu Mevcut Durum

24-Toros İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton zemin
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.63. Turgut Reis İlkokulu Mevcut Durum

25-Turgut Reis İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

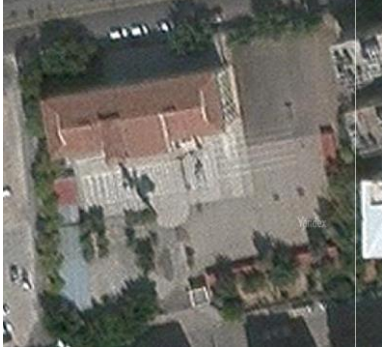
Çizelge 4.64. Şehit Mehmet Volkan İlkokulu Mevcut Durum

26-Şehit Mehmet Volkan İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Parke taşı
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Var
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.65. Öğretmen Ayfer Doğruol İlkokulu Mevcut Durum

27-Öğretmen Ayfer Doğruol İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Kilit parke asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yetersiz
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Yetersiz
	Tören Alanı
	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok
	Çocuk oyun grubu mevcuttur.

Çizelge 4.66. İsmail Hazar İlkokulu Mevcut Durum

28-İsmail Hazar İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Parke taşı asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yeterli
	Basketbol-Voleybol Sahası
	Yeterli
	Tören Alanı
	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Okul bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi
	Kısmen yeterli
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.67. İsmet İnönü İlkokulu Mevcut Durum

29-İsmet İnönü İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Beton
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Kısmen Yeterli
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Yok
Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen Yeterli
Tören Alanı	Yetersiz
Geleneksel Oyun çizgileri	Yeterli
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.68. Anafartalar İlkokulu Mevcut Durum

30-Anafartalar İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol- Basketbol	Yok
Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
Tören Alanı	Yetersiz
Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.69. Milli Mensucat İlkokulu Mevcut Durum

31-Milli Mensucat İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi

Zemin kaplama malzemesi

Kilit parke

Okul Çevreleme Elemanı

Bitkisel Çevreleme

Kısmen yeterli

Yapısal Çevreleme

Yeterli

Okul Bahçesi Alan Kullanımları

Futbol Sahası

Yok

Basketbol -Voleybol Sahası

Kısmen yeterli

Tören Alanı

Yetersiz

Geleneksel Oyun çizgileri

Yok

Oyun Grubu

Yok

Otopark

Yok

Servis Yanaşma Cebi

Yok

Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar

Amfi

Yok

Uygulama Bahçesi

Yok

Çizelge 4. 70. Ahmet Karabucak İlkokulu Mevcut Durum

32-Ahmet Karabucak İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Beton zemin
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Yok
Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
Tören Alanı	Var
Geleneksel Oyun çizgileri	Yetersiz
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.71. Şehit Murat Savaş Kale İlkokulu Mevcut Durum

33-Şehit Murat Savaş Kale İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.72. Mimar Kemal İlkokulu Mevcut Durum

34-Mimar Kemal İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Parke taşı
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yok
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.73. Atatürk İlkokulu Mevcut Durum

35-Atatürk İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Kısmen yeterli
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.74. Ömer Haluk Özüçak İlkokulu Mevcut Durum

36-Ömer Haluk Özüçak İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt zemin
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Yok
	Tören Alanı
	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yok
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Okul Bahçesi dışında.
	Servis Yanaşma Cebi
	Kısmen yeterli
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.75. Mustafa Kemal Atatürk İlkokulu Mevcut Durum

37-Mustafa Kemal Atatürk İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol-Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Okul Bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.76. Bekir Hanife Akata İlkokulu Mevcut Durum

38-Bekir Hanife Akata İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol- Basketbol	Yok
	Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Okul bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.77. Mithatpaşa İlkokulu Mevcut Durum

39-Mithatpaşa İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt zemin
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeteri
	Tören Alanı	Kısmen yeteri
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yetersiz
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.78. Yeşilyuva İlkokulu Mevcut Durum

40-Yeşilyuva İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Parke taşı
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yok
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Okul bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.79. Manas İlkokulu Mevcut Durum

41-Manas İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yetersiz
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.80.Gazipaşa İlkokulu Mevcut Durum

42-Gazipaşa İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt zemin
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yetersiz
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Okul Bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.81. Mehmet Selahattin Çolak İlkokulu Mevcut Durumu

43-Mehmet Selahattin Çolak İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4 82. Seyhan ilçesinde değerlendirilen okul bahçelerinin yeterlilik düzeyi

Okul Adı	Okul Çevreleme Elemanları		Okul Bahçesi Alan Kullanımları							Eğitim ve sosyo-kültürel Alanlar		Toplam	Yeterlilik Yüzdeleri(%)
	Bitkisel Çevreleme	Yapısal çevreleme	Futbol	Basketbol-Voleybol	Geleneksel Oyun Çizgisi	Oyun Grubu	Tören Alanı	Otopark	Servis Yanaşma Cebi	Amfi	Uygulama Bahçesi		
29 ekim ilkokulu	0	3	0	1	0	0	1	0	0	0	0	5	15,15
Mimar Kemal ilkokulu	2	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	6	18,18
Yeşilyuva ilkokulu	1	3	0	0	0	0	2	1	0	0	0	7	21,21
Süreyya Nihat Oral ilkokulu	2	3	0	0	0	0	2	0	0	0	0	7	21,21
Turgut Reis ilkokulu	2	3	0	2	0	0	1	0	0	0	0	8	24,24
Yeşilevler Şehit Duran Keskin İlk.	2	3	0	0	2	0	1	0	0	0	0	8	24,24
Kanuni ilkokulu	1	3	1	1	2	0	1	0	0	0	0	9	27,27
Anafartalar ilkokulu	1	3	0	2	2	0	1	0	0	0	0	9	27,27
Birinci İnönü ilkokulu	1	3	0	2	2	0	1	0	0	0	0	9	27,27
Petrol Ofisi ilkokulu	2	3	0	2	0	0	2	0	0	0	0	9	27,27
Lütfiye Kısacık ilkokulu	1	3	2	2	1	0	1	0	0	0	0	10	30,3
Ziya Gökalp ilkokulu	2	3	0	2	2	0	1	0	0	0	0	10	30,3
İkinci İnönü ilkokulu	2	3	1	1	0	0	3	0	0	0	0	10	30,3
Bahçelievler ilkokulu	1	3	0	2	2	1	1	0	0	0	0	10	30,3
Ahmet Karabucak ilkokulu	2	3	0	2	3	0	1	0	0	0	0	11	33,33
Milli Mensucat ilkokulu	2	3	0	2	1	0	1	2	0	0	0	11	33,33
Celalettin Sayhan ilkokulu	3	3	0	2	2	0	1	0	0	0	0	11	33,33
Cafer Recai Gizer ilkokulu	2	3	0	2	0	0	2	2	0	0	0	11	33,33
Şehit Mehmet Volkan ilkokulu	2	3	0	2	2	0	2	0	0	0	0	11	33,33
Şehit Murat Savaş Kale ilkokulu	2	3	2	2	1	0	1	0	0	0	0	11	33,33
Öğretmen Ayfer Doğruol İlk.	2	3	1	1	2	0	2	0	0	0	0	11	33,33
İsmet İnönü ilkokulu	2	3	0	2	3	0	1	0	0	0	0	11	33,33
Yıldırım Bayazıt ilkokulu	2	3	2	2	0	0	3	0	0	0	0	12	36,36

Çizelge 4.82(devamı)

Ömer Haluk Özüçak İlkokulu	2	3	0	0	0	0	2	3	2	0	0	12	36,36
Mithatpaşa İlkokulu	3	3	0	1	2	0	2	1	0	0	0	12	36,36
Hayriye Kemal Kusun İlkokulu	3	3	0	2	2	0	2	0	0	0	0	12	36,36
Cumhuriyet İlkokulu	2	3	0	2	2	0	3	0	0	0	0	12	36,36
Toros İlkokulu	3	3	0	2	2	0	2	0	0	0	0	12	36,36
Necatibey İlkokulu	2	3	2	2	2	0	2	0	0	0	0	13	39,39
Cebesoy İlkokulu	3	3	0	2	2	0	3	0	0	0	0	13	39,39
Şehit Erhan Taştımur İlkokulu	3	3	0	2	2	2	1	0	0	0	0	13	39,39
Şehit Gökhan Aygöl İlkokulu	2	3	0	2	2	0	2	0	2	0	0	13	39,39
Atatürk İlkokulu	1	3	0	2	2	0	2	2	2	0	0	14	42,42
Adnan Menderes İlkokulu	2	3	2	2	2	0	3	0	0	0	0	14	42,42
Bekir Hanife Akata İlkokulu	3	3	0	2	2	0	2	2	0	0	0	14	42,42
Gazipaşa İlkokulu	2	3	0	2	1	0	3	3	0	0	0	14	42,42
Manas İlkokulu	3	3	2	2	1	0	3	0	0	0	0	14	42,42
Fatih Mehmet İlkokulu	1	3	2	2	3	0	3	1	0	0	0	15	45,45
Mehmet Selahattin Çolak İlkokulu	3	3	2	2	2	0	3	0	0	0	0	15	45,45
Turhan Cemal Beriker İlkokulu	3	3	0	2	3	2	3	0	0	0	0	16	48,48
Mustafa Kemal Atatürk İlkokulu	3	3	2	2	2	0	3	2	0	0	0	17	51,52
Şengül-Kenan Şenbayrak İlk.	2	1	3	3	3	0	3	0	2	0	0	17	51,52
İsmail Hazar İlkokulu	3	3	3	3	2	0	2	2	2	0	0	20	60,61
0	1					2					3		
0	1-33,33%					33,34-66,66%					66,67-100%		
Yok	Yetersiz					Orta					Yeterli		

Çizelge 4.82 incelendiğinde Seyhan ilçesinde değerlendirilen okullarda nitelikler yeterliden yetersize doğru çevreleme elemanları, okul bahçesi alan kullanımları ve eğitim ve sosyal kültürel alanlar şeklinde sıralanmaktadır. Yapısal çevreleme ve tören alanı kullanımları yeterli iken geleneksel oyun çizgileri, oyun grubu, amfi, uygulama bahçesi gibi öğrencilerin fiziksel ve mental gelişimlerini destekleyecek alanlarda yetersizliklere rastlanmıştır. Seyhan ilçesinde toplam

yeterlilik sınıfı neredeyse yarı yarıya YETERSİZ ve ORTA (değerlendirilen 43 okulun 22 adedi yetersiz, 21 adedi orta) düzeydedir.

Yüreğir ilçesinde bulunan ve çalışmaya dahil edilen 35 ilköğretim okulu alan büyüklükleri ve öğrenci başına düşen açık alan miktarları belirlenmiş ve çizelge 4.83'de verilmiştir.

Çizelge 4.83. Yüreğir ilçesinde çalışmaya dahil edilen ilköğretim okullarının açık ve kapalı alan büyüklükleri (m²) ve kişi başına düşen açık alan miktarları (m²)

OKUL ADI	Anaokulu	İlkokul	Ortaokul	Tüm Alan (m ²)	Kapalı Alanı (m ²)	Açık Alanı (m ²)	Öğrenci Sayısı (kişi)	Kişi başı (m ²)
19 Mayıs Mahallesi								
Mehmet Ali Yılmaz			-	6.188	1.449	4.739	1.482	3,20
Akdeniz Mahallesi								
Mareşal Çakmak			-	8.375	1.990	6.385	612	10,43
Akincılar Mahallesi								
Mimar Sinan			-	4.592	1.110	3.482	860	4,05
Anadolu Mahallesi								
Mustafa Cahit Kırac				5.098	1.032	4.066	1.258	3,23
Atakent Mahallesi								
Dervişler			-	12.807	1.703	11.104	1.190	9,33
Semerkant			-	10.519	2.667	7.852	1.108	7,09
Başak Mahallesi								
Çetin Topçuoğlu	-		-	10.204	1.737	8.467	944	8,97
Cumhuriyet Mahallesi								
Şehit Emre Mücahit Topal			-	4.064	1.365	2.699	1.007	2,68
Çamlıbel Mahallesi								
Şehit Ali Gaffar Okkan			-	5.995	1.647	4.348	927	4,69
Dadaloğlu Mahallesi								
Tahsilli Şehit Hulusi Emre Dilci			-	7.511	1.445	6.066	1.118	5,43
Güneşli Mahallesi								
Necmiye Coşkuntuncel	-		-	2.120	798	1.322	496	2,67
Güzelevler Mahallesi								
Prof.Dr.Salih Öven Çolakoğlu			-	6.063	896	5.167	709	7,29
Karacaoğlan Mahallesi								
Şehit Avukat Mehmet Özel	-		-	6.196	637	5.559	525	10,59
Ticaret Borsası			-	7.675	1.689	5.986	774	7,73

Çizelge 4.83(devamı)

Kazım Karabekir Mahallesi								
Yahya Kemal Beyatlı 100.Yıl		-	14.215	2.997	11.218	481	23,32	
Kışla Mahallesi								
Kışla şehit orçun kubat		-	7.587	1.035	6.552	762	8,60	
Toki Köprülü			7.450	1.578	5.872	419	14,01	
Kiremithane Mahallesi								
Makımsan			3.924	827	3.097	696	4,45	
Köprülü Mahallesi								
Cengiz Topel		-	7.642	1.303	6.339	446	14,21	
Levent Mahallesi								
Seniha Çobanoğlu		-	3.004	775	2.229	1.330	1,68	
Mutlu Mahallesi								
Mutlu		-	2.620	699	1.921	214	8,98	
Ozgür Mahallesi								
Ethem Kuzucu		-	7.237	681	6.556	381	17,21	
P.T.T Mahallesi								
Gazeteci Adem Yavuz		-	4.222	1.106	3.116	602	5,18	
Emine Türkan İkiz	-		4.582	1.240	3.342	843	3,96	
Sarıçam Mahallesi								
Gazi Osman Paşa			6.250	1.402	4.848	659	7,36	
Selahattin Eyyubi Mahallesi								
Kiremithane Şehit Kadir Görgülü	-		2.582	952	1.630	456	3,57	
Ömer Refika Halıcılar	-		5.782	689	5.093	630	8,08	
Seyhan Mahallesi								
Karşıyaka		-	7.785	1.525	6.260	482	12,99	
Şehit Erkut Akbay Mahallesi								
Karacaoğlu	-		5.385	1.680	3.705	1.057	3,51	
Ulubatlı Hasan Mahallesi								
Güney Sanayi Çalışanları	-		3.642	533	3.109	458	6,79	
Ulubatlı Hasan		-	6.510	752	5.758	804	7,16	
Yavuzlar Mahallesi								
Albay İbrahim Karaoğlanoğlu		-	4.972	1.029	3.943	610	6,46	
Vehbi Necip Savaşan		-	3.240	829	2.411	752	3,21	
Yenidoğan Mahallesi								
İstiklal		-	5.960	706	5.254	726	7,24	
Anadolu Efes	-		9.650	834	8.816	556	15,86	
ORTALAMA			6.333	1.239	5.095	754	7,74	

Yüreğir ilçesinde 27 mahallede incelenen 35 ilköğretim okulunun mevcut durum analizleri Çizelge 4.84 ile 4.118 arasında verilmiştir. ve Yüreğir ilçesi okul bahçelerinin yeterlilik düzeyleri ise Çizelge.119'da gösterilmektedir.

Çizelge 4.84. Mehmet Ali Yılmaz İlkokulu Mevcut Durum

1- Mehmet Ali Yılmaz İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yok
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Yetersiz
	Tören Alanı
	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yetersiz
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.85. Mareşal Çakmak İlkokulu Mevcut Durum

2-Mareşal Çakmak İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Okul dışında
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.86. Mimar Sinan İlkokulu Mevcut Durum

3-Mimar Sinan İlkokulu

An aerial photograph showing the Mimar Sinan İlkokulu school building, which is a large, light-colored structure with a flat roof. The building is surrounded by a paved area, likely a playground or parking lot, and there are some trees and other buildings visible in the background.

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Kısmen yeterli
Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
Tören Alanı	Kısmen yeterli
Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.87. Mustafa Cahit Kırac İlkokulu Mevcut Durum

4-Mustafa Cahit Kırac İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Parke taşı
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Yok
Basketbol -Voleybol Sahası	Yetersiz
Tören Alanı	Yetersiz
Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Okul bahçesinde
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.88. Dervişler Şehit Cevdet Özdaş İlkokulu Mevcut Durum

5-Dervişler Şehit Cevdet Özdaş İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Kısmen yeterli
Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
Tören Alanı	Yeterli
Geleneksel Oyun çizgileri	Yetersiz
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Okul dışında.
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.89. Semerkant İlkokulu Mevcut Durum

6-Semerkant İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Yok
Basketbol -Voleybol Sahası	Yok
Tören Alanı	Yeterli
Geleneksel Oyun çizgileri	Yetersiz
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Yok
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.90. Çetin Topçuoğlu İlkokulu Mevcut Durum

7-Çetin Topçuoğlu İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke taşı
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.91. Şehit Emre Mücahit Topal İlkokulu Mevcut Durum

8-Şehit Emre Mücahit Topal İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit Parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yetersiz
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.92. Şehit Ali Gaffar Okkan İlkokulu Mevcut Durum

9-Şehit Ali Gaffar Okkan İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yok
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.93. Tahsilli Şehit Hulusi Emre Dilci İlkokulu Mevcut Durum

10-Tahsilli Şehit Hulusi Emre Dilci İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.94. Necmiye Coşkuntuncel İlkokulu Mevcut Durum

11-Necmiye Coşkuntuncel İlkokulu	
 Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Kilit Parke
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yetersiz
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Yok
	Tören Alanı
	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yok
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama bahçesi
	Yok

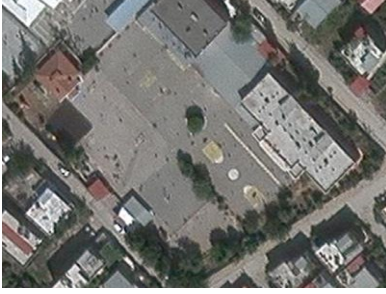
Çizelge 4.95. Prof.Dr.Salih Öven Çolakoğlu İlkokulu Mevcut Durum

12- Prof.Dr.Salih Öven Çolakoğlu İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Yok
	Basketbol Sahası-
	Voleybol Sahası
	Yok
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Kısmen yeterli
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4 96. Şehit Avukat Mehmet Özel İlkokulu Mevcut Durum

13-Şehit Avukat Mehmet Özel İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Asfalt-kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Yetersiz
	Oyun Grubu
	Yok
	Otopark
	Okul bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.97. Ticaret Borsası İlkokulu Mevcut Durum

14-Ticaret Borsası İlkokulu	
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi
	Zemin kaplama malzemesi
	Kilit parke asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı
	Bitkisel Çevreleme
	Yeterli
	Yapısal Çevreleme
	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları
	Futbol Sahası
	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası
	Kısmen yeterli
	Tören Alanı
	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri
	Kısmen yeterli
	Oyun Grubu
	Kısmen yeterli
	Otopark
	Yok
	Servis Yanaşma Cebi
	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar
	Amfi
	Yok
	Uygulama Bahçesi
	Yok

Çizelge 4.98. Yahya Kemal Beyatlı 100.Yıl İlkokulu Mevcut Durum

15-Yahya Kemal Beyatlı 100.Yıl İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yetersiz
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yetersiz
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yetersiz
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.99. Kışla Şehit Orçun Kubat İlkokulu Mevcut Durum

16-Kışla Şehit Orçun Kubat İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yetersiz
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yok
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yetersiz
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Okul bahçesi
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.100.Toki Köprülü İlkokulu Mevcut Durum

17-Toki Köprülü İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi

Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
-------------------------	-------------

Okul Çevreleme Elemanı

Bitkisel Çevreleme	Yeterli
--------------------	---------

Yapısal Çevreleme	Yeterli
-------------------	---------

Okul Bahçesi Alan Kullanımları

Futbol Sahası	Yeterli
---------------	---------

Basketbol Sahası-	Yeterli
-------------------	---------

Voleybol Sahası	
-----------------	--

Tören Alanı	Yeterli
-------------	---------

Geleneksel Oyun çizgileri	Yeterli
---------------------------	---------

Oyun Grubu	Yok
------------	-----

Otopark	Okul dışında.
---------	---------------

Servis Yanaşma Cebi	Yeterli
---------------------	---------

Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar

Amfi	Yok
------	-----

Uygulama Bahçesi	Yok
------------------	-----

Çizelge 4.101.Makımsan İlkokulu Mevcut Durum

18-Makımsan İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi

Zemin kaplama malzemesi	Asfalt zemin
-------------------------	--------------

Okul Çevreleme Elemanı

Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
--------------------	----------

Yapısal Çevreleme	Yeterli
-------------------	---------

Okul Bahçesi Alan Kullanımları

Futbol Sahası	Yok
---------------	-----

Basketbol -Voleybol Sahası	Yok
----------------------------	-----

Tören Alanı	Kısmen yeterli
-------------	----------------

Geleneksel Oyun çizgileri	Yetersiz
---------------------------	----------

Oyun Grubu	Yok
------------	-----

Otopark	Yok
---------	-----

Servis Yanaşma Cebi	Yetersiz
---------------------	----------

Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar

Amfi	Yok
------	-----

Uygulama Bahçesi	Yok
------------------	-----

Çizelge 4.102. Cengiz Topel İlkokulu Mevcut Durum

19-Cengiz Topel İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yok
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yetersiz
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.103. Seniha Çobanoğlu İlkokulu Mevcut Durum

20-Seniha Çobanoğlu İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt zemin
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yeterli
	Oyun Grubu	Kısmen yeterli
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.104. Mutlu İlkokulu Mevcut Durum

21-Mutlu İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Asfalt zemin
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
Yapısal Çevreleme	Yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Yok
Basketbol -Voleybol Sahası	Yetersiz
Tören Alanı	Yetersiz
Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Var
Servis Yanaşma Cebi	Yok
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.105. Ethem Kuzucu İlkokulu Mevcut Durum

22.Ethem Kuzucu İlkokulu

(Yandex,2019)

Okul Bahçesi	
Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke asfalt
Okul Çevreleme Elemanı	
Bitkisel Çevreleme	Yeterli
Yapısal Çevreleme	Kısmen yeterli
Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
Futbol Sahası	Kısmen yeterli
Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
Tören Alanı	Yeterli
Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen yeterli
Oyun Grubu	Yok
Otopark	Okul dışında
Servis Yanaşma Cebi	Kısmen yeterli
Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
Amfi	Yok
Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.106. Gazeteci Adem Yavuz İlkokulu Mevcut Durum

23-Gazeteci Adem Yavuz İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt zemin
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.107. Emine Türkan İkiz İlkokulu Mevcut Durum

24-Emine Türkan İkiz İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Kısmen yeterli
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.108. Gazi Osman Paşa İlkokulu Mevcut Durum

25-Gazi Osman Paşa İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Parke, asfalt
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yetersiz
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Okul dışında
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

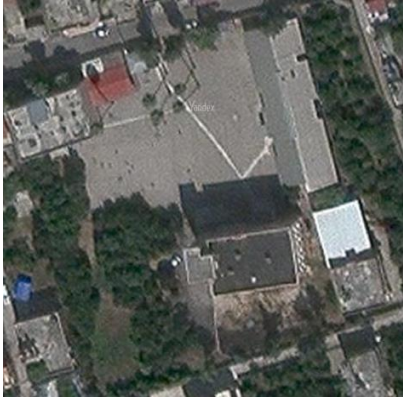
Çizelge 4.109. Kiremithane Şehit Kadir Görgülü Mevcut Durum

26-Kiremithane Şehit Kadir Görgülü		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt zemin
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yetersiz
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.110. Ömer Refika Halıcılar İlkokulu Mevcut Durum

27-Ömer Refika Halıcılar İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke taşı
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yetersiz
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yetersiz
	Basketbol Sahası-	Yok
	Voleybol Sahası	
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.111. Karşıyaka İlkokulu Mevcut Durum

28-Karşıyaka İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Asfalt zemin
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Okul bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

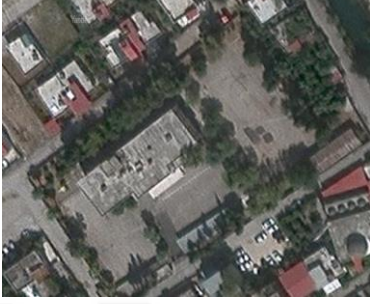
Çizelge 4.112. Karacaoğlan İlkokulu Mevcut Durum

29-Karacaoğlan İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Yetersiz
	Geleneksel Oyun çizgileri	Var
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.113. Güney Sanayi Çalışanları İlkokulu Mevcut Durum

30-Güney Sanayi Çalışanları İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yetersiz
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Okul dışında
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.114. Ulubatlı Hasan İlkokulu Mevcut Durum

31-Ulubatlı Hasan İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yok
	Basketbol- Voleybol Sahası	Kısmen yeterli
	Tören Alanı	Kısmen yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Okul bahçesinde
	Servis Yanaşma Cebi	Kısmen yeterli
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.115. Albay İbrahim Karaoğlanoğlu İlkokulu Mevcut Durum

32-Albay İbrahim Karaoğlanoğlu İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen Yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yeterli
	Oyun Grubu	Yeterli
	Otopark	Kısmen yeterli
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.116. Vehbi Necip Savaşan İlkokulu Mevcut Durum

33-Vehbi Necip Savaşan İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen Yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen Yeterli
	Tören Alanı	Kısmen Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Kısmen Yeterli
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.117. İstiklal İlkokulu Mevcut Durum

34- İstiklal İlkokulu		
 (Google Earth pro,2021)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Kilit parke
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Yetersiz
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen Yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Kısmen yeterli
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.118. Anadolu Efes İlkokulu Mevcut Durum

35-Anadolu Efes İlkokulu		
 (Yandex,2019)	Okul Bahçesi	
	Zemin kaplama malzemesi	Beton
	Okul Çevreleme Elemanı	
	Bitkisel Çevreleme	Kısmen Yeterli
	Yapısal Çevreleme	Yeterli
	Okul Bahçesi Alan Kullanımları	
	Futbol Sahası	Kısmen Yeterli
	Basketbol -Voleybol Sahası	Kısmen Yeterli
	Tören Alanı	Yeterli
	Geleneksel Oyun çizgileri	Yok
	Oyun Grubu	Yok
	Otopark	Yok
	Servis Yanaşma Cebi	Yok
	Eğitim ve Sosyo-Kültürel Alanlar	
	Amfi	Yok
	Uygulama Bahçesi	Yok

Çizelge 4.119. Yüreğir ilçesinde değerlendirilen okul bahçelerinin yeterlilik düzeyi

Okul Adı	Okul Çevreleme Elemanları		Okul Bahçesi Alan Kullanımları								Eğitim ve sosyo-kültürel Alanlar		Yeterlilik Yüzdeleri(%)
	Bitkisel Çevreleme	Yapısal çevreleme	Futbol	Basketbol-Voleybol	Geleneksel Oyun Çizgisi	Oyun Grubu	Tören Alanı	Otopark	Servis Yanaşma Cebi	Amfi	Uygulama Bahçesi	Toplam	
Şehit Ali Gaffar Okkan İlkokulu	1	3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	5	15,15
Necmiye Coşkuntuncel İlkokulu	1	3	1	0	0	0	1	0	0	0	0	6	18,18
Mehmet Ali Yılmaz İlkokulu	0	3	0	1	1	0	1	1	0	0	0	7	21,21
Mutlu İlkokulu	1	3	0	1	0	0	2	1	0	0	0	8	24,24
Makimsan İlkokulu	1	3	0	0	1	0	2	0	1	0	0	8	24,24
Kiremithane Şehit Kadir Görgülü İlk.	1	3	1	2	0	0	1	0	0	0	0	8	24,24
Mustafa Cahit Kırar İlkokulu	1	3	0	1	2	0	1	0	0	0	0	8	24,24
Şehit Emre Mücahit Topal İlkokulu	1	3	0	2	1	0	1	0	0	0	0	8	24,24
Tahsilli Şehit Hulusi Emre Dilci İlk.	2	3	0	2	0	0	2	0	0	0	0	9	27,27
Gazeteci Adem Yavuz İlkokulu	3	3	0	2	0	0	2	0	0	0	0	10	30,33
Karacaoğlan İlkokulu	2	3	0	2	2	0	1	0	0	0	0	10	30,33
Semerkan İlkokulu	2	3	0	0	1	0	3	1	0	0	0	10	30,33
Karşıyaka İlkokulu	2	3	0	2	0	0	2	2	0	0	0	11	33,33
Güney Sanayi Çalışanları İlkokulu	3	3	0	1	0	0	2	2	0	0	0	11	33,33
Gazi Osman Paşa İlkokulu	2	3	0	2	1	0	3	0	0	0	0	11	33,33

4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Ayşenur AKSOY

Çizelge 4.119(devamı)

Ömer Refika Halıcılar İlkokulu	1	3	1	0	3	0	3	0	0	0	0	11	33,33
Çetin Topçuoğlu İlkokulu	1	3	0	2	2	0	3	0	0	0	0	11	33,33
Kışla şehit orçun kubat ilkokulu	2	3	1	0	1	0	3	1	0	0	0	11	33,33
Cengiz Topel İlkokulu	2	3	2	0	1	0	3	0	0	0	0	11	33,33
Emine Türkan İkiz İlkokulu	3	3	0	2	0	2	1	0	0	0	0	11	33,33
Prof.Dr.Salih Öven Çolakoğlu İlk.	2	3	0	0	2	2	3	0	0	0	0	12	36,36
Mimar Sinan İlkokulu	2	3	2	2	2	0	2	0	0	0	0	13	39,39
Yahya Kemal Beyatlı 100.Yıl İlk.	2	3	1	1	1	0	3	2	0	0	0	13	39,39
Seniha Çobanoğlu İlkokulu	2	3	0	2	3	2	1	0	0	0	0	13	39,39
İstiklal İlkokulu	2	3	1	2	0	2	3	0	0	0	0	13	39,39
Anadolu Efes İlkokulu	2	3	3	2	0	0	3	0	0	0	0	13	39,39
Ulubatlı Hasan İlkokulu	2	3	0	2	0	0	3	2	2	0	0	14	42,42
Şehit Avukat Mehmet Özel İlk.	3	3	2	2	1	0	2	1	0	0	0	14	42,42
Vehbi Necip Savaşan İlkokulu	3	3	2	2	2	0	2	0	0	0	0	14	42,42
Dervişler ilkokulu	2	3	2	2	1	0	3	1	0	0	0	14	42,42
Mareşal Çakmak İlkokulu	1	3	2	2	2	0	3	2	0	0	0	15	45,45
Ethem Kuzucu İlkokulu	3	2	2	2	2	0	3	3	2	0	0	19	57,58
Ticaret Borsası İlkokulu	3	3	2	2	2	2	3	2	0	0	0	19	57,58
Albay İbrahim Karaoğlu İlk.	2	3	2	3	3	3	3	2	0	0	0	21	63,64
Toki Köprülü İlkokulu	3	3	3	3	3	0	3	3	3	0	0	24	72,73
0	1			2			3						
0	1-33,33%			33,34-66,66%			66,67-100%						
Yok	Yetersiz			Orta			Yeterli						

Çizelge 4.119 incelendiğinde Yüreğir ilçesinde değerdendirilen okullarda nitelikler yeterliden yetersize doğru çevreleme elemanları, okul bahçesi alan kullanımları ve eğitim ve sosyal kültürel alanlar şeklinde sıralanmaktadır. Çevreleme elemanları açısından yetersizliklere rastlanmasa da öğrencilerin fiziksel ve mental gelişimlerini destekleyecek alanlarda yetersizliklere rastlanmıştır. Yüreğir ilçesinde toplam yeterlilik sınıfı YETERSİZ (değerdendirilen 35 okul içerisinde, 20 okul yetersiz, 14 okul orta, 1 okul yeterli seviyededir) düzeydedir.

4.2.Araştırma kapsamında gerçekleştirilen anket bulguları

Araştırma kapsamında ilköğretim okul bahçelerinin ihtiyacına yönelik kullanımların belirlenmesi ve mevcut kullanımların yeterliliklerinin incelenmesi amacıyla, önceki çalışmalar da göz önünde bulundurularak bir anket çalışması düzenlenmiştir.

Anket çalışması 20/08/2021 ile 10/09/2021 tarihleri arasında toplam 60 kişiye uygulanmıştır. Yapılan anket çalışması sonucunda örnek tasar üzerinde verilen kullanım alanlarının, katılımcıya göre, en uygun alanı tespit etmesi istenmiş olup anket sonucu en çok tercih edilen alanlar görsellerle desteklenmiştir.

Anket çalışmasında aşağıda sıralanan veriler elde edilmiştir.

- a) Okul binası çevresindeki açık alanların oransal dağılımları
- b) Araştırmaya dahil edilen kullanımların konumları
- c) Okul bahçeleri büyüklüklerine göre, araştırma kapsamında yer alan kullanımların gerekliliği
- d) Katılımcıların şikayet, istek ve önerileri

a) Okul binası çevresindeki açık alanların oransal dağılımları

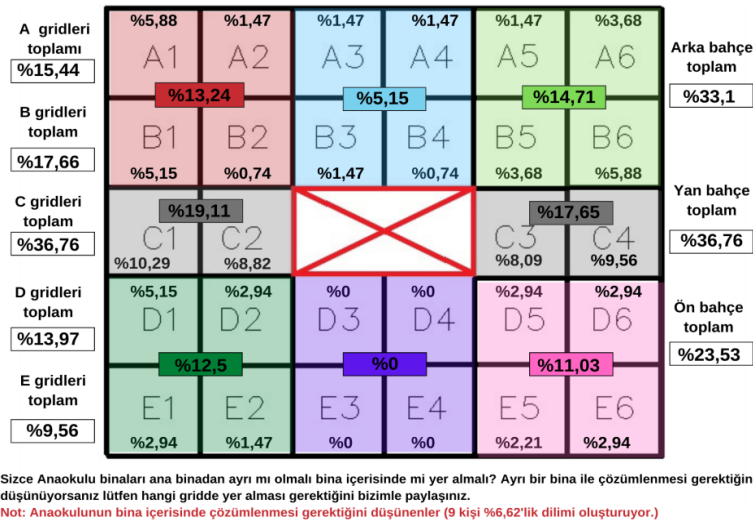
Okul bahçesi gridlere bölünerek ön bahçe, arka bahçe, ve yan bahçeler olarak ayrımlar yapılmıştır."Buna göre bahçe türlerinin hangisi daha büyük olmalıdır. En büyükten en küçüğe doğru sıralayınız. Oranlarını belirtiniz" şeklinde soru yöneltmiştir. Verilen cevapların ortalaması alındığı zaman %44,5 ile ön bahçe, %26,13 ile arka bahçe, %26,50 ile yan bahçelerin büyüklükleri belirlenmiştir. Önceki çalışmalara ve alan analizlerine benzer olarak bu çalışmada da en büyük bahçenin ön bahçe olması gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır.

b) Araştırmaya dahil edilen kullanımların konumları

Çalışmada değerlendirmeye alınan anaokulu, kantin, otopark, saha oyunları, yer oyunları, öğretmenler için ayrılmış dinlenme alanları, kayma ya da el ayaklarla asılma alanları, doğal tepeciklerden oluşmuş tırmanma alanları, amfi tiyatro ya da açık hava dersliği, uygulama bahçesi kullanımlarının şematik okul planı üzerinde hangi konumlarda (gridlerde) yer alması gerektiği sorulmuştur.

I. Anaokulu

Adana'daki okullar incelendiği zaman genel olarak anaokullarının okul binalarının dışında olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcıların bu konu hakkında düşüncelerine bakıldığı zaman en çok tercih edilen cevap anaokulu binalarının okulun ana binalarının dışında, ayrı bir binada olması gerektiği yönündedir. Anket çalışmasında en çok tercih edilen alan C1 gridi (yan bahçe) seçilmiş olup, bağımsız bir binada olmayacaksa ana binanın yanında konumlanması ikinci tercih edilen seçenek olmuştur(Şekil 4.4).

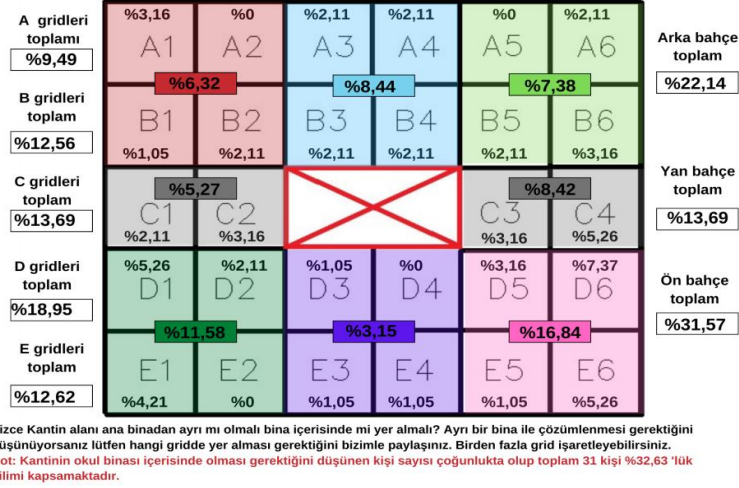

Şekil 4.1. Katılımcıların Anaokulunun okul bahçesindeki konumu için tercih oranları

Meb 2015 eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu incelendiği zaman Anaokulları için en fazla bina alanı 1 kat olarak planlanmaktadır. Bağımsız bir bina yapma zorunluluğu olmasa da en fazla 1 kat için izin verilmektedir. Önceki çalışmalarda anaokullarının konumu için anaokulları binasının genellikle çocukların kolaylıkla hareket edebilmeleri ve herhangi bir tehlikeye meydan verilmemesi için tek kat olarak tasarlanması ayrıca ideal bir anaokulu binasının, bahçe içinde olması, gürültü ve trafikten arındırılmış olması araştırmalar arasındadır (Turan ve Turan, 1998; Çelik, 2012). Anket çalışmasında bireylerin anaokulları için bağımsız bir bina istemeleri de bu önerileri desteklemektedir.

II. Kantin

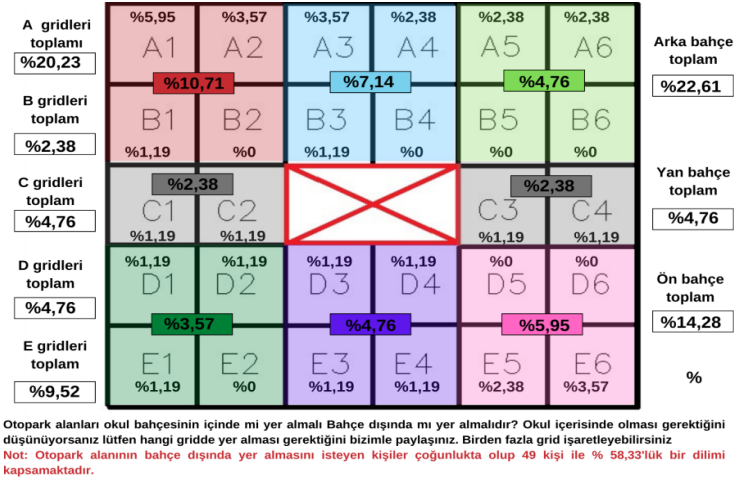
Kantin alanlarının okul binalarının içinde mi yoksa bahçe alanında mı yer alması gerektiğine yönelik gerçekleştirilen anket sorusuna katılımcıların %32,63'lük kısmı ile kantinin bina içerisinde yer alması gerektiği sonucuna varılmıştır. Onu takip eden yanıt %7,37'lik kesim D6 gridi olmuştur (Şekil 4.5). Genel olarak incelendiğinde kantinin okul binası ile bağlantılı olması veya ön bahçenin batısında okul binasına yakın konumlandırılması sonucuna varılmıştır.

Şekil 4.2. Katılımcıların Kantin binasının konumuna ilişkin tercih oranları

III.Otopark

Okul bahçelerinde otopark için yer ayrılmasını katılımcıların %58,33'lük kısmı reddetmiştir. Cevaplar toplamda % 22,61 ile arka bahçede (Şekil 4.6) bir alanda yer almasının doğru olduğu yönündedir.

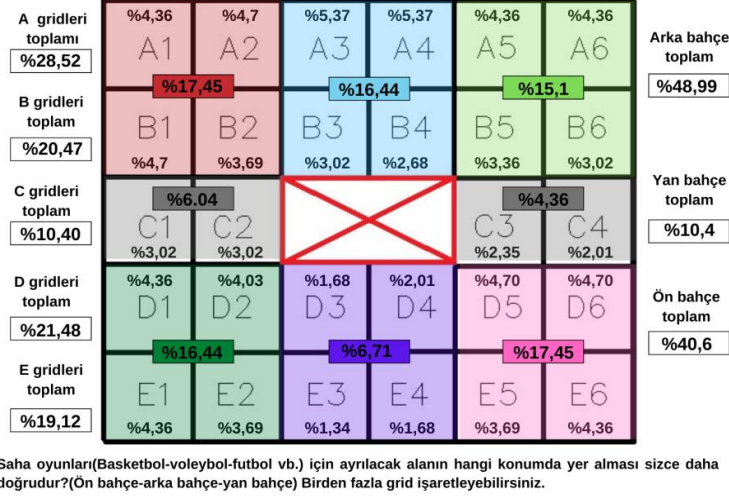

Şekil 4.3. Katılımcıların otoparkın okul bahçesindeki konumu için tercih oranları

Otoparklar ile ilgili, Meb 2015 eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu incelendiği zaman; Otomobil park alanları çizgilerle yada farklı döşeme kaplamalarıyla servis ve dolaşım yollarından ayrılması, Otopark alanlarının tören alanı ve öğrencilerin yoğun olduğu alanlardan uzak yerlerde tampon bölgelerle ayrılarak konumlandırılması, Servis yollarında, tören alanı yada öğrencilerin bulunduğu alanlara geçişi engelleyici tedbirler alınması otoparkların konumlandırılması ile alakalı standartları içerirken, anket çalışmasında otopark konumları ile alakalı soru yöneltilen katılımcıların büyük çoğunluğu otoparkın okul bahçesinde bulunmasını sağlıklı bulmaz iken geri kalan katılımcılar ise otopark alanlarını konumlandırırken öğrencilerin yoğun olduğu bölgelerden uzak konumlandırmışlardır. Bu sonuçlar standartlarda bahsedilen konumlandırmalarla benzerlik göstermektedir.

IV. Saha Oyunları

Okul bahçelerinde saha oyunları için ayrılması gereken alanın konumlandırılmasına yönelik gerçekleştirilen anket sorusuna katılımcıların %48,99'luk kısmı arka bahçede yer alması gerektiği şeklinde cevaplandırmıştır. Genel olarak değerlendirildiği zaman A gridleri %28,52 ile en çok tercih edilen bölge olmuştur(Şekil 4.7).

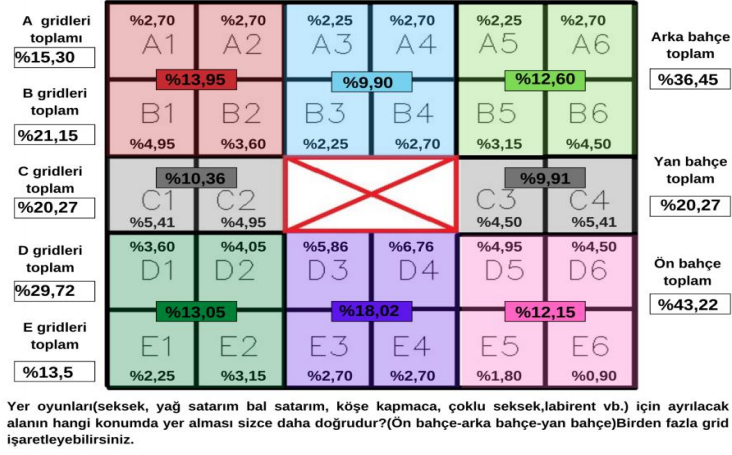

Şekil 4.4. Katılımcıların saha oyunlarının okul bahçesindeki konumuna ilişkin anket sorusu için tercih oranları

Meb 2015 eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu incelendiği zaman; Basketbol-voleybol sahalarının kuzey-güney doğrultuda yer alması gerektiği belirtilmiştir. Anket sonuçları değerlendirildiği zaman katılımcılar oylarını okul binasının arkasında sirkülasyonun az olduğu bölümden yana kullanmışlardır.

V. Yer Oyunları

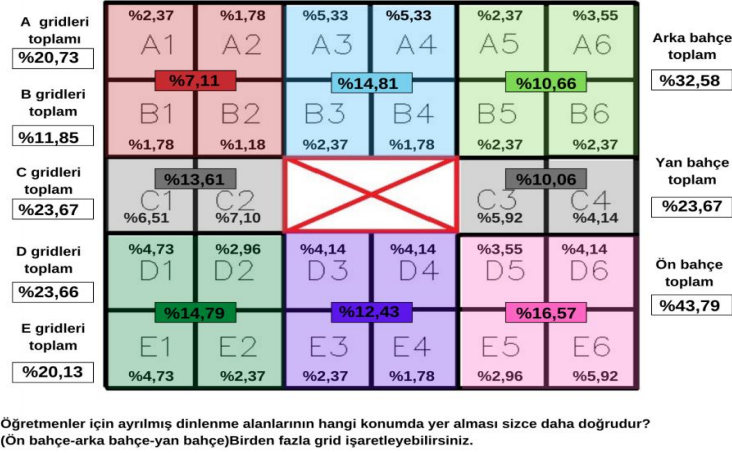
Okul bahçelerinde yer oyunları, seksek, yağ satarım bal satarım gibi yer oyunlarının hangi konumda yer almasının doğru olacağına yönelik sorulan anket sorusunda kullanıcıların %6,76'lık kısmıyla en büyük payı, D4 gridi almıştır onu takip eden grid ise %5,86 ile D3 gridi olmuştur ve sonuç olarak okul binasının hemen önünde, ön bahçede yer alması gerektiği seçeneği yer oyunları için en çok tercih edilen konum olmuştur(Şekil 4.8).

Şekil 4.5. Katılımcıların yer oyunlarının okul bahçesindeki konumu için tercih oranları

VI. Öğretmenler İçin Ayrılmış Dinlenme Alanlarının

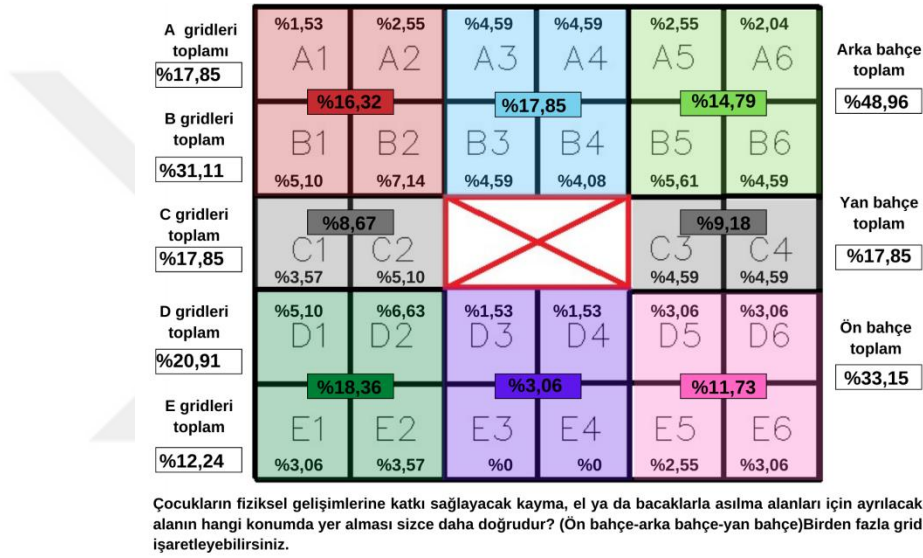
Okul bahçelerinde öğretmenler için ayrılmış dinlenme alanlarının hangi konumda yer alması gerektiğine yönelik anket sorusunda toplamda en çok oyu C1 ve C2 gridleri ile yan bahçe tercih edilmiştir. (Şekil 4.9.).

Şekil 4.6. Katılımcıların öğretmenler için ayrılmış dinlenme alanlarının okul bahçesindeki konumu için tercih oranları

VII.Kayma, El ya da Ayaklarla Asılma Alanları

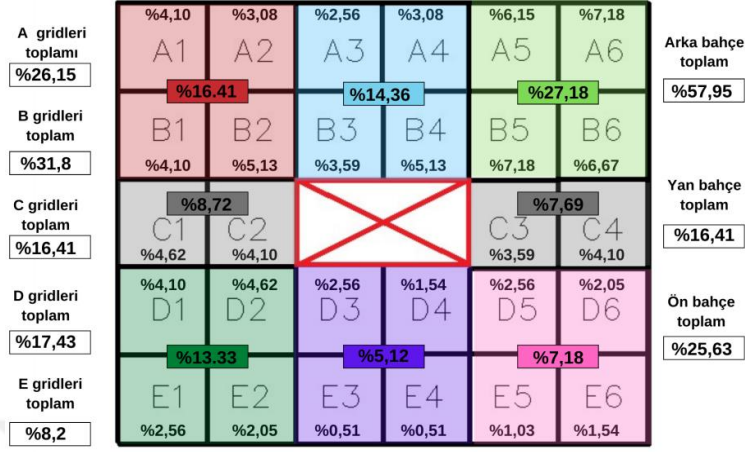
Çocukların fiziksel gelişimine katkı sağlayacak kayma, el ya da ayaklarla asılma alanlarının okul bahçesinde hangi konumda yer alması gerektiğine yönelik anket sorusunda katılımcıların %7,14 ile B2 gridi en büyük paya sahip alanı olmuştur. Genel toplama bakıldığında zaman %48,96 ile arka bahçe en çok tercih edilen alan olmuştur(Şekil 4.10).

Şekil 4.7. Katılımcıların kayma, el ya da ayaklarla asılma alanları ile ilgili anket sorusu için okul bahçesindeki konumuna yönelik tercih oranları

VIII. Doğal Tepeciklerden Oluşmuş Tırmanma Alanları

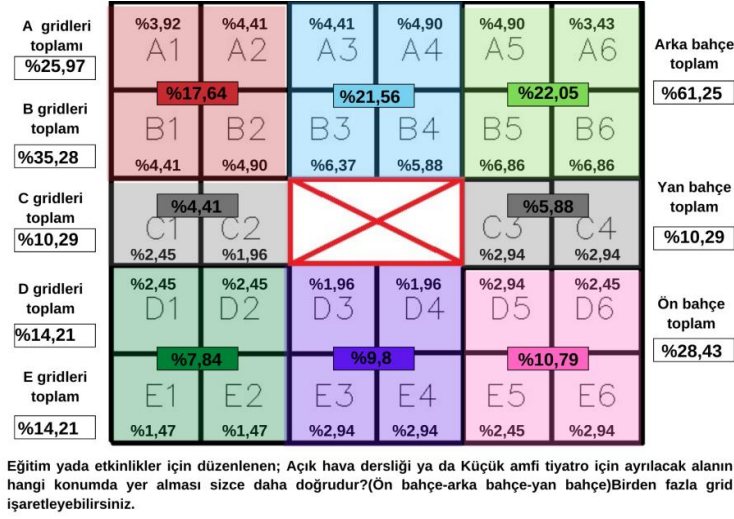
Çocukların fiziksel gelişimlerine katkı sağlayacak bir diğer alan olarak seçilen doğal tepeciklerden oluşmuş tırmanma alanları için hangi konumun daha doğru olacağına yönelik sorulan anket sorusunda tercih edilen alan %57,95 ile arka bahçe olmuştur. Arka bahçede seçilen alan incelendiğinde zaman yoğun tercih edilen yön A5-A6-B5-B6 gridlerinin yer aldığı Kuzey doğu yönü olmuştur (Şekil 4.11).

Şekil 4.8. Katılımcıların doğal tepeciklerden oluşmuş tırmanma alanları ile ilgili anket sorusu için okul bahçesindeki konumuna yönelik tercih oranları

IX. Amfi Tiyatro Ya Da Açık Hava Dersliği

Okullarda yer alan etkinliklerin düzenlenmesi için amfi tiyatro ya da açık hava dersliği şeklinde kullanımların konumunu belirlemek amacıyla yöneltilen soruya katılımcıların %61,25 kısmı arka bahçe olması gerektiğini belirlemiştir. Arka bahçede ağırlıklı olarak seçilen yön ise %22,05 ile kuzeydoğu olmuştur (Şekil.4.12)

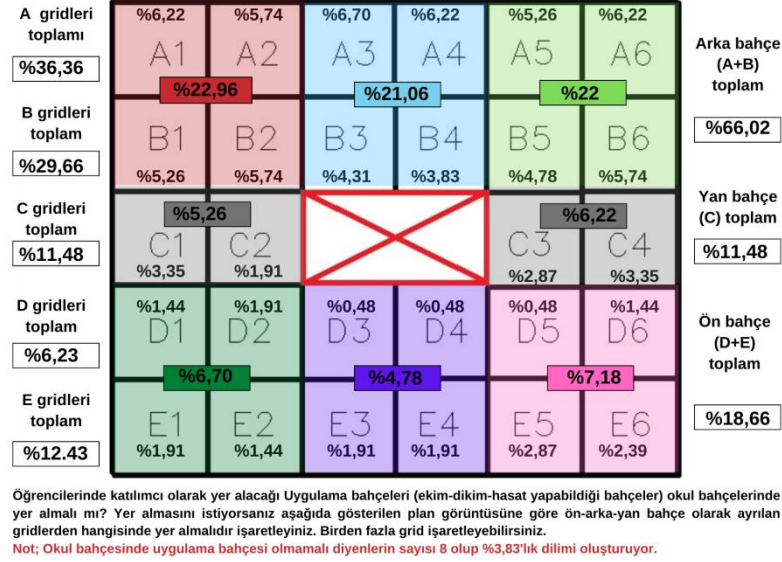

Şekil 4.9. Katılımcıların açık hava dersliği ya da küçük amfi tiyatro ile ilgili anket sorusu için okul bahçesindeki konumuna yönelik tercih oranları

Önceki çalışmalarda alan dağılımları ile ilgili konular incelendiği zaman dersanelere çok yakın olmamak üzere, en az bir tane açık hava dershanesi tesis edilmesi önerisi getirilmiştir (Wolf, 1967; Akdoğan 1972; Uslu ve Algan 2008,). Anket sonuçları incelendiği zaman katılımcıların birçoğu okul sirkülasyon alanından uzak arka bahçede bir konumu seçerek bu önerileri destekler niteliktedir.

X. Uygulama Bahçesi

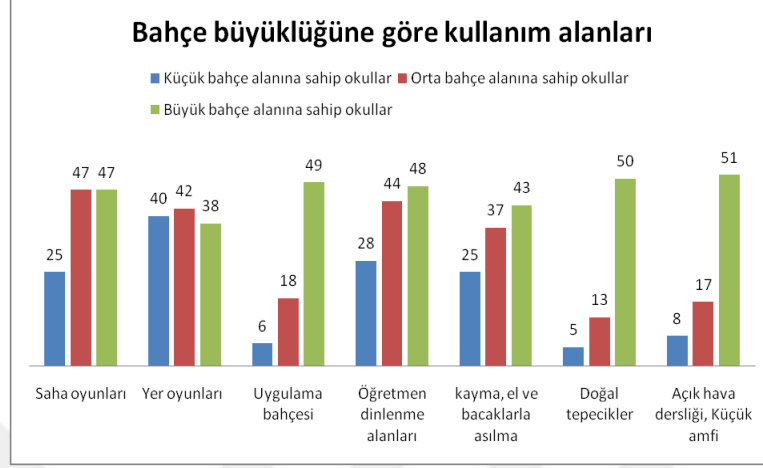
Öğrencilerin uygulamalı olarak ekim dikim yapabileceği bahçelerin okullarda yer alıp almamasına yönelik gerçekleştirilen anket sorusunda katılımcıların %6,70 'lik en büyük paya sahip kısım okul bahçesinin arka tarafında A3 gridini seçerek okullarda uygulama bahçesi olması gerektiğini desteklemişlerdir. Genel toplama bakıldığında %66,02'lık değer ile arka bahçe, uygulama bahçesi için en uygun seçilen alan olmuştur. Bahsedilen konum şekil 4.13'de gösterilmiştir.

Şekil 4.10. Katılımcıların uygulama bahçeleri ile ilgili anket sorusu için okul bahçesindeki konumuna yönelik tercih oranları

c) Okul bahçeleri büyüklüklerine göre, araştırma kapsamında yer alan kullanımların gerekliliği

Bahçe büyüklüklerine göre kullanım alanlarını gruplamak ve kullanımların bahçe alanına göre değişkenliğini öğrenmek amacıyla yöneltilen anket sorusunda cevap veren kişi sayısı ve kullanım alanları içeren bilgiler Şekil 4.14'te gösterilmiştir. Grafiğe göre uygulama bahçesi, doğal tepecikli alanlar ve açık hava dersliği gibi bahçe alanı gereken kullanım alanlarının, küçük okul bahçelerinde yer almaması gerektiği en dikkat çeken cevap olmuştur.

Şekil 4.11. Anket formu Bahçe büyüklüklerine göre kullanım alanlarının seçilmesi ile ilgili sonuçlar

d) Katılımcıların istek/önerileri ve şikâyetleri

Anket çalışmasında katılımcılara açık uçlu 2 adet soru ile istek/önerileri ve şikâyetleri sorulmuştur. Katılımcıların okul bahçesinde yer almasını istedikleri/önerdikleri mekanlar;

- Satranç alanı,
- Çarpım tablosu oyun alanı,
- Eğitici parkurlar(trafik),
- Kabartma Türkiye fiziki haritası,
- Sergi alanları ve çocukların ilerlemesi için teknoloji gelişim alanları,
- Cam kaplı kütüphane,
- Kaplumbağa, tavşan, tavuk gibi bakımı kolay hayvanlar için kümes,
- Eski eşya ve Geri dönüşüm konteynır alanları,
- Kapalı spor salonu,
- Masa tenisi,

- Oyun parkı,
- Meyve ağaçları,
- Çim dinleme alanı şeklinde sıralanmaktadır.

Katılımcıların okul bahçelerinin mevcut durumları için yaygın şikayetleri ise;

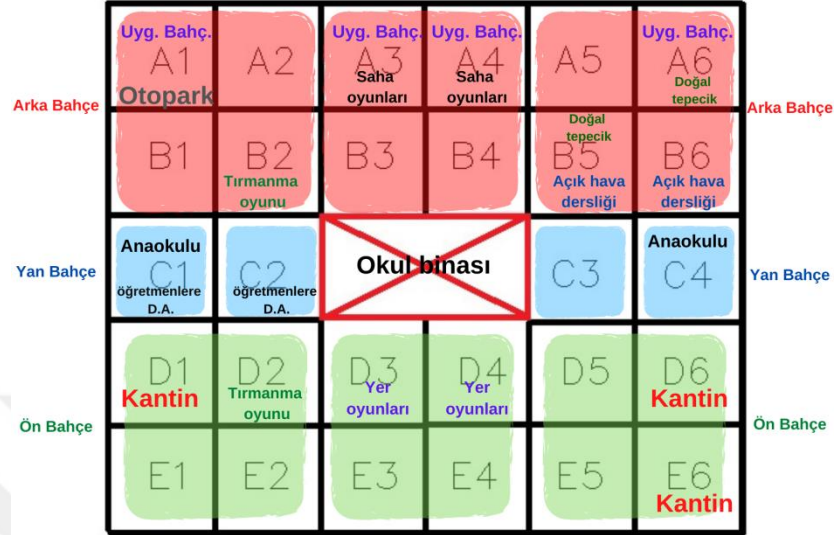
- Öğrencilerin oyun alanlarının zemininin yumuşak olmaması,
- Okul bahçelerinin yeterli büyüklükte olmaması,
- Okul bahçelerinde, trafik eğitim parkurlarının olmaması,
- Okul bahçesindeki oyun alanlarının bakımsız olması,
- Okul bahçelerinin otopark olarak kullanılması,
- Okul bahçeleri çocukların gelişimi için niteliksiz alanlar olması,
- Bitkilendirmenin düzensiz olması ve gölge alanların az olması,
- Güvenliğin az olması şeklindedir.

Araştırma kapsamında, yapılan önceki çalışmaların anket soruları incelendiği zaman, Özdemir ve Çorakçı (2011)'nin çalışmasında anket bulguları arasında katılımcılara okul bahçesinde memnun olmadıkları alanlar sorulduğu zaman; Ağaç ve yeşillik eksikliği, dar bahçe alanı, yeterince spor aktivitesinin olmadığı en çok memnun olunmayan özellikler olmuştur. Cengiz ve Doğtaş (2015)'in çalışmasında yer alan ankette çocukların dış mekan ile ilgili beklentilerine yönelik sorulan soruların sonuçları incelendiğinde 1-5. sınıflar arasında yapılan anket çalışmalarında arkadaşlarla birlikte oynanan oyunlar, top oyunları, kaydırak, salıncak, bisiklete binmek en çok tercih edilenler olmuştur. 6-7. sınıflar arasında yapılan anketler de diğer yaş gruplarının verdikleri cevaplarla paralellik göstermektedir. En çok tercih edilenler ise spor sahaları, bisiklet yolları, yeşil alanlardır. Tandoğan (2016)'ın anket çalışmasına bakıldığında zaman çocukların hayallerindeki ilköğretim okul bahçeleri ile ilgili soruya verdikleri cevaplar, doğal

elemanlarla düzenlenmiş yeşil alanlar, su yüzeyleri, oyun ekipmanları, spor alanlarının yer aldığı okul bahçeleri olmuştur. Zengin(2001)'in çalışmasında yer alan anket sorularından hayal ettiğiniz oyun alanı diye yöneltilen soruda en çok alınan cevaplar kız öğrencilerin yanıtı; yeşil alan olurken erkek öğrencilerin yanıtı; spor alanı olmuştur.

Daha önce yapılan anket çalışmalarına genel olarak bakıldığı zaman, okul bahçelerinde memnuniyete yönelik sorulan sorularda mevcut durumlardan memnun olunmadığı ve yetersiz oyun alanı olduğu, peyzaj düzenlemesi yapılan çalışmalarda, uygulama sonrası memnuniyetin arttığı gözlemlenmiştir.

Bu çalışma kapsamında uygulanan anket sonuçları incelendiği zaman ise; Anaokulu; okul binası ile yan yana ayrı bir binada, öğretmenler için ayrılmış dinlenme alanları; okul binasının yakınında yan bahçelerde yer alması, kantin alanının ön bahçede çevreleme duvarlarına yakın yan kısımlarda yer alması, otopark alanlarının okul bahçesinde yer almaması gerektiği çoğunluk tarafından seçilirken, okul bahçesinde yer alacaksa okul binasına ve öğrencilerin kullanım alanlarına en uzak noktada arka bahçede yer alması gerektiği anket sonuçlarındandır. Saha oyunları için seçilen alan okul binasının arkası, arka bahçe olurken; yer oyunları için seçilmiş alan okul binasının önü ve tören alanları olmuştur. Kayma el ve ayaklarla asılma alanları, doğal tepecikli tırmanma alanları, amfi tiyatro açık hava dersliği, botanik bahçesi, uygulama bahçesi için seçilen alanlarda yine arka bahçe olmuştur (Şekil 4.15).

Şekil 4.12. Anket çalışması kapsamındaki kullanımlar için en çok tercih edilen konumlar

5.SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma dört ana adım üzerinde gerçekleştirilmiştir.

1. İlköğretim okul bahçeleri ile ilgili çalışma kapsamında ölçütlerin belirlenmesi,
2. Araştırma kapsamında 4 büyük ilçe olan Çukurova, Seyhan, Sarıçam ve Yüreğir'de dahil edilen resmi ilköğretim okullarının incelemeye alınarak mevcut durumlarının ortaya konulması,
3. Okul bahçelerinde olması istenen niteliklerin belirlenmesi ve kullanımların en doğru konumunu saptamak amacıyla oluşturulan anket çalışmaları,
4. Son aşamada ise anket bulguları doğrultusunda mevcut okul bahçelerine ve daha sonra inşa edilecek okul bahçeleri için de öneri oluşturması amacıyla örnek alanlar tasarlanması.

İlköğretim okulları incelendiği zaman genel olarak okul bahçelerini farklı yaş grubundaki birçok öğrenci ortak olarak kullanmaktadır. Artan nüfus ile birlikte zaten oyun alanları azalan çocukların, en çok zamanlarını geçirdikleri okul bahçeleri de gelişen toplumun oldukça gerisinde kalmaktadır. Yetersiz bahçe alanına sahip okul bahçelerinin, öğrencilerin mental ve fiziksel gelişimine katkı sağlayacak özelliklere sahip olmadığı da kaçınılmaz bir gerçek olarak ortaya çıkmaktadır.

Araştırma kapsamında konu ile benzerlik gösteren birçok çalışma incelenmiş olup çeşitli ölçütlere rastlanmıştır. Bu ölçütler birbirleri ile benzerlik göstermektedir. Gedikler Gölgesiz (2018)'in okul bahçelerinin tarihi ile ilgili çalışması incelendiğinde bahçede eğitimin milattan önceki dönemlerden günümüze kadar uzandığı görülmektedir. MEB 2015-2019 Stratejik planında, okul bahçeleri ile ilgili bahsedilen bölümde öğrencilerin sosyal, sanatsal, sportif ve kültürel

etkinlikler yapabilecekleri alanlar olarak planlanması üzerinde durulmuştur. Aksu ve Demirel (2011)'in yaptığı çalışmada çocukların derslerindeki verimliliği arttıran etkenlerden birinin oyun ve spor faaliyetleri olduğundan bahsedilmiştir. Sharf ve ark. 2008, Karakaya ve Kiper (2013)'in çalışmaları incelendiği zaman aktif ve yaratıcı oyun yerlerinin eksikliğinin çocuklarda sinirsel gerilim ve yaratıcılıklarının gelişmemesi durumu üzerinde durulmuştur. Yılmaz ve Bulut, (2003) 'un çalışmasında çocukların dış mekandan koparılması ile zihinsel, fiziksel ve sosyal gelişimlerini olumsuz etkilediğinde araştırmalar arasındadır. Bu bilgiler ışığında Çocukların fiziksel gelişimlerine katkı sağlayacak sosyal, sanatsal, sportif ve kültürel etkinlikler yapabilecekleri okul bahçelerine sahip olup olmadıklarını incelemek amacıyla basketbol, futbol, voleybol sahaları, oyun grupları ile sosyalleşebilecekleri alanları içeren geleneksel oyun çizgileri, kültürel etkinliklerini sergileyebilecekleri amfi alanları, doğada sosyalleşebilecekleri ve sinirsel gerilimlerine de katkı sağlayabilecek sosyal alanlar olan uygulamalı okul bahçelerinin varlığı incelemeye alınmıştır.

Yeterlilik tablolarında okullar incelendiği zaman, tüm okullarda yapısal çevreleme olduğu gözlemlenmiştir fakat bu yapısal çevreleme elemanları tüm okullarda yeterlilik göstermemektedir. Bitkisel çevreleme elemanları genel olarak incelendiğinde yeterli değildir. Gölgeleme ve perdeleme amacıyla kullanılacak bitkisel çevreleme elemanlarına gereken önemin verilmediği gözlemlenmiş olup bu konuya dikkat çekilebilir okullarda ağaçlandırma hareketi oluşturulabilir. Yerel yönetimlerle iletişim kurularak destek bulunabilir.

Okul bahçeleri alan kullanımları incelendiği zaman önceki çalışmalarda erkek öğrencilerin en çok istediği alanın futbol sahaları olduğu ve inceleme kapsamında yer alan okullarda futbol sahalarının da yetersiz olduğu gözlemlenmiştir. Ya sadece kale eklenerek çözümlenmeye çalışılmış beton zeminlerde yer alan sahalar oluşturulmuş ya da hiç futbol sahası eklenmemiş okullara rastlanmıştır. Diğer saha oyunlarının yer aldığı alanlar incelendiği zaman

tören alanlarında potalar ile çözümlenen sert zemine sahip basketbol sahaları ya da tören alanından ayrı fakat yine zemin alanına önem verilmemiş yıpranmış ekipmanlara sahip oyun sahaları dikkat çekmektedir. Ayrıca geleneksel oyun çizgisi alanları olarak adlandırılan yer oyunları incelendiği zaman birçok okulda boyası silinmek üzere olan, belli belirsiz oyun çizgileri dikkat çekmektedir. Okul bahçelerini iyileştirmek adına okul yönetimleri harekete geçebilir yetersiz bulunan alanlar tamir edilebilir.

Okullarda olması tavsiye edilen ve öğrencilerin ekip, biçip doğada var olan döngüye şahit olmalarını destekleyecek uygulama bahçeleri incelendiği zaman Adana'daki okulların neredeyse hiçbirinde böyle bir bahçeye yer verilmemiştir. Ayrıca öğrencilerin açık hava dersliği ve etkinlik alanı olarak değerlendirebileceği amfi alanına da rastlanmamıştır. Genel olarak Adana'daki okullar incelendiği zaman belli başlı her okulda olması gereken basketbol-futbol sahası gibi oyun alanları, geleneksel oyun çizgileri, bitkisel ve yapısal çevreleme elemanları yer almaktadır. Fakat yer alan kullanımlar ve elemanlar yetersiz bulunmaktadır. Anket sonucu istenilen satranç alanı, trafik eğitim alanı, çarpım tablosu alanı, kabartma fiziki Türkiye haritası gibi farklı oyun alanlarına rastlanmamıştır.

Çukurova ilçesinde 23 ilköğretim okulunun mevcut durumu incelendiği zaman ağırlıklı olarak toplam yeterlilik sınıfları ORTA, Sarıçam ilçesinde 10 ilköğretim okulunun mevcut durumları incelendiği zaman büyük çoğunluğunun ORTA düzeyde yeterli olduğu, Seyhan ilçesinde 43 ilköğretim okulunun neredeyse yarı yarıya YETERSİZ ve ORTA düzeyde, Yüreğir ilçesinde 35 ilköğretim okulunun yeterlilik durumları incelendiği zaman YETERSİZ düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Çalışmada kullanılan ölçütlerin okul bahçelerinde mekânsal konumlandırılması ile birlikte okul bahçelerinde olması istenilen, şikayet edilen durumlar da sorgulanmıştır. Öğretmen, veli, akademisyenlerin yer aldığı 60 kişiye

uygulanan anket çalışmasında okul bahçelerinin öğrencilerin gelişimi açısından işlevsiz olduğu ve nitelik ve nicelik açısından yetersiz olduğu belirtilmiştir.

Anket sonuçları incelendiği zaman ise; Anaokulu; okul binası ile yan yana ayrı bir binada, öğretmenler için ayrılmış dinlenme alanları; okul binasının yakınında yan bahçelerde yer alması, kantin alanının ön bahçede çevreleme duvarlarına yakın yan kısımlarda yer alması, otopark alanlarının okul bahçesinde yer almaması gerektiği çoğunluk tarafından seçilirken, okul bahçesinde yer alacaksa okul binasına ve öğrencilerin kullanım alanlarına en uzak noktada arka bahçede yer alması gerektiği anket sonuçlarındandır. Saha oyunları için seçilen alan okul binasının arkası, arka bahçe olurken; yer oyunları için seçilmiş alan okul binasının önü ve tören alanları olmuştur. Kayma el ve ayaklarla asılma alanları, doğal tepecikli tırmanma alanları, amfi tiyatro açık hava dersliği, uygulama bahçesi için seçilen alanlarda yine arka bahçe olmuştur

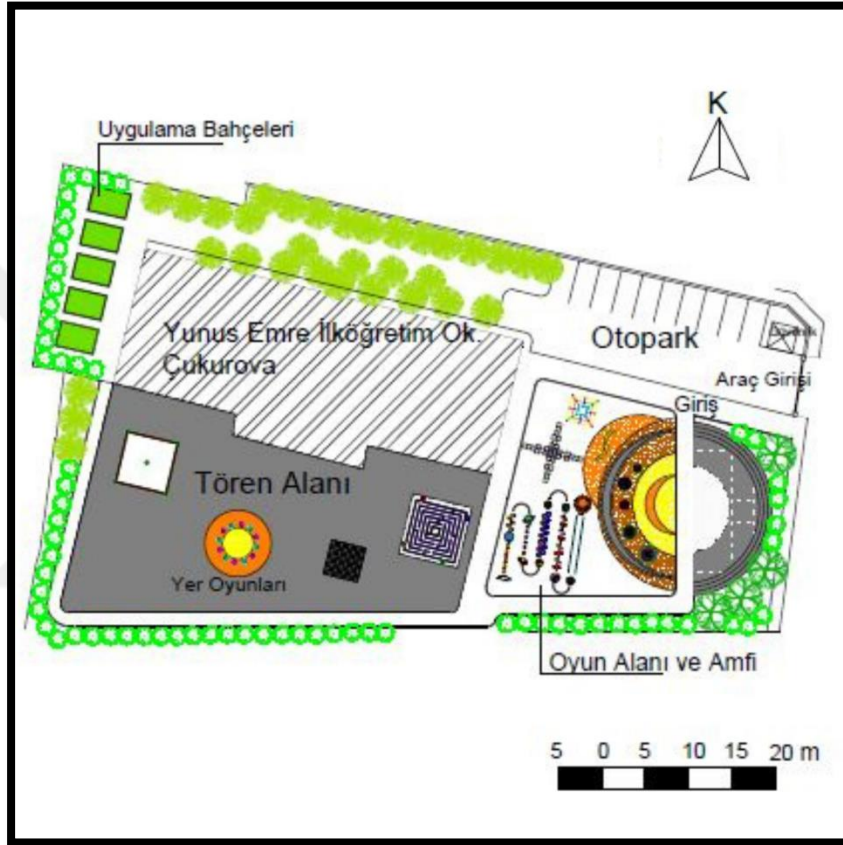
5.1. Öneriler

Çalışmada öneriler mevcut durumları analiz edilen örnek okul bahçeleri özelinde ve bulgular doğrultusunda konuya özgü genel olarak kurgulanmıştır.

Farklı alan büyüklüklerine sahip 7 adet okul için ölçütler, anket çalışmaları ve literatür çalışmaları sentezlenerek, tasarım önerileri oluşturulmuştur.

Çukurova ilçesinden küçük bahçeli ve orta büyüklükte bahçe alanına sahip 2 okulun vaziyet planlarına ulaşarak örnek tasarım alanları oluşturulmuştur. Küçük bahçe alanı olarak seçilen Yunus Emre ilköğretim okulu (Şekil 5.1) için peyzaj düzenlemesi yapılırken anket bulgularında en çok tercih edilen konumlandırma alanları incelenmiştir. Hayali oluşturulan grid sistemi ile benzerlik göstermeyen okul bahçesi, düzenlenirken anket bulgularında öne çıkan konumlandırmalar dikkate alınmıştır. Yer oyunları için okul binasının önü seçilirken, araç girişi ve yaya girişi ayrılarak güvenlik sağlanmak istenmiştir. Ayrıca okul bahçesinde yan bahçede sirkülasyonun en az olduğu bölgeye uygulama

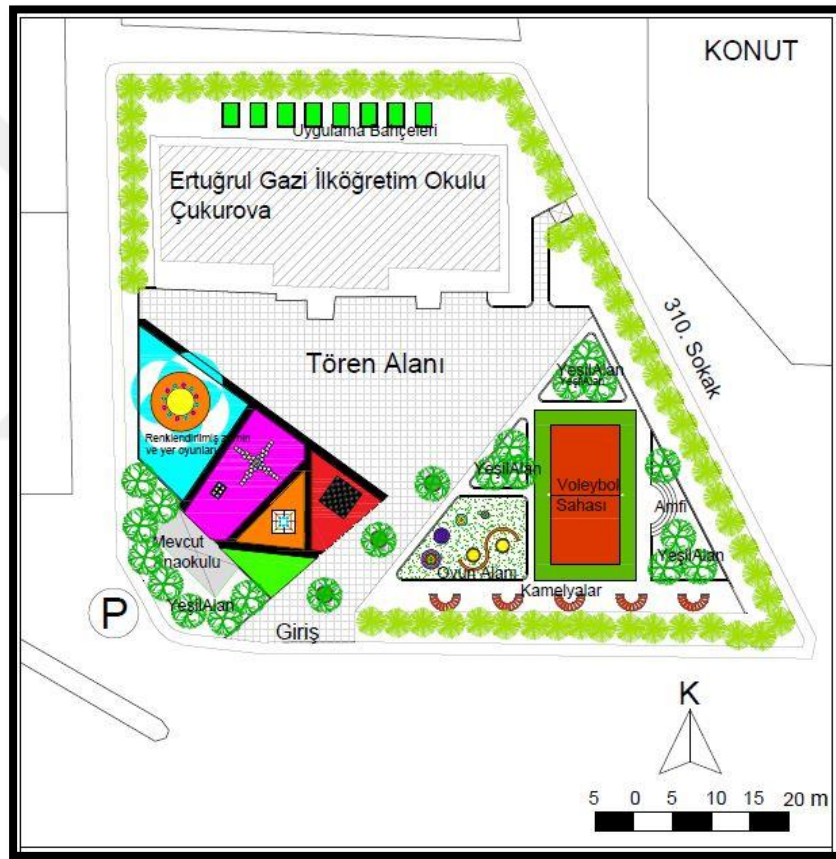
bahçesi eklenmiştir. Çocukların fiziksel gelişimlerine katkı sağlayacak tırmanma alanları ve açık hava dersliği olarak kullanılabilecek amfi alanı da bahçe alanı için getirilen öneriler arasındadır.

Şekil 5.1. Yunus Emre İlköğretim Okulu-Çukurova

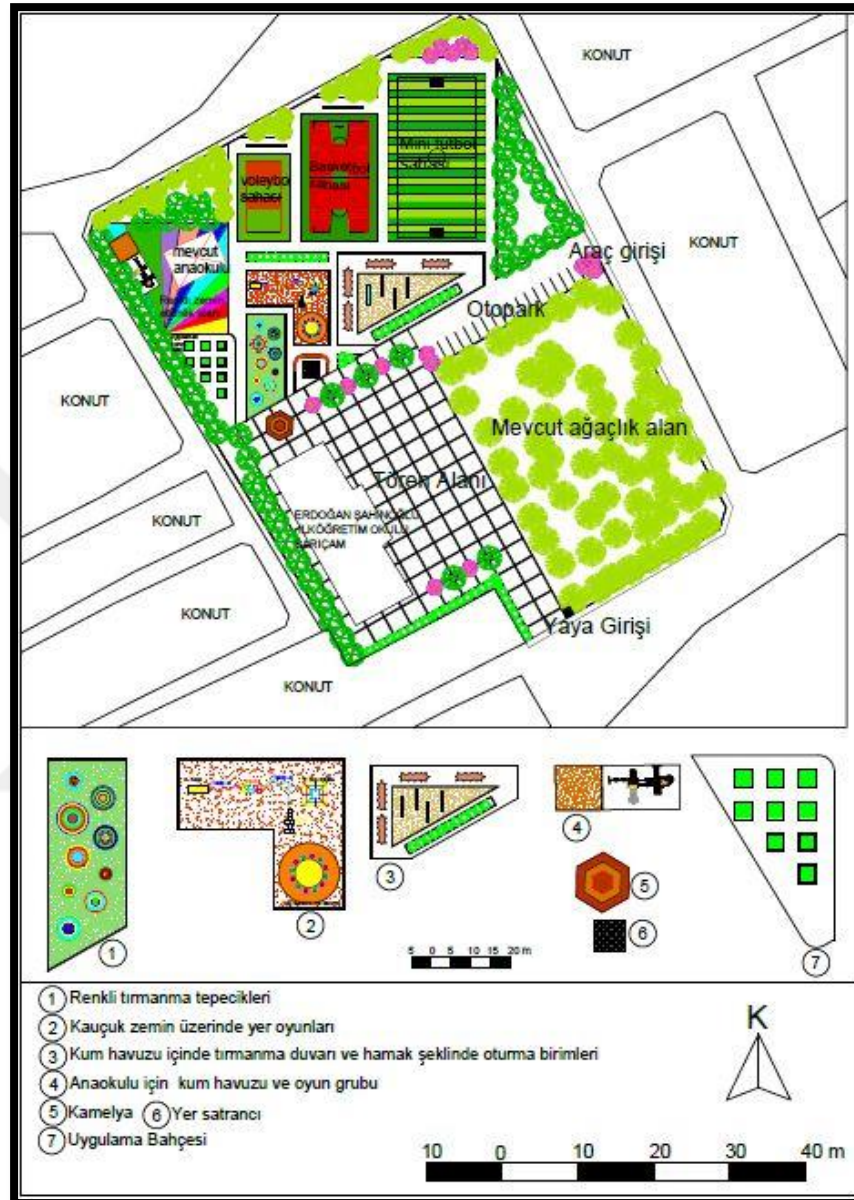
Çukurova bölgesinde orta büyüklükteki okullara örnek olarak seçilen Ertuğrul Gazi İlköğretim Okulu değerlendirilirken anket sonucu ortaya konulan konumlandırma tercihleri göz önünde bulundurulmuştur. Okul bahçesinde mevcut bir anaokulu yer aldığı için bu konum korunmuştur. Anaokulu öğrencilerinin ilgisini çekmek amacıyla renklendirilmiş zemin alanı projede öneri olarak

getirilmiştir. Anket bulguları doğrultusunda uygulama bahçeleri için arka bahçe seçilmiştir. Fakat arka bahçede yeterli alan bulunmadığı için arka bahçe seçilen diğer kullanımlar için tören alanına ve okul binasına daha uzak konumlar seçilmeye çalışılmıştır. Okul bahçesinde yeterli alan bulunmadığı için otopark için alan ayrılmamış olup anket bulgularında yer alan otoparkın okul binasının dışında olması gerektiği düşüncesi de desteklenmiştir (Şekil 5.2).

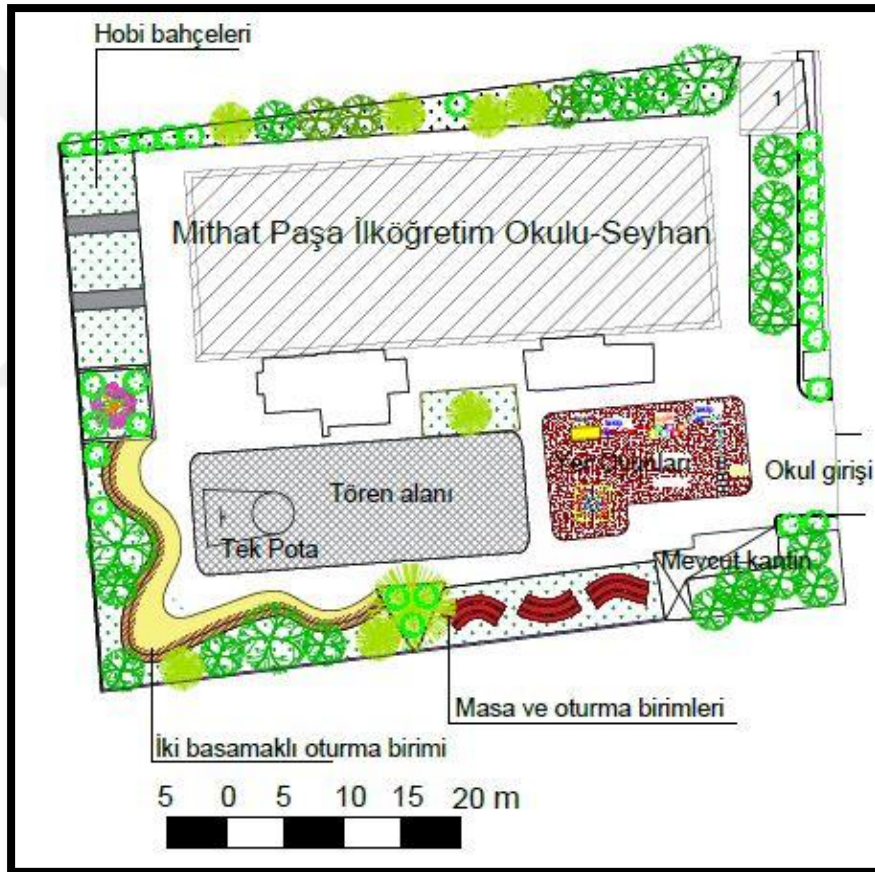
Şekil 5.2. Ertuğrul Gazi İlköğretim Okulu-Çukurova

Sarıçam ilçesinde büyük okul bahçelerine örneği oluşturmak amacıyla Erdoğan Şahinoğlu İlköğretim Okulu vaziyet planlarına ulaşılmıştır. Oluşturulan ölçütler ve anket bulguları doğrultusunda öneri niteliğinde bir okul bahçesi oluşturulmuştur. Anket soruları için oluşturulan grid sistemi ile farklılık gösteren okul bahçesi için bulgulara en yakın tasarım alanları oluşturulmaya çalışılmıştır. Oyun alanları için okul binasından uzak alanlar tercih edilmiş olup öğretmenler için dinlenme alanı olarak kullanılacak kamelya için okul binasının yanı seçilmiştir. Okul girişi ile otopark alanları ayrılmış olup anket bulgularında otopark hakkında çıkan sonuçlar desteklenmiştir. Ayrıca mevcutta bulunan ağaçlıklı alan ve anaokulu binası da korunmuştur (Şekil 5.3).

Şekil 5.3. Erdoğan Şahinoğlu İlköğretim Okulu-Sarıçam

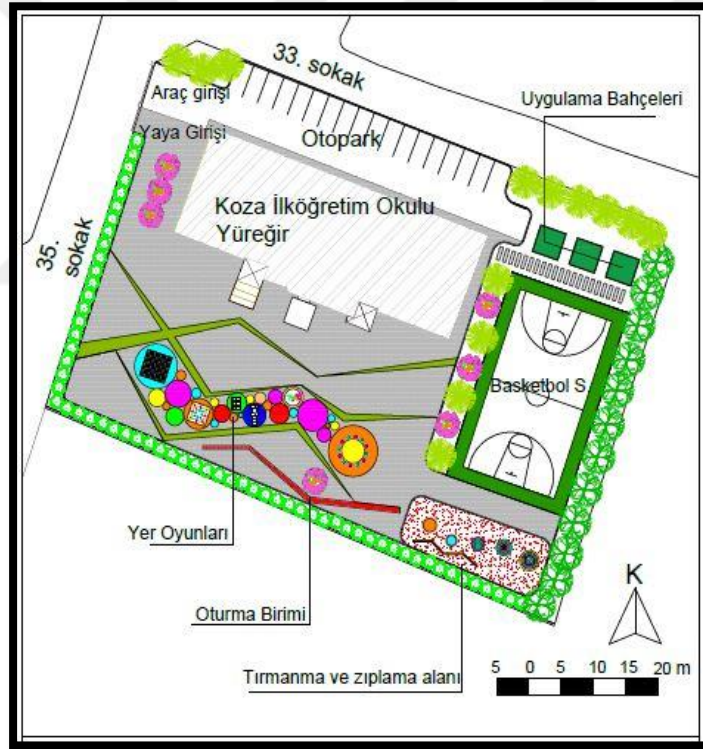
Seyhan ilçesinde küçük okul bahçelerine örnek oluşturması amacıyla Mithat Paşa İlköğretim okulu seçilmiştir. Okul bahçesinde mevcutta yer alan kantin binası korunmuştur. Okul bahçesi oldukça küçük bir alana sahip olduğu için saha oyunları için yeterli bir alan mevcut değildir bunun için tek pota bir basketbol sahası eklenmiştir. Ayrıca anket bulgularında bahsedildiği gibi okul binasının önü yer oyunları için ayrılmıştır. Okul bahçesinde otopark için de yeterli bir alan mevcut değildir bu yüzden otopark alanı da eklenmemiştir (Şekil 5.4).

Şekil 5.4. Mithat Paşa İlköğretim Okulu-Seyhan

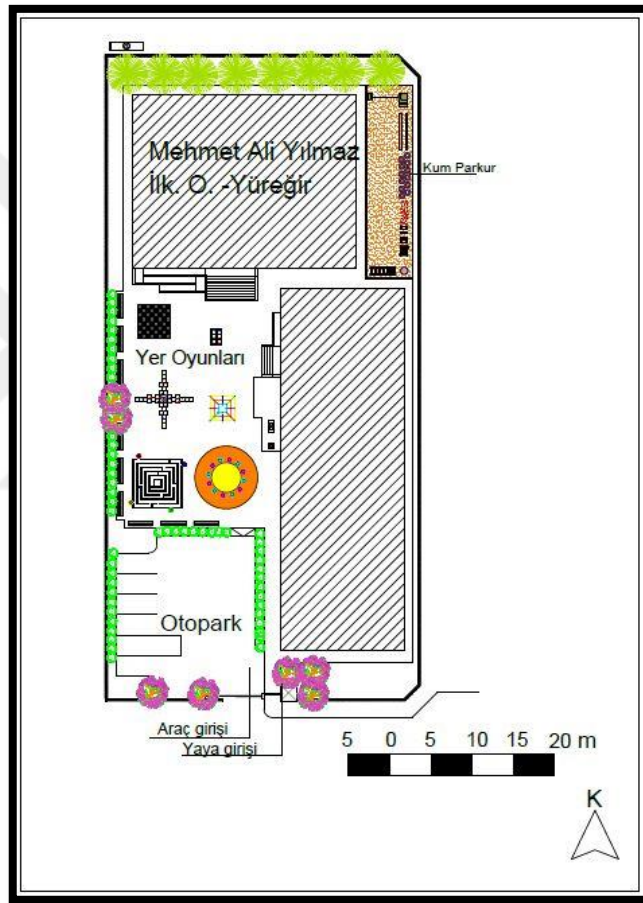
Yüreğir ilçesinden de Koza İlköğretim Okulu (Şekil 5.5), Mehmet Ali Yılmaz İlköğretim Okulu (Şekil 5.6) ve Yahya Kemal Beyatlı İlköğretim Okulu (Şekil 5.7) olmak üzere 3 okul bahçesi seçilerek öneriler getirilmiştir. Bu öneriler en çok istenilen alan kullanımları ve anket bulguları doğrultusunda oluşturulmaya çalışılmıştır.

Orta büyüklüğe sahip olan Koza ilköğretim okulu tasarlanırken renkli zeminler kullanılarak yer oyunlarına dikkat çekilmiştir. Ayrıca basketbol sahası, uygulama bahçesi ve tırmanma alanlarının bulunduğu kullanımlar en uygun yer saptanarak tasarlanmaya çalışılmıştır.

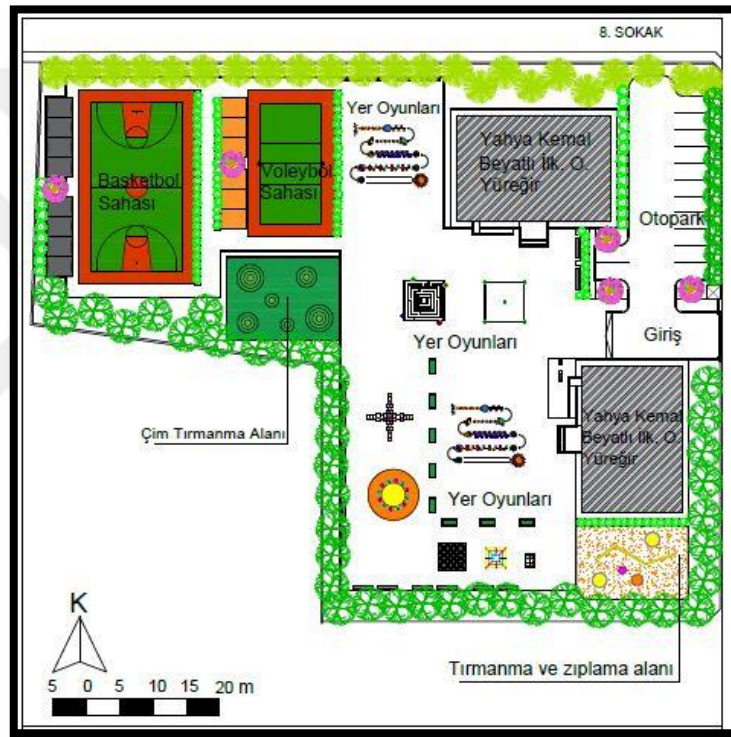
Şekil 5.5. Koza İlköğretim Okulu-Yüreğir

Küçük bahçe alanına sahip bir Mehmet Ali Yılmaz İlkokulu yer oyunları ile desteklenmiştir. Okul sirkülasyon alanından uzak bir parkur alanı eklenerek küçük okul bahçesine sahip okulda farklı ve çocukların fiziksel gelişimlerine katkı sağlayacak bir oyun alanı tasarlanmak istenmiştir. Ayrıca otopark alanı da tören alanından ayrılarak çözümlenmiş olup yaya girişi ile araç girişi ayrılmıştır.

Şekil 5.6. Mehmet Ali Yılmaz İlköğretim Okulu -Yüreğir

Büyük bahçe alanına sahip okul olarak seçilen Yahya Kemal Beyatlı ilköğretim okulunda (Şekil5.8) saha oyunlarına yer verilirken alternatif olarak tırmanma ve zıplama oyunlarının yer aldığı kauçuk zeminli oyun alanı ve çim tırmanma alanları kullanılmıştır. Bu tarz oyun alanları yaratılarak çocukların gelişimine katkı sağlanması ve teneffüs vakitlerini eğlenceli, sosyal ve hareketli geçirmeleri desteklenebilir.

Şekil 5.7.Yahya Kemal Beyatlı İlköğretim Okulu

Çalışmada okul bahçeleri için genel öneriler ise alan çalışmaları sonucu mevcut okul bahçelerinde ortaya çıkan eksikliklerin giderilmesi ve okulların yeterlilik düzeylerini iyileştirmesi öncelikleri şeklinde verilmiştir.

Yeterlilik düzeylerinin iyileştirilmesi için öncelik;

1. Bahçe sınırlarının belirlenmesi ve bitkisel tasarım çalışmalarının gerçekleştirilmesi,
2. Saha sınırlarının belirlenmesi ve ölçülerinin uygun büyüklükte olmasıyla birlikte saha zeminlerinin oyun için uygun olarak tasarlanması,
3. Yer oyunları için çizilen alanların belli aralıklarla yenilenerek canlılığının korunması,
4. Uygun büyüklüğe sahip okul bahçelerine yenilikçi oyun alanları ve etkinlik alanları (Doğal çim tepelikleri, oyun grupları, zıplama ve tırmanma alanları, uygulama bahçesi vb.) eklenmesi şeklinde olursa mevcut bahçeleri iyileştirme konusunda katkı sağlanabilir.

Araştırma genelinde dikkat çeken konulardan birisi kişi başına düşen bahçe alanı değerleridir. Mevzuatta kesin bir rakamla belirtilmeyen bu standart birçok araştırmada 5-25 m² arasında önerilmektedir. Kişi başına düşen değer şeklinde bir standart, okul bahçeleri için gerekli minimum mekan ihtiyacını karşılama konusunda yetersiz kalabilmektedir. Örneğin; 10 kişilik bir köy okulunu baz alacak olursak kişi başına düşen alan, o okul için 50 m²'lik bir bahçe alanı sonucuna ulaştırmaktadır. Ancak bu durumda okul bahçeleri, tören alanı ve diğer kullanımlar (Basketbol-futbol sahası vb.) için yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle mekanlar için ihtiyaç duyulacak alanların minimum bir standarda bağlanması gerekmektedir. Öncelikle okullarda minimum standart bahçe alanı çeşitli bilimsel araştırmalarla belirlenerek bu bahçenin kişi başına düşen alanı kadar öğrenciye hizmet etmesi gereği düşünülmelidir.

Teknolojinin gelişmesi ile gerek sosyal medya gerekse bilgisayar oyunları ile artık çocuklar eskisi gibi hem fiziksel gelişimlerine destek sağlayacak geleneksel oyunlar unutulmaya başlanmıştır. Çocukların geleneksel oyunları (sek

sek, yağ satarım bal satarım, üç taş, yakan top) oynayabilecekleri mekanlar okul bahçelerinde yaratılabilir. Öğretmenler bulundukları okullarda bu oyunları öğretip geleneksel oyun kültürümüzün hatırlanmasına ve gelecek kuşaklara aktarımına katkı sağlayabileceklerdir. bir destek hareketi oluşturabilir.

Önceki çalışmalarda örnekleri ile açıklanan bazı araştırmalarda değinildiği gibi çocuklara ekolojik tabanlı oynama alanları yaratmak, öğrencilerin gelişimlerine ve gelecek nesillere çevre duyarlılığının aktarımına büyük katkı sağlayabilecektir.

Çalışmada uygulanan anket ile okul bahçelerinde kullanıcıların istedikleri alanların ve konumların belirlenmesine çalışılmıştır. Bu anket yöntemi çok yaygın olmayan bir yöntemdir. Bu yöntemin tüm paydaşları kapsayacak şekilde geliştirilmesi gerekmektedir. Covid-19 salgını nedeniyle okullarda birebir öğrenciler ile anket çalışması yapılamamıştır.

Gelecek çalışmalarda öğrencilerin okul bahçeleri konusundaki isteklerinin uygun veri toplama yöntemleri ile belirlenmesi öğrencilerin fiziksel ve metal gelişimleri ve memnuniyet düzeylerinin artırılması konusunda önemli sonuçlar oluşturabilecektir.

Belirli sosyo-kültürel özelliklere sahip bölgeler için ayrı ayrı seçilecek pilot okulların mevcut durumları ve peyzaj projesi uygulanma sonrası için memnuniyet anketlerinin yapılması peyzaj projelerinin etkinliğini/başarısını ölçebilecektir

KAYNAKLAR

- Aksu, V. Ö., ve Demirel Ö., 2011. Trabzon Kenti İlköğretim Okul Bahçelerinde Tasarım Ve Alan Kullanımları, SDÜ Orman Fakültesi Dergisi 12:40-46
- Algan,H., C.Uslu, 2009.İlköğretim Okul Bahçelerinin Tasarlanmasında Paydaş Katılımlı Yaklaşım,Akdeniz Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi 22(2):129-140
- Arslan Muhacir , E. S., ve Yavuz Özalp, A., 2011. Artvin Kenti İlköğretim Okul Bahçelerinin Nitelik ve Niceliksel Durumunun Coğrafi Bilgi Sistemleri Kullanılarak Belirlenmesi, Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi, 12 (2) :172-184
- Aydın Türk, Y., 2018. Öğrencilerin Okul Bahçelerindeki Davranış Biçimleri: Bir İlkokul Örneği, Social Sciences Studies Journal 4(20):3026-3036
- Cengiz,T., ve Doğtaş,S., 2015.İlköğretim Çağındaki Çocukların Açık Yeşil Alan Kullanım Alışkanlıklarının Belirlenmesi: Çanakkale Örneği,Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi 12 (02):57-66
- Erdönmez Özgüç, İ. M., 2007. İlköğretim Okulu Bahçelerinde Peyzaj Tasarım Normları, İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi 57(1): 107-122
- Kalburan, N. C., 2014. Denizli İlinde Bulunan Resmi Ve Özel Anaokulu Bahçelerinin Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi, Pamukkale Üniversitesi
- Karadağ, A. A., Mutlu, S., ve Sayın, Ş., 2012. Okul Bahçelerinin Oyun Alanı Olarak Değeri: Düzce Kenti Örneği, Ormancılık Dergisi 8(2):45-56
- Karakaya, B., ve Kiper T., 2013. Edirne Kent Merkezindeki Bazı İlköğretim Okul Bahçelerinin Peyzaj Tasarım İlkeleri Açısından Mevcut Durumunun Belirlenmesi, Tekirdağ Ziraat Fakültesi Dergisi 10(1) : 59-71
- Karatekin, K., ve Çetinkaya, G., 2013. Okul Bahçelerinin Çevre Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi Manisa İli Örneği, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 6(27): 307-315

- Kuş, C., 2001. Ankara Kenti Yenimahalle İlçesinde Okul Bahçeleri Üzerine Bir Araştırma. Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Ankara, 149 s.
- MEB 2015 eğitim yapıları asgari tasarım standartları kılavuzu, 2015 (Erişim Tarihi 2020)
- Mebbis, Millî Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri (Erişim Tarihi 2020)
- Okulu Peyzaj Projesi. İnönü Üniversitesi Sanat Ve Tasarım Dergisi 1(3): 267-276
- Önder, S., Akay, A., 2018. Okul Bahçelerinin Planlama Ve Tasarım Standartlarının Değerlendirilmesi, Tasarım+Kuram Dergisi (26): 126-142
- Özdemir, A., 2011a. Okul Bahçesi Peyzaj Tasarım Anlayışındaki Değişim Ve Bu Değişimin Uygulamaya Yansımalarının Bartın Kenti Örneğinde İrdelenmesi. Bartın Orman Fakültesi Dergisi 13(19):41-51
- Özdemir, A., 2011b. Bir Okul Bahçesinin Değişimi : Bartın Akpınar ilköğretim Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (18):99-113
- Şişman, E. E., ve Gültürk P., 2011. İlköğretim Okul Bahçelerinin Peyzaj Planlama ve Tasarım İlkeleri Açısından İncelenmesi: Tekirdağ Örneği, Tekirdağ, Ziraat Fakültesi Dergisi 8(3):53-60
- T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı., 2018. Millî Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim 2017/'18
- Tandoğan, O., 2016. Çocuklar İçin Daha Yaşanılır Okul Bahçeleri, Megaron Dergisi 11(4):629-637
- TDK, Türk Dil Kurumu (Erişim Tarihi 2020)
- Vural, H., ve Yılmaz, S., 2018. İlköğretim Okul Bahçesi Peyzaj Uygulamalarının Eğitim Öğretim ve Öğrencilere Katkıları, Iğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi 8(2): 247-256
- Yenice, M. S., 2013. İlköğretim Okulları İçin Mekânsal Yeterlilik Analizi; Burdur Örneği, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 28(3), 430-439

- Yılmaz, A., 2012. İlköğretim Okullarının Fiziksel Yapılarının Eğitim ve Öğretim Açısından Değerlendirilmesi, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 15(28):77-107
- Yılmaz, H.,1995. Erzurum Kenti Okul Bahçelerinin Peyzaj Mimarlığı İlkeleri Yönünden İncelenmesi, Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 26 (4): 537-547
- Zengin, F., 2001.İlköğretim Okullarında Açık Alan Performansının Değerlendirilmesi Ve Okul Oyun Alanları İçin Tasarım Kriterleri. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 197 s.

ÖZGEÇMİŞ

Ayşenur AKSOY, İlköğrenimini Tarsus Atatürk İlköğretim Okulunda, orta öğrenimini Tarsus Cengiz Topel Lisesinde tamamladı.

2011-2012 eğitim ve öğretim yılında Çukurova Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Lisans Programında Lisans öğrenimine başladı.

2013-2014 eğitim ve öğretim yılı yaz yarıyılında İnci Peyzaj Ltd. Şti. bünyesinde stajını tamamladı.

2015 yılında Çukurova Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Lisans Programından, Doç. Dr. Cengiz USLU danışmanlığında "*Dünyada ve Ülkemizde Tematik parklar* " başlıklı lisans mezuniyet çalışmasını tamamlayarak mezun oldu.

2017-2018 bahar yarıyılında Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalında yüksek lisans öğrenimine başladı. Halen, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalında Doç. Dr. Cengiz USLU danışmanlığında, Çukurova Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi destekli yüksek lisans tez çalışmasını yürütmektedir.

EKLER

ANKET FORMU

İlköğretim okul bahçelerinin Tasarım Kriterleri İçin Paydaş Görüşü

Bu anket okul içerisinde öğrencilerin ihtiyaçlarını gözlemleyen öğretmenlerin konu hakkında görüşlerine ihtiyaç duyulması halinde hazırlanmıştır. Soruların hepsi sizin görüş ve tutumlarınıza yönelik olup doğru ya da yanlış soru yoktur.

Katılımınız için teşekkür ederim.

AYŞENUR AKSOY

Aşağıdaki görselde örnek bir okul binası ve çevresini gösteren plan görüntüsü verilmiştir. Okul bahçesi gridlere bölünerek ön bahçe, arka bahçe ve yan bahçeler olarak ayrımlar yapılmıştır. Bu görsele göre aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

ANAYOL

A1	A2	ARKA BAHÇE A3	A4	A4	A5
B1	B2	B3	B4	B5	B6
YAN BAHÇE C1	C2	OKUL BİNASI		YAN BAHÇE C3	C4
D1	D2	D3	D4	D5	D6
E1	E2	E3	E4	E5	E6

ANAYOL

1. Yukarıda gridlere ayrılan bahçe türlerinin hangisi daha büyük olmalıdır. En büyüktten en küçüğe doğru sıralayınız. Oranlarını belirtiniz. Örneğin; Tüm bahçeye 100 desek bahçeler (ön-arka-yan) bunun kaçta kaç olmalıdır ?
2. Sizce Anaokulu binaları ana binadan ayrı mı olmalı bina içerisinde mi yer almalı?
 - ☐ Bina içinde çözümlenmeli
 - ☐ Ayrı bir bina ile çözümlenmeli (Bu seçeneği işaretlediyseniz lütfen hangi gridde yer alması gerektiğini bizimle paylaşınız).
3. Sizce Kantin alanı ana binadan ayrı mı olmalı bina içerisinde mi yer almalı?
 - ☐ Bina içinde çözümlenmeli

- ☐ Ayrı bir bina ile çözümlenmeli (Bu seçeneği işaretlediyseniz lütfen hangi gridde yer alması gerektiğini bizimle paylaşınız).

4. Otopark alanları okul bahçesinin içinde mi yer almalı Bahçe dışında mı yer almalıdır?

- ☐ Bahçe dışında olmalıdır.
- ☐ Bahçe içinde çözümlenebilir (Bu seçeneği işaretlediyseniz lütfen hangi gridde yer alması gerektiğini bizimle paylaşınız).

Aşağıdaki soruları görsellerdeki gridleri baz alarak cevaplandırınız. (B2-B3-B4-B5-C2-C3-D2-D3-D4-D5 okul binasına yakın gridleri temsil ederken diğer gridler okul binasında uzak gridlerdir. Seçtiğiniz gridleri isterseniz görsel üzerinde işaretleyebilirsiniz ya da yazı ile paylaşabilirsiniz.)

ALAN KULLANIMLARI	KULLANIMLAR İÇİN KONUMLANDIRMA																																										
<u>Saha oyunları</u>(Basketbol-voleybol-futbol vb.) için ayrılacak alanın hangi konumda yer alması sizce daha doğrudur?	ANAYOL <table><tr><td>A1</td><td>A2</td><td>ARKA BAHÇE</td><td>A4</td><td>A4</td><td>A5</td></tr><tr><td>B1</td><td>B2</td><td>B3</td><td>B4</td><td>B5</td><td>B6</td></tr><tr><td>YAN BAHÇE</td><td>C2</td><td colspan="2">OKUL BİNASI</td><td>C3</td><td>YAN BAHÇE</td></tr><tr><td>D1</td><td>D2</td><td>D3</td><td>D4</td><td>D5</td><td>D6</td></tr><tr><td>E1</td><td>E2</td><td>E3</td><td>E4</td><td>E5</td><td>E6</td></tr><tr><td></td><td></td><td colspan="2">ÖN BAHÇE</td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td colspan="2">OKUL GİRİŞİ</td><td></td><td></td></tr></table> ANAYOL	A1	A2	ARKA BAHÇE	A4	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	YAN BAHÇE	C2	OKUL BİNASI		C3	YAN BAHÇE	D1	D2	D3	D4	D5	D6	E1	E2	E3	E4	E5	E6			ÖN BAHÇE						OKUL GİRİŞİ			
A1	A2	ARKA BAHÇE	A4	A4	A5																																						
B1	B2	B3	B4	B5	B6																																						
YAN BAHÇE	C2	OKUL BİNASI		C3	YAN BAHÇE																																						
D1	D2	D3	D4	D5	D6																																						
E1	E2	E3	E4	E5	E6																																						
		ÖN BAHÇE																																									
		OKUL GİRİŞİ																																									

<u>Yer oyunları</u>(seksek, yağ satarım bal satarım, köşe kapmaca, çoklu seksek,labirent vb.) için ayrılacak alanın hangi konumda yer alması sizce daha doğrudur?	ANAYOL <table border="1"><tr><td>A1</td><td>A2</td><td>ARKA BAHÇE</td><td>A4</td><td>A4</td><td>A5</td></tr><tr><td>B1</td><td>B2</td><td>B3</td><td>B4</td><td>B5</td><td>B6</td></tr><tr><td>YAN BAHÇE</td><td>C2</td><td colspan="2">OKUL BİNASI</td><td>YAN BAHÇE</td><td>C4</td></tr><tr><td>D1</td><td>D2</td><td>D3</td><td>D4</td><td>D5</td><td>D6</td></tr><tr><td>E1</td><td>E2</td><td>E3</td><td>E4</td><td>E5</td><td>E6</td></tr><tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">ÖN BAHÇE</td><td colspan="2"></td></tr><tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">OKUL GİRİŞİ</td><td colspan="2"></td></tr></table>	A1	A2	ARKA BAHÇE	A4	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	YAN BAHÇE	C2	OKUL BİNASI		YAN BAHÇE	C4	D1	D2	D3	D4	D5	D6	E1	E2	E3	E4	E5	E6			ÖN BAHÇE						OKUL GİRİŞİ			
	A1	A2	ARKA BAHÇE	A4	A4	A5																																					
B1	B2	B3	B4	B5	B6																																						
YAN BAHÇE	C2	OKUL BİNASI		YAN BAHÇE	C4																																						
D1	D2	D3	D4	D5	D6																																						
E1	E2	E3	E4	E5	E6																																						
		ÖN BAHÇE																																									
		OKUL GİRİŞİ																																									
Öğretmenler için ayrılmış <u>dinlenme alanlarının</u> hangi konumda yer alması sizce daha doğrudur?	ANAYOL <table border="1"><tr><td>A1</td><td>A2</td><td>ARKA BAHÇE</td><td>A4</td><td>A4</td><td>A5</td></tr><tr><td>B1</td><td>B2</td><td>B3</td><td>B4</td><td>B5</td><td>B6</td></tr><tr><td>YAN BAHÇE</td><td>C2</td><td colspan="2">OKUL BİNASI</td><td>YAN BAHÇE</td><td>C4</td></tr><tr><td>D1</td><td>D2</td><td>D3</td><td>D4</td><td>D5</td><td>D6</td></tr><tr><td>E1</td><td>E2</td><td>E3</td><td>E4</td><td>E5</td><td>E6</td></tr><tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">ÖN BAHÇE</td><td colspan="2"></td></tr><tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">OKUL GİRİŞİ</td><td colspan="2"></td></tr></table> ANAYOL	A1	A2	ARKA BAHÇE	A4	A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	YAN BAHÇE	C2	OKUL BİNASI		YAN BAHÇE	C4	D1	D2	D3	D4	D5	D6	E1	E2	E3	E4	E5	E6			ÖN BAHÇE						OKUL GİRİŞİ			
A1	A2	ARKA BAHÇE	A4	A4	A5																																						
B1	B2	B3	B4	B5	B6																																						
YAN BAHÇE	C2	OKUL BİNASI		YAN BAHÇE	C4																																						
D1	D2	D3	D4	D5	D6																																						
E1	E2	E3	E4	E5	E6																																						
		ÖN BAHÇE																																									
		OKUL GİRİŞİ																																									

Çocukların fiziksel gelişimlerine katkı sağlayacak kayma, el ya da bacaklarla asılma alanları için ayrılacak alanın hangi konumda yer alması sizce daha doğrudur?

ANAYOL

A1	A2	ARKA BAHÇE	A4	A4	A5
B1	B2	B3	B4	B5	B6
YAN BAHÇE	C2	OKUL BİNASI	YAN BAHÇE	C3	C4
D1	D2	D3	D4	D5	D6
E1	E2	E3	E4	E5	E6
		ÖN BAHÇE			
		OKUL GİRİŞİ			

ANAYOL

Çocukların fiziksel gelişimlerine katkı sağlayacak doğal tepeciklerden oluşmuş alanlar için hangi konu m daha doğrudur?

ANAYOL

A1	A2	ARKA BAHÇE	A4	A4	A5
B1	B2	B3	B4	B5	B6
YAN BAHÇE	C2	OKUL BİNASI	YAN BAHÇE	C3	C4
D1	D2	D3	D4	D5	D6
E1	E2	E3	E4	E5	E6
		ÖN BAHÇE			
		OKUL GİRİŞİ			

ANAYOL

Eğitim yada etkinlikler için düzenlenen; <u>Açık hava dersliği</u> ya da <u>Küçük amfi tiyatro</u> için ayrılacak alanın hangi konumda yer alması sizce daha doğrudur?	ANAYOL <table><tr><td>A1</td><td>A2</td><td colspan="2">ARKA BAHÇE</td><td>A4</td><td>A5</td></tr><tr><td>B1</td><td>B2</td><td>B3</td><td>B4</td><td>B5</td><td>B6</td></tr><tr><td>YAN BAHÇE</td><td>C1</td><td colspan="2">OKUL BİNASI</td><td>YAN BAHÇE</td><td>C4</td></tr><tr><td>D1</td><td>D2</td><td>D3</td><td>D4</td><td>D5</td><td>D6</td></tr><tr><td>E1</td><td>E2</td><td colspan="2">ÖN BAHÇE</td><td>E5</td><td>E6</td></tr><tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">OKUL GİRİŞİ</td><td colspan="2"></td></tr></table>	A1	A2	ARKA BAHÇE		A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	YAN BAHÇE	C1	OKUL BİNASI		YAN BAHÇE	C4	D1	D2	D3	D4	D5	D6	E1	E2	ÖN BAHÇE		E5	E6			OKUL GİRİŞİ			
A1	A2	ARKA BAHÇE		A4	A5																																
B1	B2	B3	B4	B5	B6																																
YAN BAHÇE	C1	OKUL BİNASI		YAN BAHÇE	C4																																
D1	D2	D3	D4	D5	D6																																
E1	E2	ÖN BAHÇE		E5	E6																																
		OKUL GİRİŞİ																																			
Öğrencilerinde katılımcı olarak yer alacağı Uygulama bahçeleri (ekim-dikim-hasat yapabildiği bahçeler) okul bahçelerinde yer almalı mı? Yer almasını istiyorsanız konumu yandaki görsele göre hangi gridde yer almalıdır işaretleyiniz.	ANAYOL <table><tr><td>A1</td><td>A2</td><td colspan="2">ARKA BAHÇE</td><td>A4</td><td>A5</td></tr><tr><td>B1</td><td>B2</td><td>B3</td><td>B4</td><td>B5</td><td>B6</td></tr><tr><td>YAN BAHÇE</td><td>C1</td><td colspan="2">OKUL BİNASI</td><td>YAN BAHÇE</td><td>C4</td></tr><tr><td>D1</td><td>D2</td><td>D3</td><td>D4</td><td>D5</td><td>D6</td></tr><tr><td>E1</td><td>E2</td><td colspan="2">ÖN BAHÇE</td><td>E5</td><td>E6</td></tr><tr><td colspan="2"></td><td colspan="2">OKUL GİRİŞİ</td><td colspan="2"></td></tr></table> ANAYOL	A1	A2	ARKA BAHÇE		A4	A5	B1	B2	B3	B4	B5	B6	YAN BAHÇE	C1	OKUL BİNASI		YAN BAHÇE	C4	D1	D2	D3	D4	D5	D6	E1	E2	ÖN BAHÇE		E5	E6			OKUL GİRİŞİ			
A1	A2	ARKA BAHÇE		A4	A5																																
B1	B2	B3	B4	B5	B6																																
YAN BAHÇE	C1	OKUL BİNASI		YAN BAHÇE	C4																																
D1	D2	D3	D4	D5	D6																																
E1	E2	ÖN BAHÇE		E5	E6																																
		OKUL GİRİŞİ																																			

Aşağıdaki soruları Okul bahçelerinin büyüklüklerini baz alarak, bir okul bahçesinde mutlaka yer alması gerektiğini düşündüğünüz kullanımları işaretleyiniz.

Kullanımlar	Küçük bahçe alanına sahip okullar	Orta bahçe alanına sahip okullar	Büyük bahçe alanına sahip okullar
Saha oyunları(Basketbol-voleybol-futbol vb.)			
Yer oyunları(seksek, yağ satarım bal satarım, köşe kapmaca, çoklu seksek,labirent vb.)			
Uygulama bahçeleri			
Öğretmenler için ayrılmış dinlenme alanları			
Kayma, el ya da bacaklarla asılma alanları			
Doğal tepeciklerden oluşmuş alanlar			
Açık hava dersliği Küçük amfi tiyatro			

Okul bahçesinde yer almasını istediğiniz başka alanlar var ise lütfen görüşlerinizi bizimle paylaşınız.

Okul bahçelerinde eksikliğini gördüğünüz görüş ve önerileriniz var ise bizimle paylaşınız